

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

รายงานการวิจัย
การติดตามการวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

The Follow up of the instructors'
Classroom research in Faculty of Humanities and Social Sciences
Burapha University

คณะผู้วิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย
นางสาวเสาวคนธ์ วงศ์สุภชัยนิมิต

25 ส.ค. 2551

๒๕๐๑๕๕๐

เริ่มบริการ
29 ส.ค. 2551

242694

หน่วยวิจัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2548

ISBN 974-384-191-1

ลิขสิทธิ์เป็นของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ ปี 2548

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยสถาบัน เรื่อง การติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนของ
คณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
ประเมินผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "การวิจัยในชั้นเรียน" รวมทั้งศึกษา ติดตาม ความ
คิดเห็นต่อการฝึกอบรม และสำรวจงานวิจัยที่เกิดขึ้นหลังจากการฝึกอบรมดังกล่าว นำผล การ
ศึกษาที่ได้มาระบุปัญหา แนวทาง และปัจจัยต่างๆ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ ใน
คณะฯ จึงขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัส ฉกรรจ์แดง คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคม
ศาสตร์ ที่เห็นความสำคัญของการศึกษาวิจัยนี้ และอนุมัติทุนอุดหนุนงานวิจัยนี้ รวมทั้งผู้บริหาร
หน่วยงานทุกท่าน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์ และหน่วยงานต่างๆ ในคณะฯ
ขอบคุณหน่วยวิชาการ หน่วยประกันคุณภาพ และสำนักงานเลขานุการ ทำให้การศึกษาค้นคว้า
ในการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

การวิจัยนี้ จะเกิดประโยชน์ต่อคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตลอดจนเสนอ
ข้อมูล แนวคิด แก่ผู้ศึกษางานวิจัยนี้ พร้อมทั้งยินดีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อนำไป
ปรับปรุงการวิจัยในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

หน่วยวิจัย

พฤษภาคม 2548

คณะผู้วิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย หัวหน้าโครงการฯ
2. นางสาวเสาวคนธ์ วงศ์สุภชัยนิมิต นักวิจัย

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจาก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
พุทธศักราช 2548

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัย : การติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

The Follow up of the Instructors' Classroom research in Faculty of Humanities and Social Sciences
Burapha University

การติดตามผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้รับจากการทำวิจัยในชั้นเรียนภายหลัง การฝึกอบรม และแนวโน้มการทำวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนระบุปัญหา อุปสรรค เป็นการศึกษา วิเคราะห์ในลักษณะภาพรวมภายหลังจากการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของคณะฯ เพื่อใช้เป็นข้อมูล เบื้องต้น ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นของกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และข้อมูลที่ได้รับจาก การศึกษาสามารถนำมาใช้วางแผน และปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดการเรียนรู้ของอาจารย์ การศึกษานี้ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งประชากร คือ อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคม ศาสตร์ จำนวน 106 คน ใช้เครื่องมือคือ แบบสอบถาม และผลการตอบกลับ จำนวน 52 คน คิดเป็น ร้อยละ 49.06 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติที ณ ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการศึกษาพบว่า

อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุงานเฉลี่ย 5 ปี 9 เดือน หรือ 5.75 ปี มีระดับการศึกษาสูงสุดคือ ระดับปริญญาโท ร้อยละ 82.7 สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาภาษาตะวันตก ร้อยละ 19.2 รองลงมา คือ บริหารธุรกิจ ร้อยละ 13.5 มีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัย เคยทำการวิจัย คือ เคยทำวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโทและเอกมากที่สุด ร้อยละ 38.7 รองลงมา ได้แก่ เคยเป็นผู้ช่วยในการวิจัย เช่น ช่วย คั่นคว้าเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ 24.3 และยังคงรับการอบรมหลักสูตร เกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย ร้อยละ 53.8

ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมฯ ไปใช้/ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ใน ระดับน้อย สำหรับผู้ที่มิระดับการศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่นำไปใช้/ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง ผู้ที่มีระดับปริญญาเอกส่วนใหญ่นำไปใช้/ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แต่มีความคิดเห็นว่าการ ทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์การทำวิจัยนั้น ส่วนใหญ่นำความรู้ที่ได้รับจาก การฝึกอบรม ไปใช้/ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่นมาก่อนที่ จะเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ กับคณะฯ ในครั้งนี้ส่วนใหญ่นำไปใช้/ปฏิบัติอยู่ในระดับ

เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ กับคณะฯ ในครั้งนี้ส่วนใหญ่นำไปใช้/ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง แต่มีแนวคิด หรือเกิดประเด็นปัญหาการวิจัยอยู่ในระดับมาก และการได้รับความรู้จาก การอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไป ปฏิบัติจริงเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 59.6 สามารถนำไปปฏิบัติจริงมาก คิดเป็นร้อยละ 17.3 เมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประสิทธิภาพการทำวิจัย และระดับการศึกษาไม่มีผลต่อความเห็นใน การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมในครั้งนี้ ผลงานวิจัยที่เกิดในภายหลังจากการฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการจำนวน 9 ชิ้นงาน โดยเป็นงานวิจัยเดี่ยวจำนวน 5 ชิ้นงาน งานวิจัยเป็นทีม 4 ชิ้นงาน สำหรับปัญหาที่พบในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ โดยรวม ส่วนใหญ่ ปัญหาหลักของอาจารย์ทุกระดับการศึกษาทั้งที่มีและไม่มีประสบการณ์การทำวิจัยมาก่อน และเคยฝึกอบรมมาก่อนหรือไม่เคยฝึกอบรม คือ ปัญหาที่ไม่มีเวลาทำวิจัย และปัญหารองลงมา คือ ไม่มีทุนในการทำวิจัย

ข้อเสนอแนะของการวิจัย คือ ในภาควิชาที่มีภาระงานสอนเกินมาก ควรมีการเพิ่มจำนวน อาจารย์ให้เป็นส่วนสำคัญกับภาระงานอย่างเหมาะสม ควรส่งเสริมและกำหนดนโยบายให้มีโครงการ ทำวิจัยเป็นกลุ่ม หรือเป็นทีมให้มากขึ้น กำหนดให้มีการใช้เกณฑ์การผลิตผลงานวิจัย และการเผยแพร่ งานวิจัยเป็นดัชนีชี้วัดในการประเมินผลงานประจำปีทุกรอบการประเมิน และกำหนดให้มีคลินิกหรือ ระบบการให้คำปรึกษา หรือแหล่งทวงวิชาการที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยที่มีความรอบรู้ และประสบการณ์การทำวิจัยเป็นที่เล็งคอบยแนะนำตลอด โครงการ เพื่อพัฒนางานวิจัยในทุกระดับให้ กว้างขวางต่อไป สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปควรเป็นการศึกษาเจาะลึก คือ วิธีการจูงใจให้ทำ วิจัย และการพัฒนางานวิจัยที่เป็นสากลมากขึ้น

Abstract

The purposes of the study are to identify instructors' opinion and classroom research practices after the classroom research training, and to indicate problems and barriers addressed for conducting research. Survey research is conducted. Data were collected from 106 instructors of the Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha university, with the response rate 49.06% . Descriptive statistics was performed and inferential statistics was used for test the established hypotheses with .05 level of significance.

The findings are as follows.

Subjects mostly have been working as instructors at the university for approximately 5 years and 9 months, master degree holders, majoring in Western language and Business Administration. Most respondents owned past research experiences through thesis writing, research assistance, and research training, respectively. Even though, subjects have experienced some difficulties for conducting their own research works, they absolutely realized how important conducting research is and that doing so is not too difficult. However, subjects' past research experience and level of education were unrelated to their opinion on the research practices after the training. There are 9 undertaking research projects exist after the training; 5 individual research projects and 4 team research projects. This study found that teaching overload is the major problem lead not to have enough time to prepare and conduct research.

Recommendations from the study are established the formal measures such as developing and implementing the strategic research and development plan through new staff recruitment and selection, research mentoring proposed system, and conducting research as an integrate basis. Such the management tools should put together into a compact and manageable system that will help instructors improve their teaching performance through the classroom research. The suggested research studies in the future should be related to how to motivate instructors to concentration on increasing their research productivity with the quality management program. These are described and the implications for further research are enumerated.

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตในการศึกษา.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542.....	8
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	12
การวิจัยในชั้นเรียน.....	13
โครงการฝึกอบรม เรื่อง "การวิจัยในชั้นเรียน" คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์... การประเมินผล และการติดตาม โครงการฝึกอบรมฯ.....	30 32
งานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากร.....	41
เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	45
ตอนที่ 2 ผลของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "การวิจัยในชั้นเรียน" ของ อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	52
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	66
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	70
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก.....	81
ภาคผนวก ข.....	87
ภาคผนวก ค.....	89
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ชื่อเปรียบเทียบระหว่างการวิจัยในชั้นเรียนกับการวิจัยทางวิชาการ..... 17
2	ชื่อเปรียบเทียบระหว่างการวิจัยตามรูปแบบกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ..... 18
3	การประเมินความคิดเห็นต่อวิทยากรและการบรรยาย..... 33
4	ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุงานของอาจารย์ คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา..... 45
5	จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาสูงสุดของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคม- ศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา..... 46
6	จำนวน และร้อยละของสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา..... 47
7	จำนวน และร้อยละของประสบการณ์การทำวิจัยของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา..... 48
8	จำนวนและร้อยละของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เคยได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัยฯ..... 50
9	จำนวนและร้อยละของการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย และ/หรือหลัก สูตรการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัยที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ในอดีต ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา..... 51
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จาก การฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาโดยภาพรวม..... 52
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จาก การฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนก ตามระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท..... 53
12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จาก การฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนก ตามระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก..... 54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำวิจัย.....	56
14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกตามการเคยฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่นก่อนที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ กับคณะในครั้งนี้อย่างไร.....	57
15 จำนวนและร้อยละของความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ เป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์..	58
16 จำนวน และร้อยละของงานวิจัยที่สนใจที่เกิดจากการฝึกอบรมครั้งนี้ ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	59
17 งานวิจัยที่เกิดเนื่องจากการได้รับการอบรมฯ.....	59
18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาที่พบในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวม.....	61
19 จำนวนและร้อยละของปัญหาในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท.....	62
20 จำนวนและร้อยละของปัญหาในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอก.....	63
21 จำนวนและร้อยละของปัญหาในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำวิจัย.....	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22 จำนวนและร้อยละของปัญหาในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกตามการเคยฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่นก่อนที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ กับคณะฯ ในครั้งนี้.....	65
23 ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้ของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยกับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์การวิจัย.....	66
24 ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้ของอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทกับระดับสูงกว่าปริญญาโท.....	66
25 ทูลอดหนุนการวิจัย เงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา...	72
26 งานวิจัยที่ได้รับทุนแยกตามภาควิชา.....	75
27 งานวิจัยที่ได้รับทุนแยกตามกลุ่มสาขา.....	75
28 สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2545.....	90
29 สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2544.....	91
30 สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ภาคปลาย ปีการศึกษา 2544.....	92
31 สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2545.....	93
32 สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2544.....	94
33 สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปลาย ปีการศึกษา 2545.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
28	สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และ สัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2545.....	90
29	สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และ สัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2544.....	91
30	สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และ สัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ภาคปลาย ปีการศึกษา 2544.....	92
31	แสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วน อาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2545.....	93
32	แสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วน อาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2544.....	94
33	ตารางแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และ สัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคปลาย ปีการศึกษา 2544.....	95

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในรูปความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตาม.....	5
2.1 ขั้นตอนกระบวนการวิจัย.....	16
2.2 ประเภทของการวิจัยเชิงบรรยาย.....	20
2.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้.....	27
2.4 กระบวนการเรียนการสอนกับวงจร PDCA.....	28
2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	29
2.6 การประเมินวิทยากรและเนื้อหาการบรรยาย.....	34
4.7 ระดับการศึกษาสูงสุด.....	46
4.8 สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	47
4.9 ประสบการณ์การทำวิจัย.....	49
4.10 การฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัยฯ.....	50
5.1 สักส่วนงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนของคณะฯ แยกตามภาควิชาระหว่างปี 2541- 2548.....	76
5.2 สักส่วนงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนของคณะฯ แยกตามกลุ่มสาขาระหว่างปี 2541- 2548.....	77

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันกระแสนิยมของเยาวชนไทยที่มุ่งใส่ใจกับแฟชั่น การแต่งกาย การเลียนแบบ วัฒนธรรมต่างชาติ การนิยมบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดมากขึ้นไป เปลี่ยนแปลงจากการดำเนินชีวิตของเยาวชนในอดีตเป็นอย่างมาก ตลอดจนส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเรียนรู้ของเยาวชนในด้านเวลา เนื้อหา กิจกรรม และผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ ดังนั้นการศึกษาเล่าเรียนของเยาวชนไทยโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาจึงอยู่ในภาวะวิกฤตที่พึงติดตามและเฝ้าระวังอย่างรอบคอบ และต่อเนื่อง ครู อาจารย์ผู้ซึ่งถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชนเหล่านี้จึงจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้เรียนและมีคุณภาพด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิมที่มีอาจารย์เป็นผู้บรรยายหน้าชั้นเรียนแต่เพียงผู้เดียวจึงเป็นการเรียนการสอนที่อาจจะไม่น่าสนใจสำหรับผู้เรียนอีกแล้ว และอาจไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ “คิดได้ ทำได้” โดยอาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองร่วมกับประสบการณ์ของผู้อื่น เพื่อให้การเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการและส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น จึงมีการนำการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายมาใช้ทั้งแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centre) แบบบูรณาการ (Integration) เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นความสนใจและพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนพร้อม ๆ กับการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันในรูปการสื่อสารสองทางที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งอาจารย์ยังต้องเป็นผู้ปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรมแก่ผู้เรียนอีกด้วย เหล่านี้ล้วนต้องทำให้เกิดขึ้นภายในห้องเรียน ในระยะเวลาที่จำกัด เมื่อสิ้นสุดเวลาในห้องเรียนแล้ว การพบปะพูดคุยกับนิสิต นักศึกษาอย่างใกล้ชิดเป็นเรื่องที่กระทำได้ยาก ทำให้เมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ภายในห้องเรียน อาจารย์พยายามหาวิธีการแก้ไข ด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งที่อาศัยเพียงประสบการณ์ หรือการคาดเดาซึ่งวิธีการแก้ปัญหาวิธีดังกล่าว อาจไม่สามารถให้ คำตอบที่ถูกต้องและเหมาะสมอีกต่อไป ตลอดจนอาจเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ดังนั้นในปัจจุบันเพื่อให้อาจารย์และผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้สามารถเตรียมวางแผนรับมือและจัดการกับปัญหาดังกล่าวในอนาคต จึงมีการแสวงหา วิธีการ ทฤษฎี การเก็บรวบรวม ดำเนินการอย่างมีระบบเป็นกระบวนการ ซึ่งถือได้ว่าเป็น การวิจัย ที่มีลักษณะเฉพาะคือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) หากจะระบุให้ชัดเจน คือ การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) ซึ่งมีความแตกต่างกับการวิจัยอื่น ๆ การวิจัยในชั้นเรียนมีลักษณะเฉพาะได้แก่ เกิดขึ้นจากชั้นเรียน โดยอาจเป็น

การแก้ปัญหาในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนการสอน รวมทั้งเพื่อการพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพการศึกษาในทุกกระบวนการ ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนานิสิต และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการวิจัย ตามวิสัยทัศน์ของคณะฯ ทั้งนี้คณะฯ ได้ให้ความสำคัญต่อการวิจัยในชั้นเรียน โดยกำหนดไว้เป็นพันธกิจหลักของคณะฯ เมื่อปี 2547 ไว้ว่า “การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในลักษณะบูรณาการ มีมาตรฐาน การเรียนรู้ และมีคุณภาพเป็นสากลบนพื้นฐานท้องถิ่น” (แผนยุทธศาสตร์ (พ.ศ. 2548 – 2557) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, หน้า 10) โดยมีเป้าหมายด้านการวิจัย เพื่อส่งเสริมการวิจัยโดยพัฒนาองค์ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ทั้งการวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และสังคมอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้คณาจารย์ทำวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน อันเป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของคณะฯ ให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพในระยะยาวและส่งผลให้มีการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ (แผนยุทธศาสตร์ (พ.ศ. 2548 – 2557), พ.ศ. 2548, หน้า 12)

และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจดังกล่าว คณะฯ ได้จัดดำเนินการ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” แก่คณาจารย์ของคณะฯ ระหว่างวันที่ 13 – 14 พฤษภาคม 2547 ณ ห้องประชุม QS₂- 101 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท จังหวัดสระบุรี เพื่ออบรมและให้ความรู้ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” เป็นการเพิ่มพูนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นแก่คณาจารย์ และเกิดการผลิตและสร้างสรรค์งานวิจัยในชั้นเรียนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้การส่งเสริมการทำวิจัยเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุเป้าหมายของการฝึกอบรม และสนองเป้าหมายหนึ่งที่สำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การประเมินผล เพื่อการปรับปรุงกับผลที่เกิดขึ้นจริง จึงมีการติดตามผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยการศึกษาความคิดเห็นต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนภายหลังการฝึกอบรม และแนวโน้มการทำวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนระบุปัญหาอุปสรรค โดยเป็นการศึกษาวิเคราะห์ในลักษณะภาพรวมภายหลังจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวแล้วเป็นเวลา 6 เดือน เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นที่จะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาสามารถนำมาใช้วางแผนและปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดการเรียนรู้ของอาจารย์ซึ่งจะนำประโยชน์มาสู่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และการพัฒนาคุณภาพของนิสิตและการจัดการด้านการเรียนรู้ของภาควิชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อไป อีกทั้งยังทำให้สามารถนำ

ไปสู่การจัดโครงการ และจัดเสนอสิ่งที่เอื้ออำนวยให้คณาจารย์สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพื่อเตรียมความพร้อมของคณะฯ ให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และประเทศที่มุ่งพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการวิจัยในอนาคต ตลอดจนทำให้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สามารถก้าวนำไปได้อย่างแท้จริงในสังคมโลกของการศึกษาแบบไร้พรมแดน

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ประเมินผลของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” ของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. ศึกษา และติดตามความคิดเห็นของอาจารย์ต่อการฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. สำนวจงานวิจัยที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4. ระบุปัญหา แนวทาง และปัจจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สมมติฐานการวิจัย

1. มีความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยกับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย
2. มีความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทกับระดับสูงกว่าปริญญาโท

ขอบเขตในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีขอบเขตของประชากร คือ คณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ อาจารย์ที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” ระหว่างวันที่ 12 - 14 พฤษภาคม 2547 รวม 3 วัน ณ ห้องประชุม QS₂- 101 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท จังหวัดสระบุรี จำนวน 106 คน โดยใช้แบบสอบถามที่มีคำถามปลายเปิดและปลายปิดเป็นเครื่องมือในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการวิจัยของอาจารย์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็น ผลงานวิจัย และปัญหา อุปสรรค ตลอดจน

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยในชั้นเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำข้อมูลด้านความคิดเห็น การประยุกต์ใช้ ปัญหา อุปสรรค ที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐาน อันเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการ และการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณะฯ ต่อไป
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นประโยชน์ในการติดตาม ศึกษาวิเคราะห์ ความคิดเห็นต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และระบุมหาวิทยาลัย เพื่อจัด โครงการฝึกอบรมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้คณาจารย์สามารถทำวิจัยในชั้นเรียน ให้เกิดการแก้ปัญหา และปรับปรุงในกระบวนการเรียนการสอน สามารถนำมาพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ต่อไป
4. สามารถใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการระบุปัญหา และระบุแนวทางในการส่งเสริมโดยอาศัยปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
5. เพื่อนำข้อมูลที่ได้ มาเป็นข้อมูล ในการจัดทำและประเมินแผนกลยุทธ์ด้านการวิจัยของคณะฯ สำหรับ การวางแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านวิจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

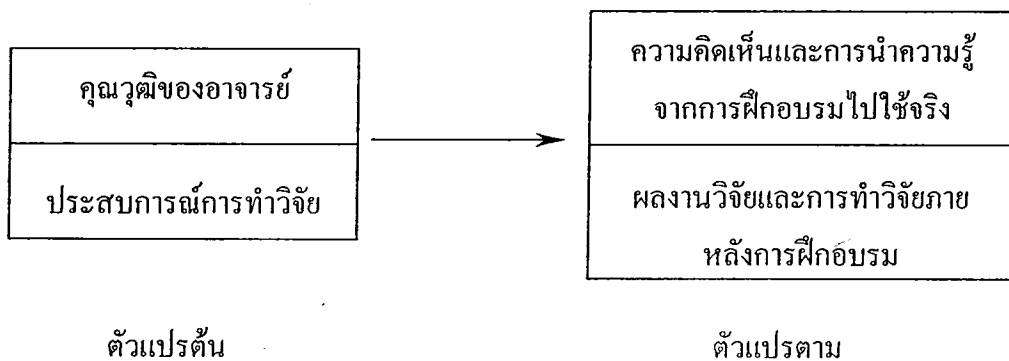
กรอบแนวคิดในการวิจัย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มุ่งมั่นในคุณภาพด้านวิชาการ และการพัฒนาคณะฯ ผู้การวิจัย ตามวิสัยทัศน์ที่วางไว้ รวมทั้งแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545 – 2549) และนโยบายการวิจัย ของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่มุ่งเน้นการวิจัยที่มีคุณภาพ คณะฯ เห็นถึงความสำคัญ ดังนี้

1. การติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. การประเมินผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “วิจัยในชั้นเรียน”

3. ตำราผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นของอาจารย์ ภายหลังจากการฝึกอบรม
4. ศึกษาค้นคว้า แนวทาง และปัจจัยต่างๆ ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร การแก้ปัญหา อุปสรรค และการส่งเสริมปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้คณาจารย์สามารถผลิตการวิจัยในชั้นเรียนที่มีคุณภาพ ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งเน้นการเป็นสหวิชาการที่สามารถนำไปใช้ แก้ปัญหาและพัฒนาคณะฯ และสังคมได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และภาคเอกชน ในการผลิตผลงานทางวิชาการ การทำวิจัยในแง่การวิจัยพื้นฐาน และการวิจัยเพื่อพัฒนา เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อไป ซึ่งสามารถระบุดูกรอบแนวคิดในรูปความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในรูปความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตาม

นิยามศัพท์

1. คณาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำ ซึ่งทำหน้าที่หลัก คือ การสอนนิสิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรม โดยปฏิบัติงานอยู่ใน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในปีการศึกษา 2547 และเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “วิจัยในชั้นเรียน” ระหว่างวันที่ 12 - 14 พฤษภาคม 2547 ณ ห้องประชุม QS₂- 101 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และศุภาลย์ ป่าสัก รีสอร์ท จังหวัดสระบุรี
2. การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการของครูอย่างเป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการสะท้อนผล และหาวิธีการแก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน ด้วยกระบวนการวิจัยที่เชื่อถือได้ เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนา และเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การบริหาร และการเรียน

การสอนในชั้นเรียน เป็นการดำเนินการโดยครูในระหว่างการสอน ไม่ใช่การวิจัยในระดับหลักการ และทฤษฎี โดยมากจะเป็นการวิจัยชนิดการวิจัยปฏิบัติการ

3. การติดตาม หมายถึง การติดตามผลจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” ของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นการศึกษาความคิดเห็นต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนภายหลังฝึกอบรม และมีแนวโน้มการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างไร มีปัญหา อุปสรรคใดบ้าง โดยเป็นการศึกษาวิเคราะห์ในลักษณะภาพรวมภายหลังจากการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว

4. การประเมินผล หมายถึง หมายถึงการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลของการดำเนินงาน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ว่า ได้ผลตามที่กำหนดไว้เพียงใด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งหัวข้อการศึกษาไว้ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542
2. การประกันคุณภาพการศึกษา
3. การวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.2 จุดประสงค์ของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.3 ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.4 ประเภทของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.5 ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.6 ขั้นตอนของการทำวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.7 การวิจัยในชั้นเรียนกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้
  - 3.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย
4. โครงการฝึกอบรม เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
5. การประเมินผล และการติดตาม โครงการฝึกอบรมฯ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีคำอธิบาย ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก ประกาศ ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2542. (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 1-3) มีสาระหลัก ดังนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"การศึกษา" หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ความหมายของ "การศึกษา" มี 2 ส่วนดังนี้

1. ส่วนที่หนึ่ง คือ กระบวนการเรียนรู้ของบุคคลและสังคม โดยการ "ถ่ายทอดความรู้" การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม ฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องมีการจัด เพราะการถ่ายทอดความรู้ที่ดี การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมที่ดี คงจะเกิดขึ้นโดยไม่มี การจัดของสมาชิกในสังคมคงจะเป็นไปไม่ได้ นอกจากนั้นแล้วกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวยังต้องเป็นไปเพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม หากกระบวนการเรียนรู้มีผลตรงกันข้าม ก็มีใช้การศึกษาตามความหมายนี้

2. ส่วนที่สองของความหมายคือ การศึกษาหมายถึง การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เช่น การวิจัย ค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ทางสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการสร้างองค์ความรู้ต่อไป

ระดับอุดมศึกษา หมายถึง การศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย

สถานศึกษา หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ความหมายของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้ได้อธิบายไว้ใน มาตรา 18

มาตรฐานการศึกษา หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อให้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

คุณลักษณะ หมายถึง สิ่งที่เป็นลักษณะสำคัญของการศึกษาในสถานศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การบริหาร หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนของครู เป็นต้น ในการกำหนด "มาตรฐานการศึกษา" จะต้องกำหนดคุณลักษณะเหล่านี้ก่อน

คุณภาพ หมายถึง คุณภาพของคุณลักษณะดังกล่าว เช่น มีคุณภาพสูง คุณภาพต่ำ ในนิยามนี้ใช้คำว่า "คุณภาพที่พึงประสงค์" หมายถึง "พึงประสงค์ของสังคม" ซึ่งผู้จัดจะต้องกำหนดขึ้นมา

มาตรฐาน หมายถึง ความมีบรรทัดฐานที่ยอมรับกันให้เป็นมาตรฐาน การกำหนดมาตรฐานเป็นการกำหนดขึ้นโดยผู้รับผิดชอบในเรื่องนั้น

การประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

คำว่า "ประกันคุณภาพ" ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Quality Assurance" ซึ่งน่าจะหมายความว่า "ทำให้มั่นใจในคุณภาพ" คงมิใช่หมายความว่าเช่นเดียวกับคำว่า "Insurance" ซึ่งเป็นระบบประกันภัย คือเป็นระบบที่เมื่อภัยเกิดขึ้นจะมีเงินชดเชยมิให้ผู้ได้รับความเสียหายต้องเดือดร้อนเกินควร แต่ในทางศึกษา การประกันคุณภาพเป็นการสร้างระบบเพื่อให้เกิดคุณภาพ จึงหามาตรการหรือเงื่อนไขหรือปัจจัยต่างๆ ที่จะทำให้ระบบมีคุณภาพเชื่อถือได้

และมีมาตราอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการทำวิจัยของคณาจารย์ ในหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษา ดังนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 7 - 9)

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและ

ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

4. ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปใน กระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษา ใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตาม วรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรค หนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึง ประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตาม มาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตาม ความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัย และ ศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้ง ด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และวรรค สองแล้วยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนา องค์ความรู้ และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธี การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษา

2. การประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรการต่าง ๆ คือ ระบบการประเมินผลการติดตามตรวจสอบ

การประกันคุณภาพภายใน เป็นการดำเนินงานของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบตนเอง

การประกันคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการประกัน และการประเมินผล ต้องประกอบด้วย การดำเนินงานโดยหน่วยงานของตน และโดยหน่วยงานจากภายนอก เพื่อให้เกิดความเป็นกลาง สำนักรับรองมาตรฐาน ดังกล่าวถือว่าเป็นสำนักงานกลางของกระทรวงฯ ต้องมีอิสระในการดำเนินงาน เพื่อจะได้ไม่มีอคติและแนวทางการประเมินขององค์กรนี้ ก็จะต้องประเมินสถานศึกษาทั่วประเทศ เพื่อสามารถเปรียบเทียบคุณภาพของสถานศึกษาทั่วประเทศ และวัดมาตรฐานได้ ฉะนั้น โดยทั่วไปจะไม่ประเมินบ่อยนัก อาจจะดำเนินการทุกๆ 5 ปี เป็นต้น

ผู้สอน หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาในระดับต่างๆ

ครู หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

คณาจารย์ หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัย ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน

การที่กำหนดให้ "คณาจารย์" มีหน้าที่วิจัยด้วยนั้น ก็เพราะว่าภารกิจของมหาวิทยาลัย คือ การสร้างองค์ความรู้ควบคู่ไปกับการถ่ายทอดความรู้

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

3. การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน(Classroom Action Research :CAR) เคมมิส (Kemmis, S. อ้างถึงใน สุกัน เทียนทอง, ม.ป.ป.) กล่าวว่า เคิร์ต เลวิน (Kurt Lewin) เป็นคนแรกที่ใช้คำว่า "Action Research" โดยมีขอบเขตอยู่ที่การแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูให้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการปฏิบัติหน้าที่ โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ครูสามารถใช้การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และให้สามารถศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 (5) ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 30 ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีครูเป็นผู้ปฏิบัติการวิจัย เรียกว่า ครูในฐานะนักวิจัย (Teacher as Researcher) ซึ่งจะต้องมีพันธกิจ (Mission) ที่จะต้องค้นหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาต่อไป

ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่ง แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าเป็นครั้ง ๆ ไป หรือเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผลการวิจัยที่ค้นพบนี้ไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงกับกลุ่มอื่น ๆ ได้ เพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นใน วงจำกัดหรือเป็นปัญหาเฉพาะที่ เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน บางอย่างที่ครูต้องการคำตอบมา อธิบายเฉพาะที่เกิดขึ้นในห้องเรียนที่ตนรับผิดชอบอยู่เท่านั้น ไม่เกี่ยวกับปัญหาของห้องเรียนอื่น ๆ การศึกษาปัญหาลักษณะนี้ เราเรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียน โดยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงบรรยาย หรือการวิจัยเชิงทดลอง อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นวิธีการศึกษา

การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) มีความหมายใกล้เคียงกับคำศัพท์อื่น อีกหลายคำ คือ

การวิจัยในห้องเรียน (Classroom Research)

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research)

การวิจัยของครู (Teacher Research)

การแสวงหาความรู้เชิงสะท้อนด้วยตนเอง (Self-reflective Inquiry)

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Developing Research for Learning)

ในความหมายของคำศัพท์เหล่านี้ ก็มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย เช่น

อุทุมพร จามรมาน (2537, หน้า 37) ระบุว่าการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนก็คือ การวิจัยของครู ซึ่งหมายถึง การวิจัยโดยครูเพื่อนักเรียนของตน เป็นการวิจัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียนว่า มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง ทำไมจึงเกิด และมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม (2538, หน้า 11) ให้ความหมายการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็น กระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นจริงที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียน การสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนในบริบทของชั้นเรียน

สุวิมล ว่องวาณิช (2543, หน้า 11) ได้สังเคราะห์นิยามเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียน แล้วสรุปว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

ฮอปคินส์ (Hopkins, 1988 อ้างถึงใน มนสิข สิริสมบุญรณ, 2546, หน้า 2) ให้ความเห็น ว่า การวิจัยในชั้นเรียนที่ดำเนินการ โดยครูในระหว่างการสอนนั้น ย่อมไม่ใช่การวิจัยในระดับ หลักการและทฤษฎี โดยมากจะเป็นการวิจัยชนิดการวิจัยปฏิบัติการ

มนสิข สิริสมบุญรณ (2546, หน้า 2) ให้นิยามว่า การวิจัยในชั้นเรียน มีความหมาย ครอบคลุมทั้งการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การวิจัยของครู และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อีกทั้ง เป็นคำที่สั้น กะทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย และเป็นที่ยอมรับใช้กันโดยทั่วไปในยุคปัจจุบัน ดังนั้นการวิจัย ในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการแก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน ด้วยกระบวนการ การวิจัยที่เชื่อถือได้ เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนา และเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การบริหาร และการเรียน การสอนในชั้นเรียน

ว่าที่พันตรีนภดล เจนอักษร (2544, หน้า 19) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยประเภทหนึ่งที่ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในชั้น ทั้งนี้เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วนำผลที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนหรือใช้ในการแก้ไขปัญหา การสอนของคน รวมทั้งเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน จึงหมายถึง การดำเนินการของครูอย่างเป็น ระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการสะท้อนผล และหาวิธีการแก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริง ในชั้นเรียน ด้วยกระบวนการวิจัยที่เชื่อถือได้ เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนา และ เพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การบริหาร และการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นการดำเนินการ โดยครูในระหว่างการสอน ไม่ใช่ การวิจัยในระดับหลักการและทฤษฎี โดยมากจะเป็นการวิจัยชนิดการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการ

แสวงหาคำตอบของปัญหาหรือ ข้อสงสัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้มีระบบ มีขั้นตอนในการดำเนินงานที่จะได้คำตอบที่ถูกต้องหรือเชื่อถือได้ ลักษณะการวิจัยในชั้นเรียน มีดังนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นการวิจัยปฏิบัติการ จุดมุ่งหมายของการวิจัยลักษณะนี้ ก็เพื่อใช้ผลการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาทันที ไม่ต้องพัฒนาทฤษฎี หรือใช้ผลในแง่อื่น เช่น มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการสอน ปรับปรุงการปฏิบัติงานในห้องเรียน ฯลฯ

2. เกิดขึ้นในชั้นเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. ผู้วิจัยก็คือ ผู้สอน ครู อาจารย์
4. ตัวผู้สอนเป็นผู้สะท้อนความรู้หรือข้อค้นพบออกมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน ไม่ใช่สิ่งใหม่ที่แตกต่าง ผิดแผกไปจากการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของผู้สอน โดยทั่วไป และไม่ใช่เรื่องที่ยุ่งยากเกินความสามารถของผู้สอน แต่อย่างไร ก็ตามการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นงานที่ต้องใช้เวลา และต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง การวิจัยในชั้นเรียนจึง ไม่ใช่การวิจัยที่ทำเพียงครั้งเดียว แต่ควรทำอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติของงานในหน้าที่ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนของผู้สอน

เนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนเป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ใช้เพื่อการศึกษาสภาพที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการ จึงมีหลักการและแนวคิด ดังนี้

1. เป็นการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน
2. เป็นการหาแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร วิธีสอน การจัดกิจกรรม สื่อ แบบฝึก และวิธีการวัดและประเมินผล
3. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน

จากหลักการและแนวคิดของการวิจัยในชั้นเรียน สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในชั้นเรียน ได้ 6 ประการ ดังนี้

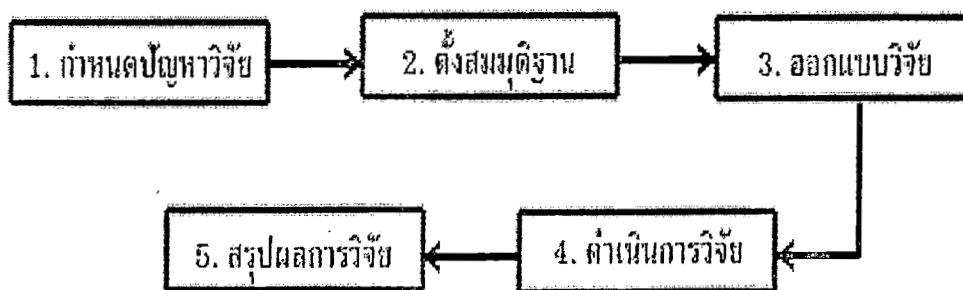
1. เพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน
3. เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร และนวัตกรรม
4. เพื่อพัฒนา ปรับปรุงเทคนิคการวัดและประเมินผล
5. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู - อาจารย์
6. เพื่อพัฒนาเทคนิคการเรียนการสอน

ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่เกิดจากการศึกษาโดยครูซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ของห้องเรียนในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง แล้วทำการเขียนรายงานผลการศึกษาออกมาในรูปแบบของงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในครั้งต่อไป ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนจึงมีลักษณะดังนี้

1. มุ่งค้นหารูปแบบ และวิธีการที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน
2. มุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและประสิทธิภาพของครูผู้สอน
3. มุ่งศึกษา สำนวณสภาพที่ปรากฏตามความต้องการ ความคิดเห็น และความสนใจของบุคคลในห้องเรียน

กระบวนการที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน หรือวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) ซึ่งเป็นกรรมวิธีที่มีระบบ มีขั้นตอนตามแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนกระบวนการวิจัย

จากภาพที่ 2.1 ขั้นตอนของกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนพบว่าขั้น 1 ขั้น 2 และขั้น 3 คือ ขั้นวางแผนวิจัย ขั้น 4 คือ การดำเนินการวิจัย ซึ่งเป็นการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอข้อมูล แปลผล ในขั้นนี้มีการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนเพื่อปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยควรนำไปปรับปรุง ลงมือปฏิบัติเพื่อปรับปรุง เมื่อปรับปรุงแล้วก็มีการตรวจสอบ หากยังพบข้อแก้ไข ก็วางแผนดำเนินการปรับปรุง ปฏิบัติแก้ไขไปอย่างต่อเนื่อง ขั้น 5 คือการสรุปผลการวิจัย เป็นขั้นของการสร้างความรู้ใหม่หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ จากนั้นจึงนำความรู้ไปใช้

ตารางที่ 1 ข้อเปรียบเทียบระหว่างการวิจัยในชั้นเรียนกับการวิจัยทางวิชาการ

ประเด็น	การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research)	การวิจัยทางด้านวิชาการ (Academic Research)
1. เป้าหมาย	มุ่งสร้างความรู้เฉพาะเพื่อใช้ในห้องเรียนของครูผู้วิจัย	มุ่งสร้างความรู้ทั่วไป ซึ่งสามารถสรุปอ้างอิงได้
2. ผู้วิจัย	ดำเนินการโดยครูผู้สอนในห้องเรียน มีลักษณะการวิจัยแบบร่วมมือ (collaborative research)	ดำเนินการโดยนักวิชาการ หรือนักการศึกษาในมหาวิทยาลัย ที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในห้องเรียน
3. วงจรของการวิจัย	ใช้วงจรการทำวิจัยแบบ PAOR (Plan Act Observe Reflect) โดยขั้นตอน Reflect (สะท้อนกลับ) เป็นขั้นตอนที่เด่นที่ทำให้การวิจัยแบบนี้ต่างจากการวิจัยอื่น	ใช้วงจรการทำวิจัยแบบกำหนดปัญหา ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ออกแบบการวิจัย (กำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล) สรุป และอภิปรายผลการวิจัย
4. วิธีการวิจัย	ไม่เน้นการกำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎีแต่ใช้ประสบการณ์ของผู้สอน ไม่เน้นแบบแผนการวิจัยมาก ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ	ยึดแบบแผนการวิจัย การออกแบบการวิจัยที่รัดกุม มีการกำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎี ตรวจสอบทฤษฎี และพัฒนาทฤษฎี ใช้การวิจัยเชิงปริมาณมากกว่า
5. การกำหนดวิธีการแก้ไขปัญห	ใช้วิธีการเชิงอัตวิสัย (Subjective) โดยอาศัยประสบการณ์ของครูนักวิจัย แต่จะใช้วิธีการเชิงปรนัยในการตรวจสอบผลการวิจัย	อิงทฤษฎีหรือมีผลการวิจัยรองรับ
6. กลุ่มเป้าหมาย	ผู้เรียนในห้องเรียนอาจเป็นรายคนหรือเป็นกลุ่ม หรือทั้งห้อง	กลุ่มนักเรียนที่เป็นตัวแทนประชากร
7. ข้อมูลวิจัย	ครูเป็นผู้เก็บข้อมูล ใช้วิธีการสังเกต หลักฐานแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ	อาจใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบเดียวกันกับการวิจัยในชั้นเรียน แต่โอกาสใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูล (นักศึกษา)จะมีน้อย
8. การวิเคราะห์ข้อมูล	ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ไม่เน้นการวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง	ใช้วิธีการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ทางสถิติ เน้นการสรุปอ้างอิง
9. การอภิปรายแปลความหมายข้อค้นพบการวิจัย	ครูนักวิจัยและเพื่อนครูจะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การวิจัยร่วมกัน มีการถกอภิปรายถึงวิธีการแก้ปัญหาที่ใช้และผลที่เกิดขึ้น	นักวิจัยอภิปรายภายใต้กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย และใช้ความคิดเห็นของนักวิจัยประกอบการอภิปราย
10. ช่วงเวลาในการทำวิจัย	ทำเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน และทำอย่างรวดเร็วเพื่อให้สามารถทดลอง ใช้ผลตามแนวทางที่ครูนักวิจัยตัดสินใจจะใช้	เป็นนักวิจัยที่เฝ้าสังเกตหรือเก็บข้อมูลอยู่ห่างๆ แม้จะมีโอกาสเข้าไปทำในห้องเรียนแต่ก็จะเป็นช่วงสั้น เมื่อทำเสร็จก็ถอยห่างออกมา การวางแผนการวิจัยอาจต้องใช้เวลาานกว่าการวิจัยในชั้นเรียน
11. การใช้ผลการวิจัย	นำผลไปใช้แก้ปัญหาในห้องเรียนทันที และตรวจสอบผลที่เกิดขึ้น ไม่เน้นการตีพิมพ์เผยแพร่ เป็นบทความวิชาการ	ผลการวิจัยอาจไม่ได้นำไปใช้ในทางปฏิบัติจริง แต่อาจมีการตีพิมพ์เผยแพร่เป็นบทความวิจัย หรือวิชาการ

ที่มา : สุวิมล ว่องวานิช, 2544.

ข้อแตกต่างระหว่างการวิจัยตามรูปแบบกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

เนื่องจากการวิจัยตามรูปแบบ (Formal Research) มีรายละเอียดและรูปแบบที่จะต้องยึดถืออยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดข้อยุ่งยากและข้อจำกัดในการทำวิจัยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับผู้ที่ไม่มีพื้นฐาน หรือความรู้ทางด้านระเบียบวิธีวิจัยที่ดีพอ วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อแก้ไขข้อยุ่งยากที่เกิดจากการวิจัยตามรูปแบบและมีความเหมาะสมสำหรับครูในการนำมาใช้ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียน มีการลดขั้นตอน และข้อจำกัดที่เป็นของการวิจัยตามรูปแบบลงไป ทำให้ง่ายที่จะทำความเข้าใจ และนำไปใช้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการวิจัยตามรูปแบบกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จึงขอเสนอข้อเปรียบเทียบระหว่างการวิจัยเชิงปฏิบัติการกับการวิจัยตามรูปแบบ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ข้อเปรียบเทียบระหว่างการวิจัยตามรูปแบบ กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

หัวข้อ	การวิจัยตามรูปแบบ	การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
1. ผลการวิจัย	มีความกว้างขวาง และครอบคลุม อ้างอิงไปใช้กับกลุ่มอื่นได้	เฉพาะที่ เฉพาะเรื่อง ไม่สามารถอ้างอิงไปใช้กับกลุ่มอื่นได้
2. จุดมุ่งหมาย	มุ่งศึกษา ค้นหาความรู้เพื่อนำไปใช้กับบุคคลของการวิจัย หรือสถานการณ์ทั่วไปไม่เจาะจง	มุ่งศึกษา ค้นหาความรู้เพื่อนำไปใช้กับบุคคลหรือสถานการณ์เฉพาะที่ใดที่หนึ่ง
3. วิธีการกำหนดบุคคลหรือสถานการณ์เฉพาะที่ใดที่หนึ่ง	ปัญหาที่นำมาศึกษา ศึกษาจากปัญหาวิจัยที่ทำมาก่อนหรือปัญหาที่มีมุมมองกว้าง	ได้จากปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าหรือจากเป้าหมายในขณะนั้น
4. กระบวนการที่ใช้ในการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัย	ทำอย่างกว้างขวาง ชัดเจน และเป็นแหล่งปฐมภูมิ	ค้นคว้าอย่างง่าย ๆ และเป็นแหล่งทุติยภูมิ
5. วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง	ใช้วิธีการสุ่มเลือกโดยใช้วิธีการทางสถิติ และความน่าจะเป็น	เป็นนักเรียนในห้องเรียน หรือผู้ทำงานร่วมกัน
6. แผนแบบการวิจัย	มีการควบคุมตัวแปรอย่างเข้มงวดและใช้ระยะเวลายาวนาน	ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นบางอย่างออกไปใช้ระยะเวลาสั้น ไม่เข้มงวดในการควบคุมตัวแปร
7. กระบวนการวัดผล	ประเมินผล และมีการวัดก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง	วัดตามแบบปกติหรือใช้แบบทดสอบมาตรฐาน
8. การวิเคราะห์ข้อมูล	ใช้วิธีการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ หรือวิธีการเชิงคุณภาพ	ขึ้นอยู่กับความชัดเจนของการกระทำ เสนอเป็นข้อมูลดิบ และไม่เน้นการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจะมีหรือไม่มีก็ได้
9. การประยุกต์ใช้ผลการวิจัย	ยึดความสอดคล้องคามทฤษฎี	ยึดความสอดคล้องในการปฏิบัติ
10. ระยะเวลาในการศึกษา	ใช้ระยะเวลานานเป็นภาคเรียนหรือปีการศึกษา หรือมากกว่านั้น	ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ ตามหัวข้อหรือประเด็นที่ศึกษา

จะเห็นว่า รูปแบบของการวิจัยปฏิบัติการมีความสอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียน การสอนและเหมาะสำหรับครูที่ไม่มีความรู้ในระเบียบวิธีวิจัย เนื่องจากได้ลดกฎเกณฑ์บางอย่าง ของการวิจัยตามรูปแบบออกไป ทำให้ครูสามารถนำวิธีการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการศึกษา เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นมาแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตได้ และยังช่วยให้ครูได้ทราบว่า มีอะไรเกิดขึ้นในห้องเรียนของตนบ้าง หรือจะพัฒนาการเรียนการสอน หรือผลการเรียนรู้ของ นักเรียนให้ดีขึ้นได้อย่างไร และที่สำคัญ คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนต้องไม่ยาวนาน เกินไป ส่วนมากใช้เป็นสัปดาห์ หรือตามประเด็นของหัวข้อที่ครูต้องการศึกษาในแต่ละครั้ง

ประเภทของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมักใช้การวิจัยเชิงบรรยายและวิจัยเชิงทดลอง โดย พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544, หน้า 47-50) ให้รายละเอียดไว้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงบรรยาย เป็นการศึกษาค้นคว้าในลักษณะต่อไปนี้ 1) ศึกษารวบรวมข้อมูล ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ค้นหาข้อเท็จจริงต่างๆ ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว 2) ไม่มีการสร้าง สถานการณ์ใด ๆ 3) ไม่มีการกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามใดๆ

1.1 ลักษณะของปัญหาหรือเรื่องที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยเชิงบรรยาย เป็นดังนี้

1.1.1 ลักษณะเป็นความสัมพันธ์ในปัจจุบัน

1.1.2 เป็นสิ่งที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

1.1.3 ความเชื่อ แนวคิด หรือทัศนคติ

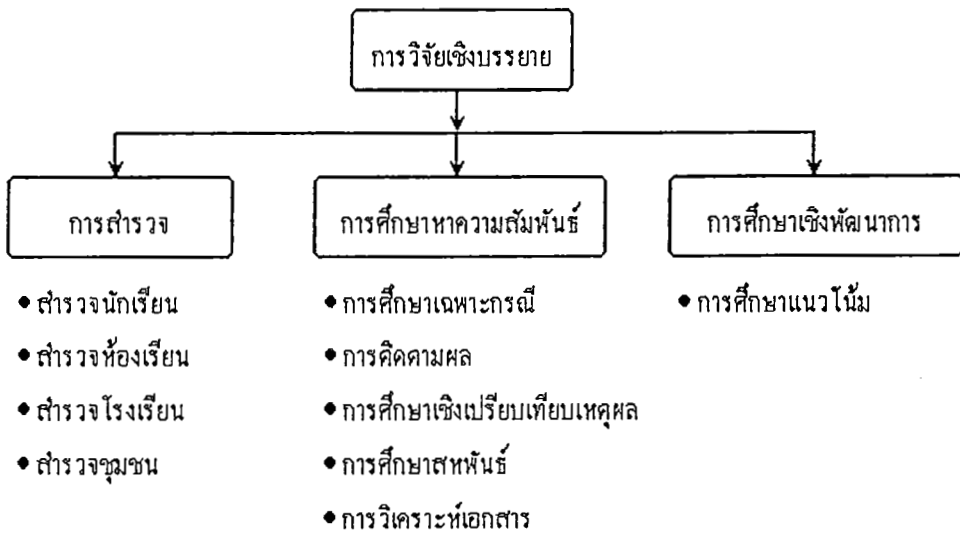
1.1.4 กระบวนการที่กำลังดำเนินอยู่

1.1.5 เป็นการทำนายลักษณะของผลที่จะเกิดขึ้น

1.1.6 แนวโน้มหรือความเปลี่ยนแปลงที่กำลังพัฒนาอยู่

1.2 ประเภทของการวิจัยเชิงบรรยาย

ประเภทของการวิจัยเชิงบรรยายและตัวอย่างของการวิจัยเชิงบรรยายแต่ละ ประเภท ปรากฏดังภาพที่ 2.2 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2.2 ประเภทของการวิจัยเชิงบรรยาย

ที่มา : พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2544, หน้า 48.

สำหรับการวิจัยในชั้นเรียนแบบการสำรวจ เป็นแบบที่ควรใช้อย่างมาก ก่อนที่จะทำการวิจัยเชิงทดลอง เพราะการวิจัยแบบสำรวจจะทำให้ผู้วิจัยได้รู้จักนิสิต นักศึกษา อย่างแท้จริง รู้ปัญหาของการเรียนการสอนที่แท้จริง รู้สาเหตุของปัญหาที่แท้จริง ทำให้รู้ว่ามินิกิต นักศึกษา จำนวนเท่าใดที่เป็นปัญหา มีปัญหาเรื่องใด เพื่อครูจะสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ตรงจุดและแก้ปัญหากับกลุ่มนิสิต นักศึกษา ที่เป็นปัญหาจริงๆ เมื่อครูวิจัยในชั้นเรียนรู้จักนิสิต นักศึกษา อย่างดีแล้ว ครูจึงต้องคิดต่อไปว่า จะแก้ไขอย่างไร แล้วจึงลงมือแก้ไข ซึ่งเป็นการวิจัยในชั้นเรียนเชิงทดลอง

2. การวิจัยเชิงทดลอง เป็นการศึกษาโดยจงใจเปลี่ยนแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งของสถานการณ์ที่ทำอยู่ สร้างสถานการณ์ขึ้นเอง เพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลง การวิจัยในชั้นเรียน คือ การทดลองใช้นวัตกรรมการศึกษาที่สร้างขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาคือการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในห้อง ตัวอย่างเช่น ผลของการสอนโดยวิธีเกมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนปิยะวิทยาคม" จากตัวอย่างผู้สอนจงใจเปลี่ยนแปลงวิธีสอนจากแบบเดิมมาเป็นสอนด้วยวิธีเกม เพื่อศึกษาว่าจะเกิดอะไรขึ้น คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จะเป็นอย่างไร

เครื่องมือการวิจัยในชั้นเรียน

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยในชั้นเรียน มีดังนี้ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2544, หน้า 50-53)

1. เครื่องมือทดลอง คือ นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในการแก้ปัญหา หรือใช้ทดลองเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน อาทิเช่น การใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอน รูปแบบการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งแบบฝึกหัด ซึ่งครุนักวิจัยจะใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ข้างต้น เพื่อแก้ปัญหานั้น จะต้องมีการวางแผนการสอนเพื่อแก้ปัญหาโดยการเขียนแผนการสอน ดังนั้นแผนการสอนจึงเป็นเครื่องมือทดลองนั่นเอง

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล เครื่องมือรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัย เช่น ตอบคำถามวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา ผลการนำนวัตกรรมไปทดลองแก้ไข เป็นต้น จำเป็นต้องมีเครื่องมือวัดเป็นเครื่องช่วยในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือวัดมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีลักษณะการใช้ต่างกัน ขึ้นอยู่กับข้อมูลหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษา เช่น

2.1 แบบสอบถาม ช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ

2.1.1 ความคิดเห็น

2.1.2 ความจริง

2.1.3 ความรู้สึก เป็นต้น

2.2 แบบสังเกต ช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ

2.2.1 พฤติกรรมต่างๆ

2.2.2 ลักษณะการปฏิบัติ

2.2.3 สภาพแวดล้อม

2.2.4 บรรยากาศการเรียนการสอนทางกายภาพ

2.2.5 บรรยากาศการเรียนการสอนทางจิตใจ

2.2.6 ทักษะต่างๆ แบบสังเกตมี 2 ประเภท คือ

ก. แบบมีโครงสร้าง

ข. แบบไม่มีโครงสร้าง

2.3 แบบสอบวัด ช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ

2.3.1 ระดับสติปัญญา

2.3.2 เจตคติ

2.2.3 ความรู้สึก

2.2.4 ความสนใจ

2.2.5 ความรับผิดชอบ

2.2.6 นิสัย เป็นต้น

2.4 แบบสำรวจรายการ ช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลประเภทสถิติ พัสตุ วัสดุ สื่อ หนังสือ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนต่างๆ ที่สามารถตรวจสอบได้

2.5 แบบสัมภาษณ์ ช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ

2.5.1 ความจริง

2.5.2 ความคิดเห็น ปัญหา สาเหตุ ข้อเสนอแนะ

2.5.3 ความรู้สึก

2.5.4 เจตคติ แบบสัมภาษณ์ มี 2 ประเภท คือ

ก. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ข. แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

2.6 แบบทดสอบ ช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิชาการ แบบทดสอบมีหลายประเภท เช่น

2.6.1 แบบเลือกตอบ

2.6.2 แบบถูกผิด

2.6.3 แบบจับคู่

2.6.4 แบบเติมคำ

2.6.5 แบบอัตนัย

ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ผู้สอน สถาบันการศึกษา และวงการการศึกษา (ไพจิตร สดวกการ และศิริกาญจน์ โกสุมภ์, 2545, หน้า 3) ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนในชั้นเรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานแตกต่างกัน ถ้าผู้สอนใช้รูปแบบการสอนเพียงแบบเดียวกับผู้เรียนทุกคน อาจทำให้ผู้เรียนบางคนไม่ได้รับการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น เช่น จากปัญหาพฤติกรรมกรเรียนส่งผลกระทบต่อปัญหาความประพฤติ ส่งผลกระทบต่อผู้สอนวิชาอื่น ผู้ที่รับช่วงในชั้นต่อไป โรงเรียน และสังคมโดยรวม จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องพยายามวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา แล้วคิดหาทางแก้ปัญหาจนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้ดีขึ้น พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และไม่มีปัญหาการเรียนอีกต่อไป ซึ่งส่งผลไปถึงการจัดปัญหาและผลกระทบอื่นๆ ด้วย

2. ประโยชน์ต่อผู้สอน มีการวางแผนการทำงานในหน้าที่ของตนอย่างเป็นระบบ ได้แก่
วางแผนการเรียนการสอน ออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ประเมินผล
การทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะทำอะไร กับใคร เมื่อไร เพราะอะไร และทำให้
ทราบผลการกระทำว่า บรรลุเป้าหมายได้อย่างไร เพียงใด ช่วยให้ผู้สอนเกิดความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ ในการหาทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ได้นวัตกรรมที่ผ่านการปรับปรุงจนเป็นที่
ยอมรับได้ และเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น สามารถอธิบายได้ว่าตนเองสามารถจัดการ
เรียนรู้ให้เกิดผลแก่ผู้เรียนเป็นรายคนและแต่ละคนอย่างไรบ้าง

3. ประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา ผู้สอนในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นทั้งภายใน
สาขาวิชา และระหว่างสาขาวิชา มีการร่วมกันคิดแก้ปัญหา ตั้งแต่การวิเคราะห์หาสาเหตุจนถึง
การเขียนรายงาน การได้ระดมสรรพกำลังจากความคิดของแต่ละคน จะทำให้งานวิจัยมีคุณภาพ
ยิ่งขึ้น เช่น อาจารย์บรรณารักษ์ช่วยดูแลการเขียนบรรณานุกรม อาจารย์ภาษาไทยช่วยตรวจสอบ
การสะกดคำ อาจารย์ภาษาอังกฤษช่วยด้านการอ่านเอกสารตำรา หรืองานวิจัยจากต่างประเทศ
 เป็นต้น การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ครูรับผิดชอบอยู่ จะช่วย
ให้การบริหารงานวิชาการในสถาบันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถวิเคราะห์สาเหตุ
และชี้ประเด็นปัญหาได้ชัดเจน แก้ปัญหาได้ตรงจุด เป็นการสร้างเครือข่ายกัลยาณมิตรกันทางวิชา
การในสถาบัน และยกระดับมาตรฐานวิชาการของสถาบันให้สูงขึ้น

4. ประโยชน์ต่อวงการการศึกษา ผลงานการวิจัยในชั้นเรียน สามารถนำมาเป็นข้อมูลใน
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้สอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนที่ผู้สอนแต่ละคนดำเนิน
การว่ามีความเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร อาจารย์แต่ละคนจะประยุกต์นำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน
ของตนได้อย่างไร เป็นการสร้างสังคมทางการศึกษา และกระตุ้นให้มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการ
ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์อันมีคุณค่าของอาจารย์อย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้วิชาชีพครู อาจารย์มีภาพ
ลักษณ์ที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น

ขั้นตอนของการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีขั้นตอนคล้ายกับการวิจัยตามรูปแบบ เพื่อให้ผู้สอนได้ทราบขั้นตอน
ต่าง ๆ จึงได้แบ่งขั้นตอนของการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น 6 ขั้นตอน (รัตนา ศรีเหรียญ, ม.ป.ป.) ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการศึกษา (Focusing Your Inquiry) เป็นขั้นตอนแรกของ
การวิจัยที่ครูทำความเข้าใจ และศึกษาสภาพของปัญหาที่ต้องการศึกษาว่ามีความเป็นมาอย่างไร และ
มีความเกี่ยวข้องกับเรื่อง (ตัวแปร) ใดบ้าง วิธีการอาจใช้การประชุมร่วมกันระหว่างครูที่พบปัญหา

คล้าย ๆ กัน โดยสภาพปัญหาต้องมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน หรืออาจเป็นสภาพของปัญหาตามที่ได้นำเสนอแล้ว

2. การกำหนดปัญหาวิจัย (Formulating a Question) เป็นการกำหนดหัวข้อของเรื่องที่ต้องการทำวิจัย หรือที่เราเรียกว่า ชื่อวิจัย ซึ่งมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่ได้ทำการศึกษามาก่อนหน้านี้ ปัญหาวิจัยในชั้นเรียนแต่ละเรื่องไม่ควรใช้ระยะเวลาในการศึกษานานเกินไป โดยทั่วไปมักไม่เกิน 1 ภาคเรียน หรือ 1 ปีการศึกษา ปัญหาวิจัยในชั้นเรียนที่ดีจะประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 อย่าง คือ

2.1 ต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน และนักเรียน ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่ครูต้องการแก้ไข ต้องการปรับปรุง หรือประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 มีความสัมพันธ์กับปัญหาที่ต้องการศึกษา ถ้าครูทำการศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีมากกว่าหนึ่งปัญหาแล้ว ทุกปัญหาที่ทำการศึกษามีความสัมพันธ์กันที่มีลักษณะเป็นชุดวิจัย (Batteries of Research)

2.3 เป็นปัญหาที่สามารถหาคำตอบได้ เนื่องจาก ปัญหาวิจัยในชั้นเรียนเป็นปัญหาที่ใช้ข้อมูล ซึ่งรวบรวมได้จากห้องเรียนในการตอบคำถามวิจัย ซึ่งต้องเป็นปัญหาที่ไม่กว้างมากเกินไป เพราะมิฉะนั้นจะหาข้อมูลมาตอบคำถามวิจัยไม่ได้ หรือตอบได้ไม่สมบูรณ์

3. ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature and Resources Related to Your Question) การทำวิจัยในชั้นเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยผลงานการศึกษาค้นคว้าของบุคคลอื่นเป็นแนวทาง จะคิดว่าเราเป็นคนแรกที่คิดทำเป็นคนแรกคงไม่ได้ถึงแม้ว่าปัญหานั้นจะไม่ซ้ำกับใครหรือยังไม่เคยมีใครศึกษามาก่อนเลยก็ตาม การที่ผู้วิจัยจะนิยามปัญหาวิจัยได้ชัดเจนเพียงใด สามารถทำการวิจัยได้หรือไม่นั้น จำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้มาก ๆ ถ้าพิจารณาดูให้ดีแล้วจะพบความจริงประการหนึ่งว่าปัญหาทุกอย่างเป็นของเดิมที่มีอยู่ก่อนแล้วทั้งสิ้น การที่เรามองเห็นว่าเป็นปัญหาใหม่เพราะมีการแปลงรูปไปจากเดิมเท่านั้น แหล่งสำคัญที่สุดของการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ ห้องสมุด เพราะห้องสมุดถือว่าเป็นที่รวบรวมของหนังสือ ตำรา และเอกสารต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะห้องสมุดของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาทั้งหลาย โดยผู้วิจัยสามารถค้นคว้าหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยจากแหล่งความรู้ต่อไปนี้

3.1 หนังสือ ตำราที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยที่กำลังศึกษา

3.2 สารานุกรมและที่รวบรวมผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 วารสารการวิจัยสาขาต่าง ๆ

3.4 ปรินต์นิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

3.5 หนังสือรวบรวมบทความคัดย่อปริญญาานิพนธ์และวิทยานิพนธ์

3.6 หนังสือพิมพ์ทั้งรายวันและรายสัปดาห์ นิตยสารต่าง ๆ

3.7 Dissertation Abstract International (DAI)

3.8 ERIC Educational Documents Abstract (ERIC)

3.9 ระบบเครือข่ายข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

4. การรวบรวมข้อมูล (Collecting Ielevant Data) เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ครูตอบคำถาม การวิจัยในชั้นเรียน ได้ถูกต้อง ลักษณะของข้อมูลที่ดีต้องมีความสัมพันธ์โดยตรงกับปัญหาวิจัย ข้อมูลที่ใช้สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ จากแบบบันทึกที่ได้การสังเกต พฤติกรรมของนักเรียน แบบทดสอบ แบบสอบถาม จากกลุ่มทดลองที่ครูจัดขึ้น ข้อมูลที่รวบรวมได้ ต้องอยู่ภายใต้กรอบของปัญหา ประเภทของข้อมูลที่ใช้เพื่อการวิจัยในชั้นเรียนแบ่งออกได้เป็น นามบัญญัติ (Norminal Scale) เรียงลำดับ (Ordinal Scale) อันตรภาคชั้น (Interval Scale) และ สัดส่วน (Ratio Scale) ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อมูลเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพก็ได้ การรวบรวม ข้อมูลครูต้องยึดถือคุณธรรมและจริยธรรมของผู้วิจัย (Ethical Issues) อย่างเข้มงวด ไม่มีความ ลำเอียง หรืออคติใด ๆ ทั้งสิ้น มิฉะนั้น ผลการศึกษาจะเกิดความผิดพลาดได้ง่าย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล (Analyzing and Interpreting the Data) เป็น ขั้นตอนที่ครูทำการประมวลผลข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วนำเสนอในรูปแบบของแผนภูมิ ตารางต่าง ๆ ซึ่ง อาจอยู่ในรูปของข้อมูลดิบก็ได้ รูปแบบของข้อมูลที่น่าสนใจมักจะเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล หรือผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยสถิติพรรณนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัย ในชั้นเรียน การแปลผลการวิเคราะห์นั้น ครูต้องทำการอ่านผลการวิเคราะห์และทำการแปลผลออกมาเพื่อให้บุคคลอื่นสามารถทำความเข้าใจในผลการวิเคราะห์ได้ ในขั้นตอนนี้ไม่ควรแสดงความคิดเห็น ใด ๆ ที่ไม่มีหลักการหรือเอกสารการวิจัยรองรับ ควรแปลผลตามผลการวิเคราะห์ที่ได้รับ อย่างแท้จริง และไม่ควรมีอคติในการแปลผล แต่ถ้ามีข้อเสนอแนะใด ๆ ครูสามารถเพิ่มเติมในส่วน ที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6. การเขียนรายงานการวิจัย (Reporting Results) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อ การเผยแพร่ผลการศึกษา พิมพ์ด้วยตัวอักษรขนาด 16 pixels จะเป็น font อะไรก็ได้ แต่ผู้เขียน ขอเสนอแนะให้ใช้ font แบบ BrowalliaUPC รายงานการวิจัยในชั้นเรียนมี 3 ส่วน คือ

6.1 ส่วนหัว (Heading) เป็นส่วนที่ประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ สารบัญตาราง (ถ้ามี) บัญชีภาพประกอบ (ถ้ามี)

6.2 ส่วนตัวรายงาน (Reporting) ส่วนประกอบของตัวรายงานมี 5 ส่วน ตามขั้นตอน ของการวิจัยในชั้นเรียน แต่ละส่วนมีจำนวนหน้า ดังนี้

6.2.1 การศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการศึกษา 1 - 2 หน้า

6.2.2 การกำหนดปัญหาวิจัย 1 - 2 หน้า

6.2.3 ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3 - 5 หน้า

6.2.4 การรวบรวมข้อมูล 2 - 4 หน้า

6.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล 2 - 4 หน้า จำนวนหน้าของงานวิจัย

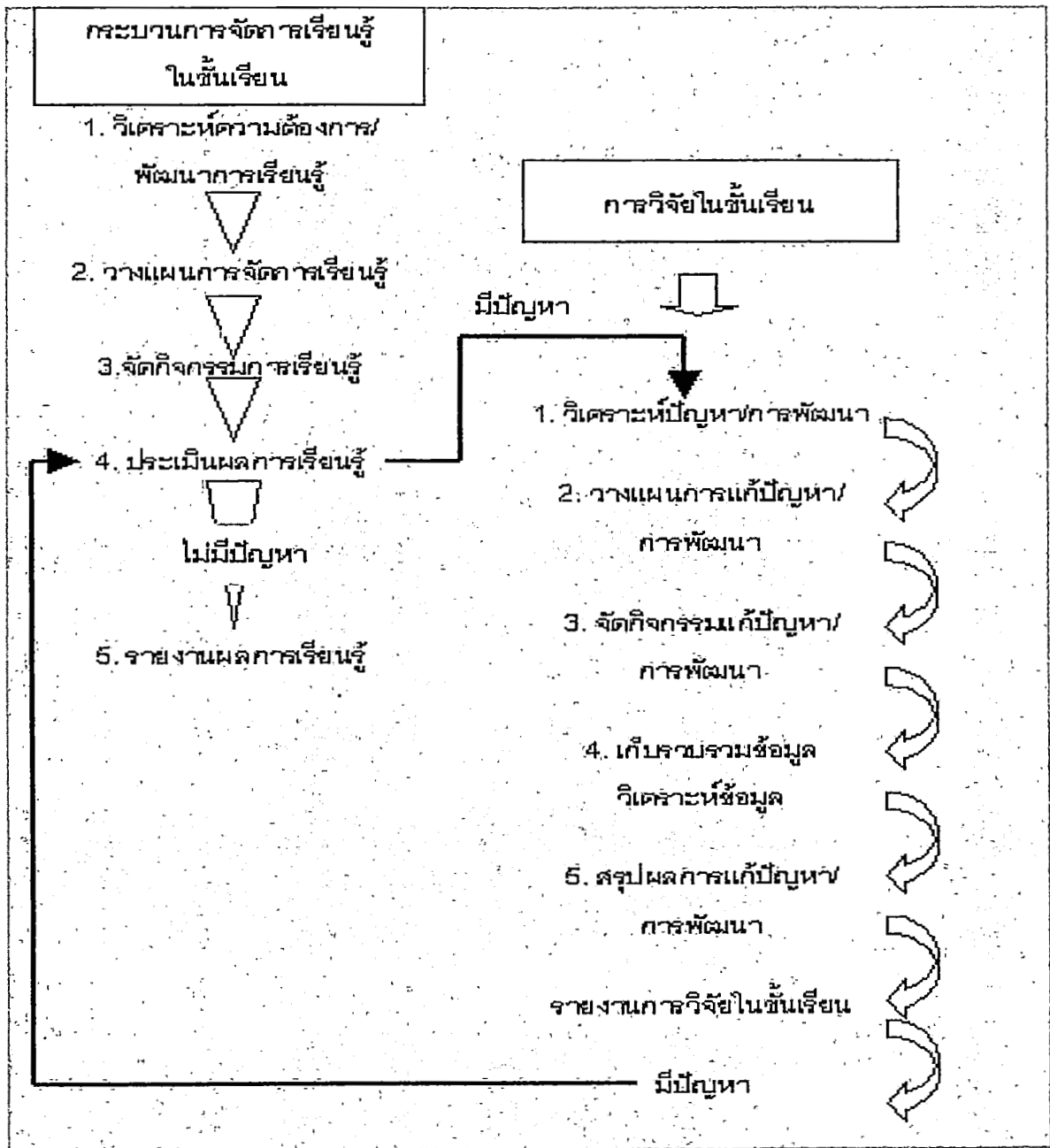
ในชั้นเรียนส่วนนี้ของแต่ละเรื่องรวมแล้วไม่เกิน 17 หน้าแต่ถ้ามีเอกสารหรือรายการใด ๆ ที่ต้องการเพิ่มเติมสามารถใส่ลงไปได้ในส่วนของภาคผนวก

6.3 ส่วนท้าย (Tailing) เป็นส่วนที่ประกอบด้วย บรรณานุกรม และภาคผนวก

การวิจัยในชั้นเรียนกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

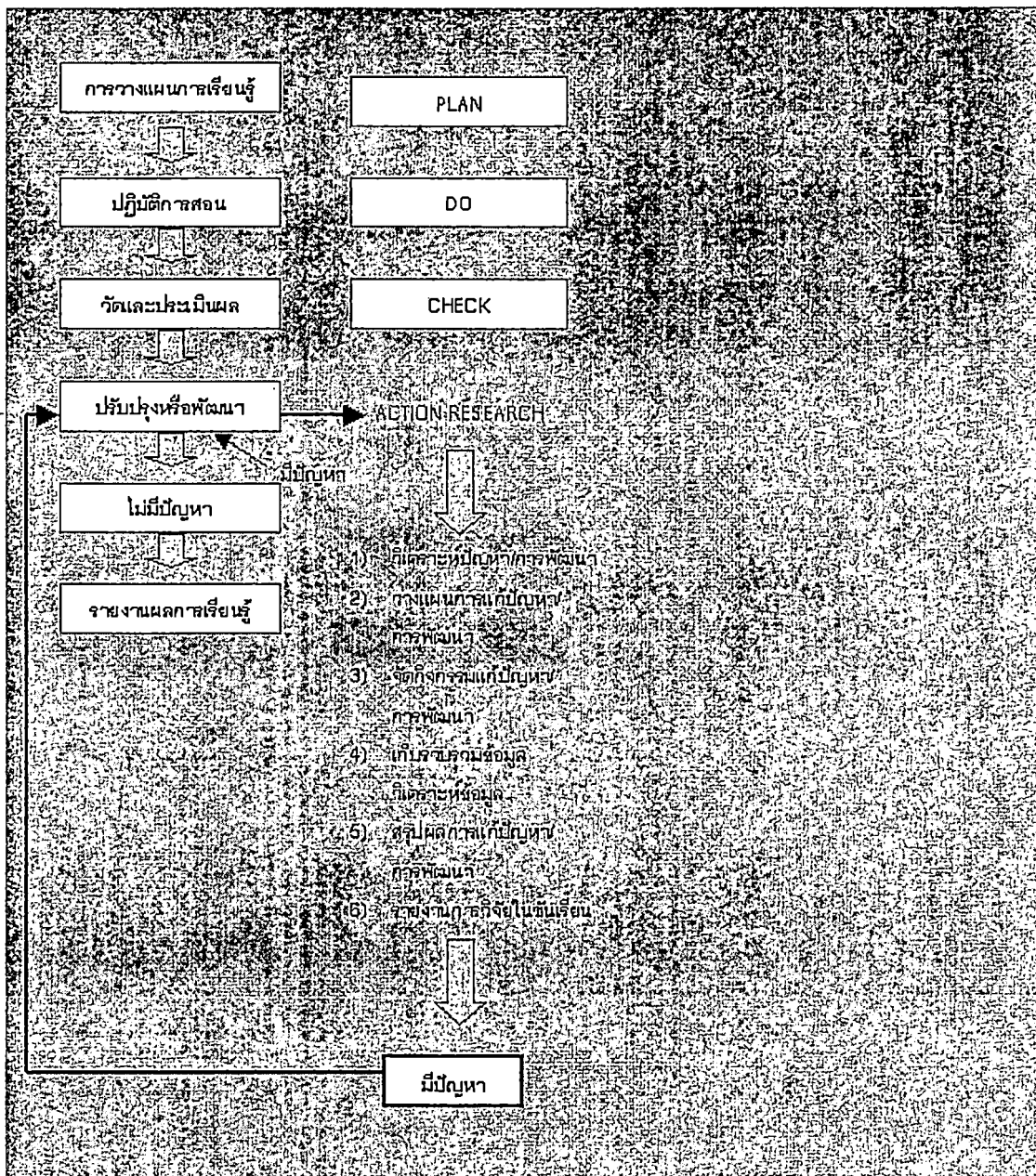
เนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใน ส่วนของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียน จึงควรดำเนินการให้สอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นระบบที่ โรงเรียนทั่วไปใช้กันอยู่ คือ ขั้นตอนการพัฒนาตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (P-D-C-A) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติการ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการแก้ไขปรับปรุง (Action) ส่วนการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนการทำงานที่สำคัญ คือ ศึกษาปัญหาใน ชั้นเรียน จากนั้นเลือกปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนซึ่งมีความสำคัญในลำดับต้น ๆ มาแก้ปัญหา ขั้นตอนของการแก้ปัญหาคือหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา แล้วศึกษาหาวิธีการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะ สามารถนำมาใช้ได้ผล ซึ่งอาจเป็นสื่อ เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรม ฯลฯ แล้วเลือกพัฒนานวัตกรรม หรือวิธีการที่เหมาะสม ตรวจสอบและปรับปรุง แล้วนำมาทดลองใช้ รวบรวมข้อมูลจากการทดลอง ตรวจสอบ วิเคราะห์ อภิปราย และสรุปผลการทดลองให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม ในกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างรีบด่วน จะแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการวิจัยก็ ไม่ทันการณ์ ครูก็สามารถศึกษาและนำผลงานวิจัยของครูคนอื่นที่ใช้แก้ปัญหาเดียวกันมาใช้แก้ ปัญหาในชั้นเรียนของตนได้ ถือเป็นกรบริโภคนงานวิจัยอย่างคุ้มค่าวิธีหนึ่ง วงจรการพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนรู้และวงจรการวิจัยในชั้นเรียนดังกล่าวข้างต้น จึงมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ดังแผนภาพที่ 2.3 ต่อไปนี้ (นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์, 2545)

ภาพที่ 2.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

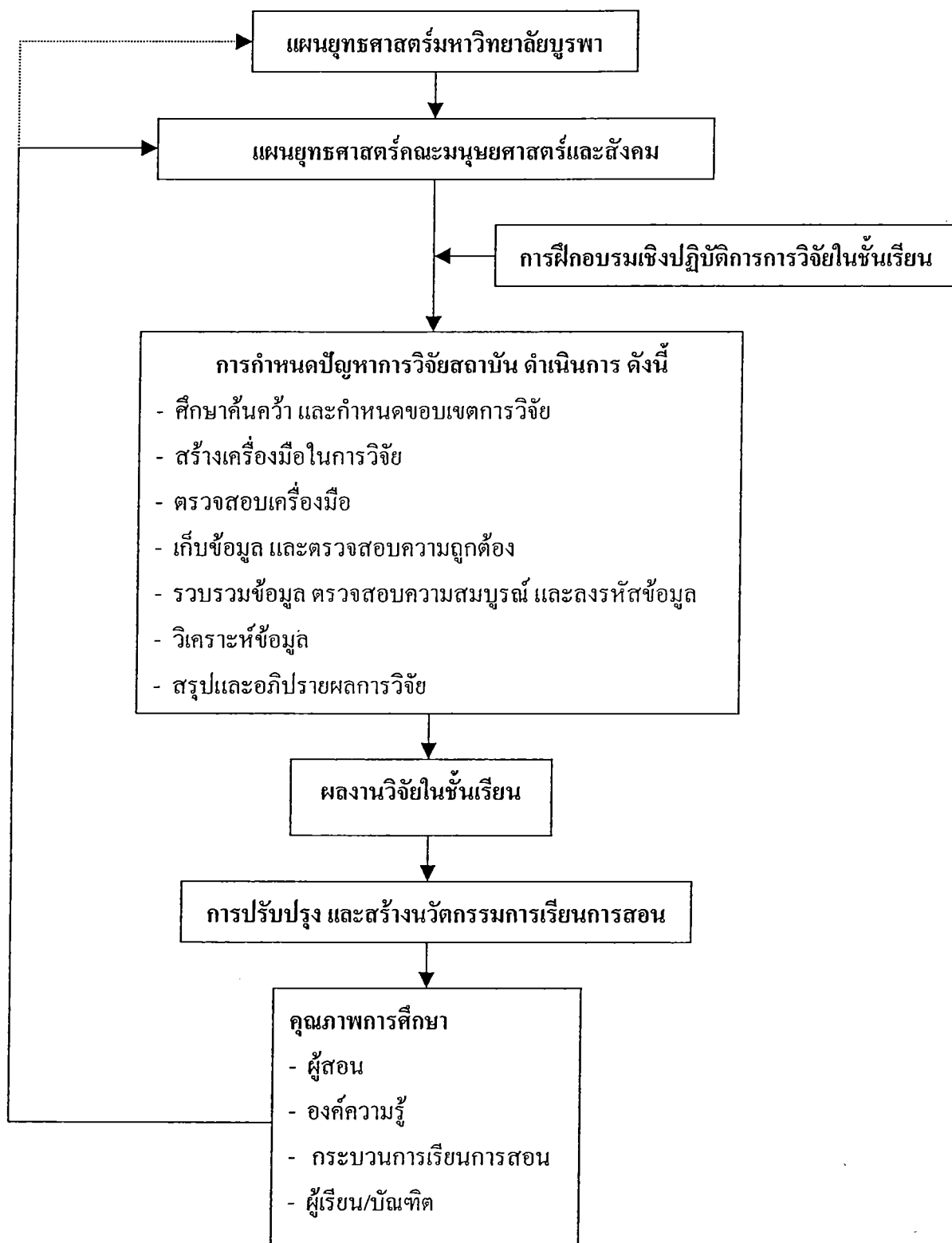
ที่มา : นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ , 2545.

ภาพที่ 2.4 กระบวนการเรียนการสอนที่วงจร PDCA

ที่มา : นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์, 2545.

อาจสรุปได้ถึงการนำการวิจัยในชั้นเรียนมาประยุกต์ใช้ เพื่อทำให้เกิดคุณภาพการจัดการศึกษา โดยสร้างแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และได้ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังภาพที่ 2.5 ดังนี้

ภาพที่ 2.5 แนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้ผู้สอนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (มาตรา 25 (5)) ให้ผู้สอนทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (มาตรา 30) ให้มีการวิจัย พัฒนาการผลิต และการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา (มาตรา 67) ซึ่งการดำเนินการวิจัยสำหรับผู้สอน คือ การวิจัยในชั้นเรียน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เล็งเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” ให้แก่คณาจารย์ของคณะฯ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ วิทยาการ ความรู้ใหม่ ๆ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออบรมและให้ความรู้ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน แก่คณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. เพื่อเพิ่มพูนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. เพื่อให้คณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เกิดการสร้างงานวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น

ผู้รับผิดชอบโครงการ

หน่วยแผนงาน หน่วยประกันคุณภาพการศึกษา และหน่วยวิจัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่

1. ผู้บริหาร จำนวน 6 คน
2. คณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 100 คน
3. หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 5 คน
4. นักวิจัย และเจ้าหน้าที่ จำนวน 4 คน

รวมทั้งสิ้น

115 คน

วัน เวลา และสถานที่ จำนวน 3 วัน ดังนี้

วันพุธที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ณ ห้องประชุม QS₂- 101 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันพฤหัสบดีที่ 13 และวันศุกร์ที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ณ สุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท

จังหวัดสระบุรี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. คณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้รับความรู้และความเข้าใจ การวิจัย
ในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น

2. คณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้เพิ่มพูน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์
การณ้ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกัน

3. คณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนการ
สอน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. คณาจารย์ และบุคลากร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เกิดการสร้างงานวิจัยใน
ชั้นเรียนมากขึ้น

การดำเนินงาน

วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 การบรรยายภาคทฤษฎี ณ อาคาร 60 พรรษามหาราชนี 2
ห้องประชุม QS₂- 101 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. การบรรยาย เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียนกับการประกันคุณภาพการศึกษา” โดย รอง
ศาสตราจารย์ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การบรรยาย เรื่อง “กลยุทธ์ และเทคนิคของการวิจัยในชั้นเรียน เน้นเชิงปริมาณ โดย
ศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ศิริพานิช จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

3. การบรรยาย เรื่อง “กลยุทธ์และเทคนิคของการวิจัยในชั้นเรียน เน้นเชิงคุณภาพ” โดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายใจ พัวพันธ์ จากมหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 การบรรยายสรุป และฝึกการปฏิบัติการ ณ สุภาลัย ป่าสัก
รีสอร์ท จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และฝ่ายวางแผนและวิจัย บรรยายสรุป

2. แบ่งกลุ่มย่อย เพื่อฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน ดำเนินการ โดยแบ่งตามภาควิชา
ระดมความคิด และเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียนของภาควิชา โดยมีวิทยากร 2 ท่าน คือ
ศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ศิริพานิช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายใจ พัวพันธ์ เป็นผู้ให้คำปรึกษา
และคำแนะนำ

วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 การนำเสนอผลงานกลุ่มย่อย และวิทยากรให้ข้อเสนอแนะ
ปิดการอบรม เวลา 12.00 น.

5. การประเมินผล และการติดตามโครงการฝึกอบรมฯ

การประเมินผลความคิดเห็นการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ในครั้งนี้ มีแบบประเมิน
จำนวน 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบประเมินในวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ณ ห้องประชุม QS₂-101
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์การประเมิน ดังนี้

1. เพื่อสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยากร และเนื้อหาการบรรยาย
2. เพื่อสรุปความคิดเห็นด้านการให้บริการด้านอื่นๆ
3. เพื่อสรุปความคิดเห็นในเรื่องข้อเสนอเพิ่มเติม

ชุดที่ 2 แบบประเมินในวันที่ 13 - 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ณ สุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท
จังหวัดสระบุรี โดยมีวัตถุประสงค์การประเมิน ดังนี้

1. การให้บริการด้านต่าง ๆ
2. การให้คำแนะนำของวิทยากร
3. ข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ชุดที่ 1 แบบประเมินในวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ณ ห้องประชุม QS₂-101
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 วิทยากรและเนื้อหาการบรรยาย
- ตอนที่ 2 การให้บริการด้านอื่น ๆ
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ชุดที่ 2 แบบประเมินในวันที่ 13 - 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ณ สุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท
จังหวัดสระบุรี แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

1. การให้บริการด้านต่าง ๆ
2. การให้คำแนะนำของวิทยากร
3. ข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ

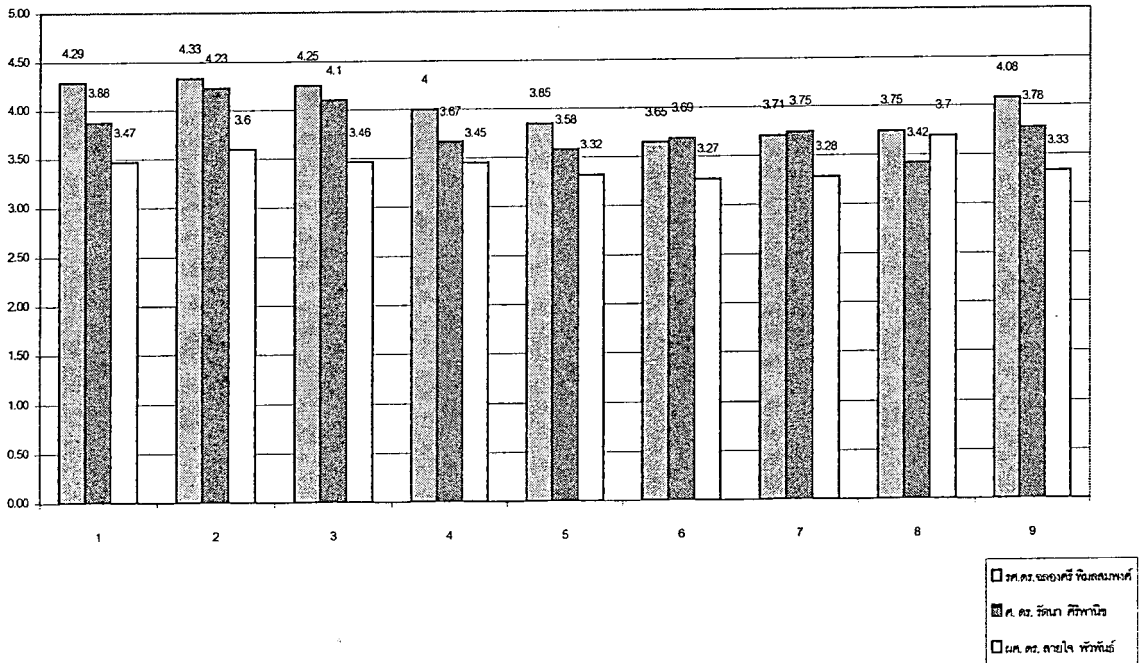
การดำเนินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ จึงได้ทำการประเมินผล สรุปได้ ดังนี้

ชุดที่ 1 ประเมินในวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ณ ห้องประชุม QS₂ - 101 คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ส่วนที่ 1 การประเมินความคิดเห็นต่อวิทยากรและการบรรยาย

ตารางที่ 3 การประเมินความคิดเห็นต่อวิทยากรและการบรรยาย

ลำดับที่	วิทยากรและเนื้อหาการบรรยาย	รศ.ดร.ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์		ศ.ดร.รัตนา ศิริพานิช		ผศ.ดร.สายใจ พัวพันธ์	
		ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
1	วิทยากรบรรยายตรงประเด็นตามหัวข้อ	4.29	2	3.88	3	3.47	3
2	วิทยากรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหา	4.33	1	4.23	1	3.6	2
2	วิทยากรมีวิธีการนำเสนอที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.33	1	4.1	2	3.46	4
4	สามารถนำผลการบรรยายไปประยุกต์ได้	4	5	3.67	7	3.45	2
5	ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น	3.85	5	3.58	8	3.32	2
6	ระยะเวลาในการบรรยายมีความเหมาะสม	3.85	5	3.69	8	3.27	4
7	เอกสารประกอบการบรรยายมีความสมบูรณ์เหมาะสม	3.71	2	3.75	5	3.28	4
6	สื่อและอุปกรณ์การบรรยาย	3.71	5	3.42	9	3.7	4
9	ภาพรวมในการบรรยายของวิทยากร	4.08	5	3.78	9	3.33	4

ภาพที่ 2.6 การประเมินวิทยากรและเนื้อหาการบรรยาย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการฝึกอบรมฯ ครั้งต่อไป ในด้านหัวข้อการฝึกอบรมในครั้งต่อไป ดังนี้

- การพัฒนาหลักสูตรรายวิชา
- เทคนิคการทำวิจัยแบบบูรณาการ
- เทคนิคการทำงานเป็นทีม
- การพัฒนาจริยธรรมในการทำงาน
- Workshop สถิติเพื่อการวิจัย การสร้างแบบสอบถาม
- จัดการอบรมเกี่ยวกับทำวิจัยเป็นระยะ ๆ
- จัดกิจกรรมที่ให้อาจารย์จากภาควิชาต่าง ๆ ได้รู้จักกัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” ได้ผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยมีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น จนสามารถนำไปใช้ได้ในระดับมาก

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เกิดภาพกว้าง ๆ และแนวทางของการวิจัยในชั้นเรียน งานวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอ รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดย สุวลัยพร พันธุ์โยธี (2544, หน้า 1-4) ภาควิชาพื้นฐาน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอุดรธานี ทำการวิจัยในชั้นเรียนที่เป็น ปัญหาต่อการเรียนการสอน จำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 การแก้ปัญหาผู้เรียนไม่เข้าชั้นเรียน

ปัญหาการวิจัย ผู้วิจัยได้มีโอกาสนักปฏิบัติการสอนในวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในปีการศึกษา 2542 และผู้วิจัยได้สังเกตพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ซึ่งจะเป็นนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา เป็น นักกีฬา มักจะมีภาระกิจในการแข่งขันกีฬาหรือตัดสินกีฬาอยู่เสมอจึง ไม่ใส่ใจที่จะเข้าชั้นเรียน ใน รายวิชาพื้นฐานซึ่งมีเนื้อหาซ้ำซากน่าเบื่อหน่าย การไม่เข้าชั้นเรียนของผู้เรียนทำให้ผู้วิจัย หรือ อาจารย์ไม่รู้จักผู้เรียนเท่าที่ควร ไม่สามารถช่วยเหลือแนะนำในการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เรียนในรายวิชาหลักธรรมกับชีวิต และสังคมไทยที่ผู้วิจัยทำการสอนอยู่ในระดับต่ำและผู้เรียน มีผลการเรียนติด “ร” เนื่องจากไม่ส่งงานเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยพบสภาพปัญหานี้อยู่ถึง 3 ภาคเรียน คือ ภาคเรียนที่ 2/2542 และ ภาคเรียนที่ 1-2/2543 ในปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะแก้ปัญหา ดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาหาวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าชั้นเรียนสม่ำเสมออันจะเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วิธีการดำเนินงาน

จากประสบการณ์ที่ได้รับในปีการศึกษา 2542 และ 2543 เมื่อเปิดภาคเรียนที่ 1/2544 ผู้วิจัย ได้ปฏิบัติกับผู้เรียน ดังนี้

1. นำสมุด ร.บ 3 มาใช้ในการสำรวจเวลาเรียนของผู้เรียน
2. ออกมาตรการเข้มงวดกับผู้เรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึง 80 % จะไม่มีสิทธิสอบและได้รับ ผลการเรียนเป็น 0 โดยไม่มีข้อแม้ใดๆทั้งสิ้น
3. สำหรับผู้เรียนที่มีความจำเป็นต้องไปตัดสินกีฬาหรือแข่งขันกีฬาดตรงกับเวลาเรียนใน รายวิชาที่ผู้วิจัยทำการสอนต้องมีหนังสือขอเช็คเวลาเรียนจากฝ่ายวิชาการเป็นลายลักษณ์อักษร
4. เสริมแรงด้วยการให้คะแนนเวลาเรียน 10 คะแนน สำหรับผู้เรียนที่เข้าเรียนครบ 18 สัปดาห์ ผู้ที่ไม่เข้าเรียนด้วยเหตุไม่สมควรหรือไม่ทราบสาเหตุจะถูกหักคะแนนสัปดาห์ละ 2 คะแนน

5. หากผู้เรียนคนใดถูกหักคะแนนครบ 10 คะแนนหมายความว่ามีการขาดเรียนถึง 5 สัปดาห์ และมีเวลาเรียนไม่ครบ 80%

ผลการดำเนินงาน

ผู้วิจัยพบว่าเมื่อใช้วิธีการดังกล่าวผู้เรียนใส่ใจในการเข้าชั้นเรียนมากขึ้น หากมีกิจกรรมมีความจำเป็นใดผู้เรียนจะแจ้งให้ผู้วิจัยทราบ ทำให้สัมพันธ์ไมตรีระหว่างผู้วิจัยและผู้เรียนเป็นไปด้วยดี ผู้วิจัยสามารถแนะนำให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนมากขึ้น รู้จักผู้เรียนมากขึ้น เป็นผลให้ผู้เรียนที่ผู้วิจัยทำการสอนในภาคเรียนที่ 1/2544 ไม่มีผู้เรียนที่ได้รับผลการเรียนระดับ 0 หรือ “ร”

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเข้าชั้นเรียน
2. ผลการเข้าชั้นเรียนทำให้ผู้วิจัยได้รู้จักผู้เรียนและสามารถช่วยเหลือแนะนำการเรียนของผู้เรียนจนทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อสังเกตและเสนอแนะ

ผู้วิจัยพบปัญหาเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้วิจัยสังเกตพบว่าผู้เรียนเข้าชั้นเรียน เพื่อเช็คเวลาเรียนไม่ได้ตั้งใจมาศึกษาหาความรู้แต่อย่างใด ซึ่งเป็นปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการแก้ไขต่อไป จึงทำวิจัยเรื่องที่ 2

เรื่องที่ 2. การแก้ปัญหาผู้เรียนไม่มีระเบียบวินัยการแต่งกายเข้าชั้นเรียน

ปัญหาการวิจัย ในภาคเรียนที่ 1/2544 ผู้วิจัยได้หาวิธีการแก้ปัญหาผู้เรียนไม่เข้าชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนทุกคนได้มาพบกัน ในรายวิชาพื้นฐานด้วยเครื่องแต่งกายที่หลากหลายตามวิชาเลือกด้านทักษะการกีฬา บางคนมาด้วยชุดฝึกกีฬาเทนนิสคือชุดสีขาวกางเกงขาสั้น บางคนมาด้วยชุดฝึกกีฬาฟุตบอลคือกางเกงขาสั้นสีดำเสื้อสีแดง บางคนมาในชุดผู้ตัดสิน เสื้อดำกางเกงดำ บางคนมาด้วยชุดวอร์มสโมสที่ตนสังกัด บางคนมาพร้อมด้วยกลิ่นเหม็น ผู้วิจัยทนต่อสภาพปัญหานี้อยู่ 2 สัปดาห์ และพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้เรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการแต่งกายให้ถูกต้องกาลเทศะเพื่อความเป็นคนที่มีคุณภาพของตัวนักศึกษาเองอันจะเป็นผลให้สังคมยอมรับ

วัตถุประสงค์

ศึกษาหาวิธีการให้ผู้เรียนรู้จักระเบียบการแต่งกายที่เหมาะสมและถูกกาลเทศะ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยทำความเข้าใจกับผู้เรียนว่าในการเข้าเรียนวิชาพื้นฐานผู้เรียนควรแต่งกายด้วยชุดนักศึกษาปกติตามที่วิทยาลัยกำหนด คือ ผู้ชายให้สวมกางเกงขาสั้นสีดำหรือกรมท่า เสื้อแขนสั้นหรือยาวสีขาว ผูกเนคไทและติดเข็มกลัดตราวิทยาลัย ชายเสื้อเอาเข้าในกางเกงคาดเข็มขัดหัวตรา-

วิทยาลัย ผู้หญิงสวมกระโปรงสีดำหรือกรมท่า เสื้อแขนสั้นสีขาวติดเข็มตราวิทยาลัยที่เสื้อ

2. ให้การเสริมแรงโดยให้คะแนนผู้มีวินัยในการแต่งกาย 10 คะแนน

3. ผู้วิจัยวางมาตรการสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงจะไม่เช็คเวลาเรียนให้และถูกหักคะแนนการแต่งกายสัปดาห์ละ 2 คะแนน

4. นอกจากถูกหักคะแนนการแต่งกายแล้ว เมื่อผู้วิจัยไม่เช็คเวลาเรียนให้ผู้เรียน และยังถูกหักคะแนนการเข้าชั้นเรียนด้วยซึ่งจะเป็นปัจจัยให้มีเวลาเรียนไม่ครบ 80% ทั้งที่เข้าชั้นเรียน ผลการดำเนินงาน ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ตามที่ตกลงเนื่องจากผู้เรียนพักอยู่ในหอพักภายในวิทยาลัยหรือรอบๆวิทยาลัยสามารถไปอาบน้ำเปลี่ยนเครื่องแต่งกายมาเรียนด้วยชุดนักศึกษาปกติทำให้ห้องเรียนมีกลิ่นสะอาดและผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดีด้วยเครื่องแต่งกายที่เป็นแบบเดียวกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ รู้กาลเทศะในการแต่งกาย

2. ผู้เรียนปฏิบัติตามถูกสุลักษณะ

3. ผู้เรียนมีคะแนนเก็บสะสมมากขึ้นซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อสังเกต

ผู้วิจัยสังเกต พบว่า ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเข้าชั้นเรียนและมีระเบียบวินัยการแต่งกายแต่ยังไม่รับผิดชอบในการแสวงหาความรู้ จึงนำมาสู่ปัญหาและการศึกษาวิจัยเรื่องที่ 3

เรื่องที่ 3 การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยประสบการณ์จริง

ปัญหาการวิจัยนี้ เกิดจากการที่ผู้วิจัยมีข้อสังเกตสำหรับผู้เรียนที่มาเข้าชั้นเรียนจะมาเพื่อเช็คชื่อเอาคะแนนเวลาเรียนเท่านั้นมิได้ตั้งใจมาแสวงหาความรู้แต่อย่างใด การเรียนการสอนแบบเดิมที่ครูอยู่หน้าชั้นเรียนบรรยายไป “ปิ้ง” แผ่นใสไป บางครั้งแบ่งกลุ่มผู้เรียนให้ไปห้องสมุดศึกษาค้นคว้าแล้วมารายงานหน้าชั้นเรียน นับเป็นการเรียนการสอนที่ค่อนข้างจะแห้งแล้งไม่มีชีวิตชีวา เพราะผู้วิจัยสังเกต พบว่า ในขณะที่ครูหรือเพื่อนบรรยายอยู่หน้าชั้นเรียน ผู้เรียนในชั้นเรียนก็จะคุยกัน หรือปรึกษากันในสาระที่ตนจะต้องออกไปรายงาน ผู้วิจัยได้ทดลองแก้ปัญหาโดยให้มีการจดบันทึก และส่งสมุดจดบันทึก โดยมีภารกิจให้คะแนนจดบันทึก ผู้เรียนก็ปฏิบัติตามแต่การจดบันทึกส่งไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จึงเป็นปัญหาที่ผู้วิจัยจะต้องหาวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาหากิจกรรมการสอนที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

วิธีดำเนินการ

ในภาคเรียนที่ 2 /2544 ผู้วิจัยได้ทำการสอนรายวิชาหลักธรรมกับชีวิตผู้วิจัยจึงกำหนด

กิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนทำโครงการพัฒนาสังคม เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมด้วยหลักสังคหวัตถุ 4 และให้คะแนนระหว่างภาค 10 คะแนน
2. ให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทำบุญตักบาตร (รายละเอียดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ) และให้คะแนนระหว่างภาค 5 คะแนน
3. ให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (รายละเอียดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ) และให้คะแนนระหว่างภาค 5 คะแนน
4. ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเนื้อหาสาระของรายวิชา โดยผู้วิจัยกำหนดหัวข้อที่จะต้องไปศึกษาหารายละเอียดและจัดทำเป็นแฟ้มสะสมงานส่ง เพื่อประเมินคะแนนกลางภาค 20 คะแนน
5. ให้ผู้เรียนจัดทำสมุดบันทึกความดี ส่งผู้วิจัยทุกสัปดาห์ และให้คะแนนระหว่างภาค 10 คะแนน เมื่อรวมกับคะแนนการเข้าชั้นเรียน 10 คะแนน และคะแนนความมีระเบียบวินัยในการแต่งกายจะทำให้ผู้เรียนสะสมคะแนนระหว่าง ได้ถึง 70 คะแนน ทำให้คะแนนที่ผู้เรียนจะต้องสอบปลายภาคเรียนเพียง 30 คะแนนเท่านั้น

ผลการดำเนินงาน

ผู้วิจัยสังเกต พบว่า การทำกิจกรรมต่างๆผู้เรียนสามารถทำได้ดี ยกเว้นการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้และจัดทำแฟ้มสะสมงาน ผู้เรียนส่วนใหญ่ทำได้ไม่เหมาะสมกับวัย เนื้อหาที่ได้ค่อนข้างน้อยเพราะผู้เรียน ไม่มีทักษะในการอ่านสรุปใจความและ ไม่มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้จากกิจกรรมการสอนที่ผู้วิจัยกำหนดและเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

ข้อสังเกต

เรื่องที่ต้องดำเนินการพัฒนาต่อไปคือพัฒนาทักษะการสืบค้นของผู้เรียน นำมาสู่การทำการศึกษาวิจัยเรื่องที่ 4

เรื่องที่ 4 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนรายวิชาหลักธรรมกับชีวิต จากการศึกษาสภาพจริง

ปัญหาการวิจัย

เมื่อผู้วิจัยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง สภาพการให้คะแนนจึงต้องเป็นไปตามสภาพจริง มิได้สอบด้วยข้อสอบ ผู้วิจัยจึงอยากทราบว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากการประเมินสภาพจริง

วิธีดำเนินการ

ในภาคเรียนที่ 2/2544 ผู้วิจัยทำการสอนรายวิชาหลักธรรมกับชีวิต ผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมและเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1. กิจกรรมโครงการบำเพ็ญประโยชน์ด้วยหลักสังคหวัตถุ 4 มีคะแนน 10 คะแนน ผู้เรียนจะต้องเขียนโครงการถูกต้องทั้งหลักการใช้ภาษาและหลักการเขียนโครงการ มีการนำโครงการไปปฏิบัติการปฏิบัติจริง ผลการปฏิบัติงานปรากฏชัดเจน มีการเก็บหลักฐานการปฏิบัติงานและมีการสรุปวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน

2. กิจกรรมการทำบุญตักบาตรและการเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มี 2 กิจกรรม คิดคะแนน $5+5 = 10$ คะแนน โดยผู้เรียนต้องไปร่วมกิจกรรม

3. กิจกรรมบันทึกสมุดความดี มีคะแนน 10 คะแนน โดยเรื่องที่บันทึก ต้องมีผู้รับรองว่าเรื่องที่บันทึกนั้นเป็นความจริง

4. การจัดทำแฟ้มสะสมงาน มีคะแนน 20 คะแนน ผู้เรียนต้องสะสมงานที่ผู้วิจัยกำหนดเรื่องให้ไปสืบค้น เนื้อหาความรู้ที่ได้จากการสืบค้นบ่งบอกถึงความตั้งใจในการสืบค้น สามารถบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

5. เข้าชั้นเรียนสม่ำเสมอ 10 คะแนน ผู้เรียนจะต้องไม่ขาดเรียน โดยไม่มีเหตุผลสมควร

6. มีระเบียบวินัยการแต่งกายเข้าชั้นเรียน 10 คะแนน ผู้เรียนจะต้องเข้าชั้นเรียนด้วยชุดนักศึกษาปกติตามระเบียบที่วิทยาลัยกำหนด

การให้คะแนนจะให้เป็นระดับคุณภาพ คือ ระดับ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง การประเมินจะกระทำไปตลอดภาคเรียนตามกิจกรรมที่ดำเนินการเสร็จสิ้น คะแนนจากการประเมินสภาพจริงจะเป็นคะแนนสะสมมีคะแนนเต็ม 70 คะแนน จากนั้นผู้เรียนจะต้องสอบด้วยข้อสอบอัตนัยเป็นการสอบปลายภาค 30 คะแนน เมื่อกิจกรรมทุกอย่างดำเนินการเสร็จสิ้น ผู้วิจัยนำคะแนนรวมทั้งหมดของผู้เรียนมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ผู้วิจัยได้ทำความตกลงกับผู้เรียนไว้แล้ว ดังนี้

คะแนน 89-100 คะแนน ได้รับผลการเรียน ก

คะแนน 50 – 63 คะแนน ได้รับผลการเรียน ง

คะแนน 76-88 คะแนน ได้รับผลการเรียน ข

คะแนน 1- 50 คะแนน ได้รับผลการเรียน จ

คะแนน 64 –75 คะแนน ได้รับผลการเรียน ค

เวลาเรียน ไม่ครบ 60% ได้รับผลการเรียน จ

ผลการดำเนินการ

เมื่อการประเมินผลสิ้นสุดลงผู้วิจัยได้นำผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมาแจกแจงและพบว่าผู้เรียนทั้งหมด 77 คน ได้รับผลการเรียน ก = 10 คน ข = 45 คน ค = 15 คน ง = 1 คน และได้รับผลการเรียน

“จ” เนื่องจากเวลาเรียนไม่ครบ $60\% = 6$ คน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี คือ “ข” คิดเป็นร้อยละ 58.44
2. ยังมีผู้เรียนที่ไม่ยอมรับในกิจกรรมการสอนและไม่เข้าชั้นเรียนถึง 6 คน

ข้อสังเกต

1. ผู้วิจัยต้องพัฒนาปรับปรุงเกณฑ์การให้คะแนนให้มีช่วงห่างระหว่างระดับผลการเรียนให้แคบลง เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจะได้สูงขึ้น
2. ปรับปรุงพัฒนาวิธีการประเมินผลให้เป็นสภาพจริงทั้งหมด โดยไม่มีการสอบด้วย

ข้อสอบ

3. ศึกษาหาสาเหตุของปัญหาที่ผู้เรียนไม่เข้าชั้นเรียน และทำการวิจัยแบบร่วมมือกับผู้สอนรายวิชาอื่นๆ กับฝ่ายปกครอง และฝ่ายแนะแนว

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีระบบ ในสถาบันการศึกษาหรือโรงเรียน โดยการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การจัดการด้านการเรียนรู้ในชั้นเรียนด้วย การศึกษาวิจัยอย่างมีหลักการ เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และการเลือกตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการเลือกตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย อาจารย์ประจำ ที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” ระหว่างวันที่ 12 - 14 พฤษภาคม 2547 ระยะเวลา 3 วัน ณ ห้องประชุม QS₂- 101 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และศุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท จังหวัดสระบุรี รวมทั้งสิ้น 106 คน ดังนี้

1. ผู้บริหาร จำนวน 6 คน ได้แก่ คณบดี รองคณบดีฝ่ายบริหาร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รองคณบดีฝ่ายวางแผนและวิจัย รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต และผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
2. คณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 100 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ประจำสังกัดภาควิชา ดังนี้

2.1	ภาควิชาจิตวิทยา	3	คน
2.2	ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	8	คน
2.3	ภาควิชาบริหารธุรกิจ	15	คน
2.4	ภาควิชาประวัติศาสตร์	5	คน
2.5	ภาควิชาภาษาไทย	11	คน
2.6	ภาควิชาภาษาตะวันตก	20	คน
2.7	ภาควิชาภาษาตะวันออก	6	คน

2.8	ภาควิชาภูมิศาสตร์	7	คน
2.9	ภาควิชารัฐศาสตร์	6	คน
2.10	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์	6	คน
2.11	ภาควิชาสังคมวิทยา	5	คน
2.12	ภาควิชานิติศาสตร์	6	คน
2.13	สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา	2	คน

การเลือกตัวอย่าง

การศึกษานี้ ไม่ใช้การเลือกตัวอย่าง เพราะประชากรมีจำกัด และสามารถทำการศึกษาได้ทั้งหมดของประชากร จึงใช้การสำมะโนจากทุกๆ หน่วยประชากรในการศึกษา เมื่อได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามตอบกลับสมบูรณ์ จำนวน 52 ชุด คิดเป็นร้อยละ 49.06

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยเครื่องมือในการวิจัยใช้แบบสอบถามที่หน่วยวิจัยสร้างขึ้นที่มีประเด็นคำถามปลายเปิดและปลายปิด มีการตรวจสอบคุณภาพก่อนเก็บข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้น แบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับการทำวิจัย และแบบสอบถามคำถามปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลที่ได้จากการฝึกอบรม การวิจัยในชั้นเรียน และ

ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2547 ถึง 30 พฤศจิกายน 2547 รวมระยะเวลา 3 เดือน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 ส่งบันทึกขอความอนุเคราะห์จากหน่วยวิจัย พร้อมแบบสอบถาม ส่งไปยังภาควิชา พร้อมกำหนดวันรับคืน

1.2 ส่งแบบสอบถามให้แก่ประชากรตอบด้วยตนเอง พร้อมกำหนดวันรับคืน และรับคืนด้วยตนเอง ภายใน 15 วัน

1.3 หากไม่ได้รับการตอบกลับจะมีการติดตามการตอบกลับภายในระยะเวลา 15 วัน ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 52 ชุด คิดเป็นร้อยละ 49.06

2. แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา นำมาจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และลงรหัสข้อมูล และนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน โดยกำหนดน้ำหนักสมมติฐานในแบบสอบถาม แต่ละข้อ โดยยึดหลักของลิเคิร์ท (กาญจนา มณีแสง, 2522 หน้า 63 อ้างอิงจาก Likert, 1932, p.38) ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มาก
3 คะแนน	หมายถึง	ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	น้อยที่สุด

นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11.0 (ประกอบ กรรณสูต, 2541 อ้างถึงใน ศิริพจน์ มะโนตี, 2544, หน้า 90-91)

4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีความเหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีความเหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีความเหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีความเหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นใช้สถิติบรรยาย เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่ามากที่สุด (Max) ค่าน้อยสุด (Min) เป็นต้น

2. สถิติเชิงอ้างอิงเป็นการใช้สถิติ เพื่อการทดสอบสมมติฐานการวิจัย สถิติทดสอบ t-Test Independent Samples โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยมีสมมติฐาน ดังนี้

1. มีความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยกับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย

2. มีความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาของการฝึกอบรมของอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทกับระดับสูงกว่าปริญญาโท

อนึ่งแม้ว่าจะเป็นการศึกษาแบบสำรวจ แต่เนื่องจากอัตราการตอบกลับ มีอัตราไม่สูง คือ ร้อยละ 49.06 จึงใช้สถิติเชิงอ้างอิง ดังข้างต้นเพื่อทดสอบสมมติฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดปัญหา

จากแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยบูรพา และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มุ่งเน้น ไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการวิจัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้ความสำคัญกับการวิจัยเช่นกัน โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน ได้มีการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนแก่คณาจารย์ของคณะฯ ประเด็นปัญหาที่ทำการวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งเน้นศึกษาสำรวจและติดตามการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลแก่ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรของคณะ ในการกำหนดทิศทาง การจัดการ นำคณะฯ สู่สถาบันการวิจัยที่แท้จริง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
MIN	แทน	ค่าน้อยที่สุด
MAX	แทน	ค่ามากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษานี้ จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและตาราง เรียงลำดับเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 2 ผลของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ผลความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ ปฏิบัติจริง
- 2.2 ผลการวิเคราะห์จากประโยชน์ที่ได้นำไปปฏิบัติจริง หลังการฝึกอบรมฯ
- 2.3 ผลการสำรวจจำนวนงานวิจัยที่สนใจ ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ หรือทำเสร็จแล้ว หลังการฝึกอบรมฯ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

1. มีความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยกับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย
2. มีความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทกับระดับสูงกว่าปริญญาโท

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

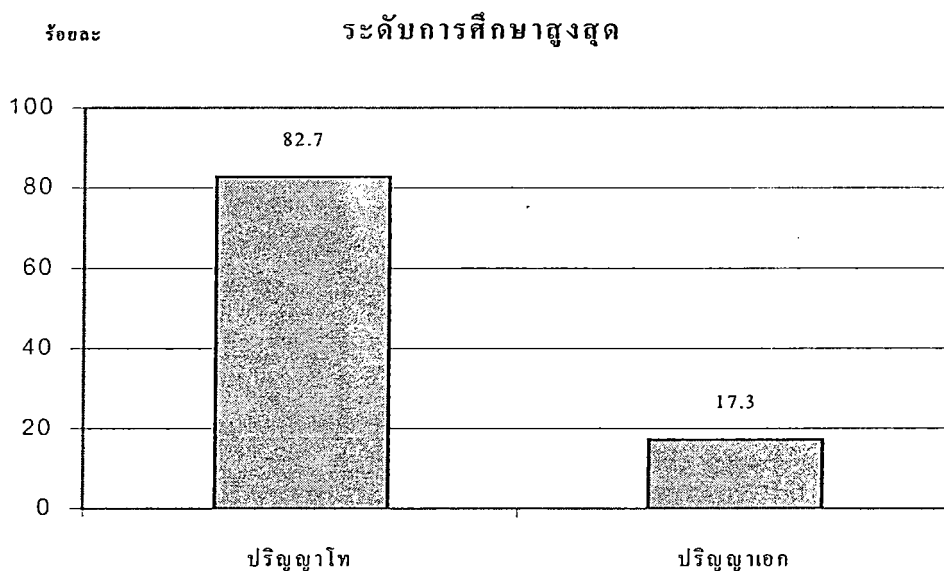
ตารางที่ 4 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุงานของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ($n = 52$)

	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	$\bar{X}$	SD
อายุงาน (ปี)	0.5	30	5.75	6.38

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า อายุงานของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีอายุงานต่ำสุด คือ 6 เดือน อายุงานสูงสุด 30 ปี และมีอายุงานเฉลี่ย 5.75 ปี หรือ 5 ปี 9 เดือน

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาสูงสุด ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (n = 52)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาโท	43	82.7
ปริญญาเอก	9	17.3
รวม	52	100.0

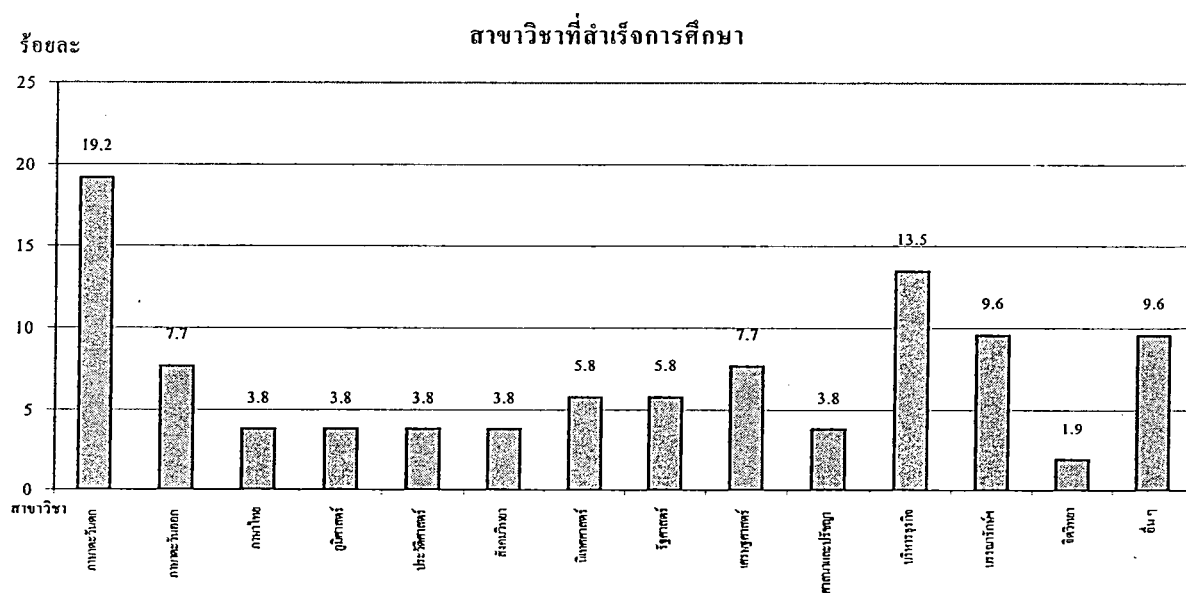

ภาพที่ 4.7 ระดับการศึกษาสูงสุด

จากตารางที่ 5 และภาพที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 82.7 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 17.3

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (n=52)

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาตะวันตก	10	19.2
ภาษาตะวันออก	4	7.7
ภาษาไทย	2	3.8
ภูมิศาสตร์	2	3.8
ประวัติศาสตร์	2	3.8
สังคมวิทยา	2	3.8
นิเทศศาสตร์	3	5.8
รัฐศาสตร์	3	5.8
เศรษฐศาสตร์	4	7.7
ศาสนาและปรัชญา	2	3.8
บริหารธุรกิจ	7	13.5
บรรณารักษ์ฯ/สารสนเทศฯ	5	9.6
จิตวิทยา	1	1.9
อื่น ๆ ได้แก่ ภาษาศาสตร์ ภาษาบาลี พัฒนาชุมชน	5	9.6
รวม	52	100.0

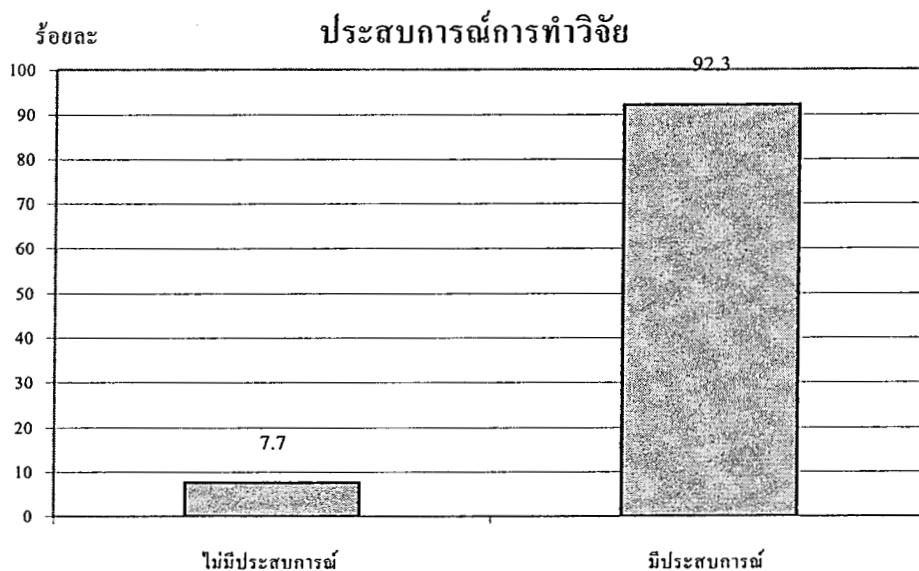
ภาพที่ 4.8 สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

จากตารางที่ 6 และภาพที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาภาษาตะวันตก คิดเป็นร้อยละ 19.2 รองลงมาได้แก่ บริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 13.5 บรรณารักษ์ฯ/สารสนเทศฯ และอื่น ๆ ได้แก่ ภาษาศาสตร์ ภาษาบาลี และพัฒนาชุมชน คิดเป็นร้อยละ 9.6 ภาษาตะวันออก และเศรษฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 7.7 นิเทศศาสตร์และรัฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 5.8 ภาษาไทย ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา และศาสนาและปรัชญา คิดเป็นร้อยละ 3.8 และจิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 1.9

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของประสบการณ์การทำวิจัย ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (n = 52)

ประสบการณ์การทำวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีประสบการณ์การทำวิจัย	4	7.7
มีประสบการณ์การทำวิจัย โดย*	48*	92.3
- เคยทำวิจัยในฐานะหัวหน้าโครงการ/วิจัยส่วนตัว	13	11.7
- เคยทำวิจัยหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก	3	2.7
- เคยทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก	43	38.7
- เคยทำโครงการวิจัยขณะศึกษาระดับปริญญาตรี	5	4.5
- เคยเป็นกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย/ผลงานวิจัย	9	8.1
- เคยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	11	9.9
- เคยเป็นผู้ช่วยในการวิจัย เช่น ช่วยค้นคว้าเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ	27	24.3

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

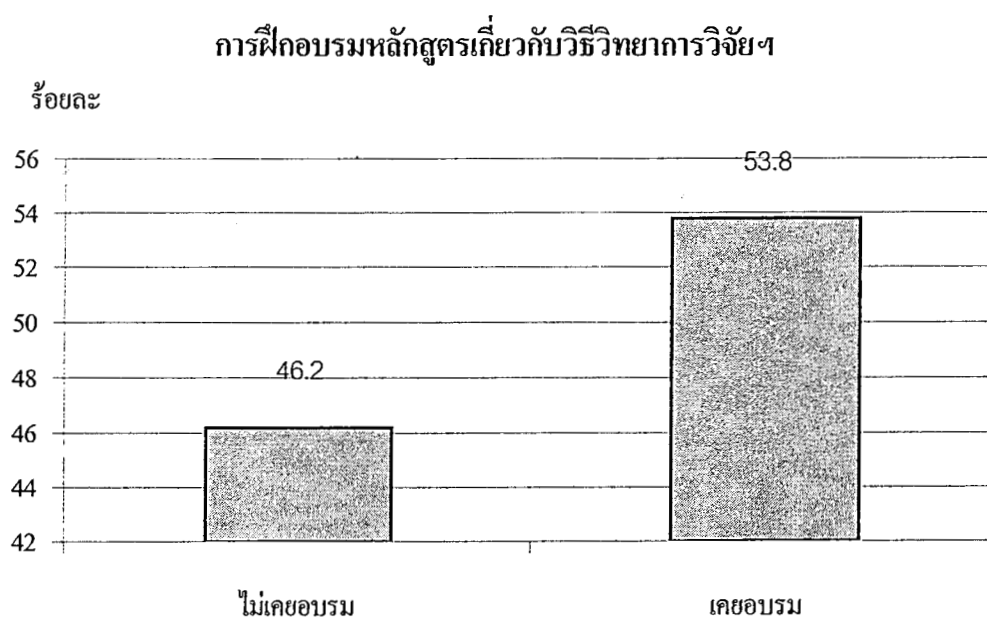
ภาพที่ 4.9 ประสบการณ์การทำวิจัย

จากตารางที่ 7 และภาพที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีประสบการณ์ในการทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 92.3 ซึ่งประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยที่เคยทำมากที่สุดคือ เคยทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาได้แก่ เคยเป็นผู้ช่วยในการวิจัย เช่น ช่วยค้นคว้าเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ คิดเป็น ร้อยละ 24.3 เคยทำวิจัยในฐานะหัวหน้าโครงการ/วิจัยส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 11.7 เคยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 9.9 เคยเป็นกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย/ผลงานวิจัย คิดเป็นร้อยละ 8.1 เคยทำโครงการวิจัยขณะศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.5 และเคยทำวิจัยหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 2.7 สำหรับอาจารย์ที่ไม่มีประสบการณ์การทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 7.7

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เคยได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัยฯ (n = 52)

การฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัยฯ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยรับการฝึกอบรม ฯ	24	46.2
เคยรับการฝึกอบรม โดย*	28*	53.8
- หลักสูตรการจัดทำข้อเสนอโครงการ	15	45.5
- หลักสูตรวิธีวิทยาการวิจัย	12	36.4
- อื่น ๆ ได้แก่ สกว. มหาวิทยาลัยบูรพา ฯลฯ	6	18.2

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ภาพที่ 4.10 การฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัยฯ

ตารางที่ 5 และภาพที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เคยอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 53.8 ซึ่งหลักสูตรที่เคยฝึกอบรมส่วนใหญ่คือ หลักสูตรการจัดทำข้อเสนอโครงการ คิดเป็นร้อยละ 45.5 จัดโดยหน่วยงานดังนี้ สกว. สภาวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์-

มหาวิทยาลัย รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรวิธีวิทยากาารวิจัย คิดเป็นร้อยละ 36.4 จัดโดยหน่วยงานดังนี้ สกว. สมาคมนักวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 18.2 จัดโดยหน่วยงานดังนี้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการวิจัยของกองบริการการศึกษา การบรรยายเรื่องการทำแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สภาวิจัยแห่งชาติ สำหรับผู้ที่ไม่เคยอบรม คิดเป็นร้อยละ 46.2

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยากาารวิจัย และ/หรือหลักสูตรการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ในอดีต ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (n=26)

สถาบัน	จำนวน	ร้อยละ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	8	15.4
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2	3.8
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	1	1.9
มหาวิทยาลัยมหิดล	1	1.9
มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่ง	0	0
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	1	1.9
อื่น ๆ ได้แก่ สกว. สมาคมนักวิจัย มหาวิทยาลัยบูรพา	13	50.0
รวม	26	100.0

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ในอดีตเคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยากาารวิจัย และ/หรือหลักสูตรการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่จัดโดยหน่วยงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 15.4 มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 3.8 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คิดเป็นร้อยละ 1.9 และยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ดังต่อไปนี้ สกว. สมาคมนักวิจัย และมหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 2 ผลของการการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน”
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ผลความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง

โดยมีการนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1. โดยภาพรวม ดังตารางที่ 10
2. สำหรับผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาโท ดังตารางที่ 11
3. สำหรับผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก ดังตารางที่ 12
4. สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์การทำวิจัย ดังตารางที่ 13
5. สำหรับผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่น ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมฯ
ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม
ไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
โดยภาพรวม (n=52) (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปใช้ในการทำวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	2.54	1.13	ปานกลาง
2. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปใช้ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพ	2.41	1.22	น้อย
3. ดำเนินการออกแบบการวิจัย กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย กำหนดปัญหาและตั้งคำถาม ให้เหมาะสมกับปัญหาการวิจัย	2.76	0.97	ปานกลาง
4. ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามหลักวิชาการ	2.57	1.08	ปานกลาง
5. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเดี่ยว เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	2.53	1.23	ปานกลาง
6. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยในลักษณะ โครงการชุด เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	2.18	1.11	น้อย
7. พัฒนาข้อเสนอโครงการ ให้มีความสมบูรณ์ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานให้ทุน	2.74	1.16	ปานกลาง
8. เขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องมาตรฐาน และเป็นขั้นตอน	2.63	1.25	ปานกลาง
9. ดำเนินการทำวิจัยเป็นทีมร่วมกับเพื่อนร่วมงาน หรือหน่วยงานอื่น	2.48	1.29	น้อย
10. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ทุน เพื่อขอทราบข้อมูลและการให้ทุนสนับสนุน	2.35	1.21	น้อย
11. ให้คำแนะนำ เพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	2.22	1.29	น้อย
12. ให้คำแนะนำเพื่อนร่วมงานในการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย	2.13	1.25	น้อย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ไปใช้/ปฏิบัติจริง	$\bar{X}$	SD	ระดับ
13. เป็นวิทยากรในการอบรมเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	1.48	1.26	น้อย
14. เป็นวิทยากรในการอบรมการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัย	1.43	1.16	น้อย
15. มีการสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับกลุ่มที่มาอบรม	1.98	1.21	น้อย
16. มองเห็นทิศทางและแนวโน้มในการทำวิจัยเพื่อพัฒนา	2.96	1.17	ปานกลาง
17. มีความคิดเห็นว่าการทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก	3.11	1.30	ปานกลาง
18. มีแนวคิดหรือเกิดประเด็นปัญหาการวิจัย	3.32	1.12	ปานกลาง
19. เกิดแรงกระตุ้นที่จะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จ ตามระยะเวลาที่กำหนด	3.02	1.18	ปานกลาง
รวม	2.46	1.19	น้อย

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับ น้อย

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับผู้ที่มีระดับการศึกษา สูงสุด ระดับปริญญาโท (n=43) (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ไปใช้/ ปฏิบัติจริง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับ ไปใช้ในการทำวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	2.54	1.12	ปานกลาง
2. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับ ไปใช้ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพ	2.54	1.09	ปานกลาง
3. ดำเนินการออกแบบการวิจัย กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย กำหนดปัญหา และตั้งคำถาม ให้เหมาะสมกับปัญหาการวิจัย	2.82	0.91	ปานกลาง
4. ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามหลักวิชาการ	2.64	1.01	ปานกลาง
5. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัยเดี่ยว เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	2.61	1.10	ปานกลาง
6. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัยในลักษณะ โครงการชุด เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	2.26	1.08	น้อย
7. พัฒนาข้อเสนอโครงการ ให้มีความสมบูรณ์ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการ ของหน่วยงานให้ทุน	2.82	1.14	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง	$\bar{X}$	SD	ระดับ
8. เขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องมาตรฐาน และเป็นขั้นตอน	2.69	1.26	ปานกลาง
9. ดำเนินการทำวิจัยเป็นทีมร่วมกับเพื่อนร่วมงาน หรือหน่วยงานอื่น	2.54	1.31	ปานกลาง
10. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ทุน เพื่อขอทราบข้อมูลและการให้ทุนสนับสนุน	2.41	1.25	น้อย
11. ให้คำแนะนำ เพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	2.26	1.21	น้อย
12. ให้คำแนะนำเพื่อนร่วมงาน ในการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัย	2.15	1.20	น้อย
13. เป็นวิทยากร ในการอบรมเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	1.46	1.18	น้อยที่สุด
14. เป็นวิทยากร ในการอบรมการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัย	1.44	1.14	น้อยที่สุด
15. มีการสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับกลุ่มที่มาอบรม	2.08	1.17	น้อย
16. มองเห็นทิศทางและแนวโน้ม ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนา	2.97	1.11	ปานกลาง
17. มีความคิดเห็นว่าการทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก	3.03	1.32	ปานกลาง
18. มีแนวคิดหรือเกิดประเด็นปัญหาการวิจัย	3.23	1.11	ปานกลาง
19. เกิดแรงกระตุ้นที่จะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จ ตามระยะเวลาที่กำหนด	3.03	1.08	ปานกลาง
รวม	2.54	1.15	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณະมนุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณະมนุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก (n=9) (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปใช้ในการทำวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	2.57	1.27	ปานกลาง
2. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปใช้ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพ	1.71	1.70	น้อย
3. ดำเนินการออกแบบการวิจัย กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย กำหนดปัญหา และตั้งคำถาม ให้เหมาะสมกับปัญหาการวิจัย	2.43	1.27	น้อย

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง	$\bar{X}$	SD	ระดับ
4. ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามหลักวิชาการ	2.14	1.46	น้อย
5. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเดี่ยว เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	2.14	1.86	น้อย
6. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยในลักษณะโครงการชุด เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	1.71	1.25	น้อย
7. พัฒนาข้อเสนอโครงการ ให้มีความสมบูรณ์ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานให้ทุน	2.29	1.25	น้อย
8. เขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องมาตรฐาน และเป็นขั้นตอน	2.29	1.25	น้อย
9. ดำเนินการทำวิจัยเป็นทีมร่วมกับเพื่อนร่วมงาน หรือหน่วยงานอื่น	2.14	1.21	น้อย
10. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ทุน เพื่อขอทราบข้อมูลและการให้ทุนสนับสนุน	2.00	1.00	น้อย
11. ให้คำแนะนำ เพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	2.00	1.82	น้อย
12. ให้คำแนะนำเพื่อนร่วมงานในการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย	2.00	1.63	น้อย
13. เป็นวิทยากรในการอบรมเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	1.57	1.71	น้อย
14. เป็นวิทยากรในการอบรมการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย	1.43	1.39	น้อยที่สุด
15. มีการสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับกลุ่มที่มาอบรม	1.43	1.39	น้อยที่สุด
16. มองเห็นทิศทางและแนวโน้มในการทำวิจัยเพื่อพัฒนา	2.86	1.57	ปานกลาง
17. มีความคิดเห็นว่าการทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก	3.57	1.13	มาก
18. มีแนวคิดหรือเกิดประเด็นปัญหาการวิจัย	3.29	1.25	ปานกลาง
19. เกิดแรงกระตุ้นที่จะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จ ตามระยะเวลาที่กำหนด	3.00	1.73	ปานกลาง
รวม	2.24	1.43	น้อย

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น มีความคิดเห็นว่าการทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์การทำวิจัย (n=48) (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปใช้ในการทำวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	2.60	1.13	ปานกลาง
2. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปใช้ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพ	2.44	1.24	น้อย
3. ดำเนินการออกแบบการวิจัย กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย กำหนดปัญหา และตั้งคำถาม ให้เหมาะสมกับปัญหาการวิจัย	2.81	0.95	ปานกลาง
4. ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามหลักวิชาการ	2.60	1.09	ปานกลาง
5. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัยเดี่ยว เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	2.62	1.23	ปานกลาง
6. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัยในลักษณะ โครงการชุด เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	2.14	1.11	น้อย
7. พัฒนาข้อเสนอโครงการ ให้มีความสมบูรณ์ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานให้ทุน	2.77	1.15	ปานกลาง
8. เขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องมาตรฐาน และเป็นขั้นตอน	2.70	1.26	ปานกลาง
9. ดำเนินการทำวิจัยเป็นที่ร่วมกับเพื่อนร่วมงาน หรือหน่วยงานอื่น	2.49	1.29	น้อย
10. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ทุน เพื่อขอทราบข้อมูลและการให้ทุนสนับสนุน	2.37	1.23	น้อย
11. ให้คำแนะนำ เพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	2.28	1.31	น้อย
12. ให้คำแนะนำเพื่อนร่วมงาน ในการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย	2.16	1.29	น้อย
13. เป็นวิทยากรในการอบรมเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	1.49	1.28	น้อยที่สุด
14. เป็นวิทยากรในการอบรมการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย	1.44	1.18	น้อยที่สุด
15. มีการสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับกลุ่มที่มาอบรม	1.98	1.24	น้อย
16. มองเห็นทิศทางและแนวโน้ม ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนา	3.02	1.18	ปานกลาง
17. มีความคิดเห็นว่าการทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก	3.19	1.25	ปานกลาง
18. มีแนวคิดหรือเกิดประเด็นปัญหาการวิจัย	3.33	1.08	ปานกลาง
19. เกิดแรงกระตุ้นที่จะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จ ตามระยะเวลาที่กำหนด	3.07	1.18	ปานกลาง
รวม	2.51	1.19	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีประสบการณ์การทำวิจัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เป็นวิทยากรในการอบรมเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย และเป็นวิทยากรในการอบรมการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่นก่อนที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ กับคณะ ในครั้งนี้ (n=28) (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ / ปฏิบัติจริง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับ ไปใช้ในการทำวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	2.79	1.25	ปานกลาง
2. นำความรู้หรือทักษะที่ได้รับ ไปใช้ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพ	2.54	1.35	ปานกลาง
3. ดำเนินการออกแบบการวิจัย กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย กำหนดปัญหาและตั้งคำถาม ให้เหมาะสมกับปัญหาการวิจัย	2.79	1.10	ปานกลาง
4. ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามหลักวิชาการ	2.79	1.18	ปานกลาง
5. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัยเดี่ยว เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	2.87	1.36	ปานกลาง
6. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัยในลักษณะ โครงการชุด เพื่อขอรับทุนสนับสนุน	2.26	1.17	น้อย
7. พัฒนาข้อเสนอ โครงการ ให้มีความสมบูรณ์ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานให้ทุน	2.92	1.24	ปานกลาง
8. เขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องมาตรฐาน และเป็นขั้นตอน	2.92	1.38	ปานกลาง
9. ดำเนินการทำวิจัยเป็นทีมร่วมกับเพื่อนร่วมงาน หรือหน่วยงานอื่น	2.58	1.55	ปานกลาง
10. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ทุน เพื่อขอทราบข้อมูลและการให้ทุนสนับสนุน	2.67	1.37	ปานกลาง
11. ให้คำแนะนำ เพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	2.50	1.44	น้อย
12. ให้คำแนะนำเพื่อนร่วมงาน ในการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัย	2.38	1.43	น้อย
13. เป็นวิทยากรในการอบรมเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย	1.50	1.47	น้อย
14. เป็นวิทยากรในการอบรมการจัดทำข้อเสนอ โครงการวิจัย	1.42	1.31	น้อย
15. มีการสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับกลุ่มที่มาอบรม	2.13	1.29	น้อย
16. มองเห็นทิศทางและแนวโน้มในการทำวิจัยเพื่อพัฒนา	3.17	1.37	ปานกลาง
17. มีความคิดเห็นว่าการทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก	3.33	1.43	ปานกลาง
18. มีแนวคิดหรือเกิดประเด็นปัญหาการวิจัย	3.67	1.09	มาก
19. เกิดแรงกระตุ้นที่จะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จ ตามระยะเวลาที่กำหนด	3.08	1.38	ปานกลาง
รวม	2.65	1.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ไปใช้/ปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีเคยฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่นก่อนที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ กับคณะ ในครั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น มีแนวคิดหรือเกิดประเด็นปัญหาการวิจัย อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์จากประโยชน์ที่ได้นำไปปฏิบัติจริง หลังการฝึกอบรมฯ

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ เป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติจริง ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ประโยชน์ที่ได้นำไปปฏิบัติจริง หลังการฝึกอบรมฯ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประโยชน์ สามารถนำไปปฏิบัติจริงมาก	9	17.3
เป็นประโยชน์ สามารถนำไปปฏิบัติจริงเป็นบางส่วน	31	59.6
เป็นประโยชน์ แต่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	5	9.6
อื่น ๆ ได้แก่ เป็นการจุดประกายความคิดที่ดี ควรมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น	7	13.5
รวม	52	100.0

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ความรู้ที่อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่ได้รับจากการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปปฏิบัติจริงเป็นบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 59.6 เป็นประโยชน์ สามารถนำไปปฏิบัติจริงมาก คิดเป็นร้อยละ 17.3 และเป็นประโยชน์ แต่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ คิดเป็นร้อยละ 9.6

ผลการสำรวจจำนวนงานวิจัยที่สนใจ ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ หรือทำเสร็จแล้ว หลังการฝึกอบรมฯ

ตารางที่ 16 จำนวน และร้อยละของงานวิจัยที่สนใจที่เกิดจากการฝึกอบรมครั้งนี้ ของอาจารย์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (n=47)

งานวิจัยที่สนใจที่เกิดจากการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	38	80.8
มี	9	19.2

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า งานวิจัยที่สนใจที่เกิดจากการฝึกอบรมครั้งนี้ ของอาจารย์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่ไม่มีงานวิจัยที่สนใจที่เกิดจากการฝึกอบรมครั้งนี้ คิด
เป็นร้อยละ 80.8 และมีงานวิจัยที่สนใจที่เกิดจากการฝึกอบรมครั้งนี้ คิดเป็นร้อยละ 19.2 โดยงาน
วิจัยที่สนใจ มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17 งานวิจัยที่เกิดเนื่องจากการได้รับการอบรมฯ

ชื่องานวิจัยที่เกิดเนื่องจากการได้รับการอบรมครั้งนี้	การดำเนินการ		สถานภาพการทำ		ลักษณะของงานวิจัย			แบบการวิจัย	
	1. อยู่ระหว่างดำเนินการ	2. แล้วเสร็จ	1. ทำคนเดียว	2. ทำเป็นทีม	1. วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2. วิจัยวิชาการ	3. วิจัยกึ่งนิพนธ์	1. เชิงปริมาณ	2. เชิงคุณภาพ
1. สำรวจความพึงพอใจของนิสิตนิเทศศาสตร์				*		*		*	
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา 202102	*		*		*			*	
3. ปัญหาและความต้องการของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปี 1 เกี่ยวกับการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุด	*		*			*		*	
4. ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่างนิสิตภาคพิเศษที่ทำงานกับนิสิตที่ไม่ได้ทำงาน	*		*		*			*	
5. การศึกษาแนวทางการสอนโดยใช้การวิจัย	*		*		*			*	*
6. การศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยภาวะผู้นำ	*			*		*		*	*

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ชื่องานวิจัยที่เกิดเนื่องจากการได้รับการอบรมครั้งนี้	การดำเนินการ		สถานภาพการทำ		ลักษณะของงานวิจัย			แบบการวิจัย	
	1. อยู่ระหว่างดำเนินการ	2. เสร็จ	1. ทำคนเดียว	2. ทำเป็นทีม	1. วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2. วิจัยวิชาการ	3. วิจัยนิพนธ์	1. เชิงปริมาณ	2. เชิงคุณภาพ
7. การแก้ไขความบกพร่องของการออกเสียง “ร” ในภาษาไทยของนิสิตชั้นปี 1	*			*	*				*
8. โครงการวิธีใหม่		*		*		*			*
9. กระบวนการเกิดเครือข่ายขององค์กรชุมชนในภาคตะวันออกเฉียง	*		*			*			*

งานวิจัยที่อยู่ระหว่างการดำเนินการในตารางข้างต้นนี้ มีรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการ และหน้าที่ในการทำงานวิจัยที่ทำเป็นทีม ดังนี้

1. สืบหาความพึงพอใจของนิสิตนิเทศศาสตร์ อยู่ระหว่างสร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้ และทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมวิจัย

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา 202102 อยู่ระหว่างจัดทำโครงร่างการวิจัย ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ปัญหาและความต้องการของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปี 1 เกี่ยวกับการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุด อยู่ระหว่างกำลังเสนอโครงร่างการวิจัย ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และสร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้

4. ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่างนิสิตภาคพิเศษที่ทำงานกับนิสิตที่ไม่ได้ทำงาน อยู่ระหว่างสร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้

5. การศึกษาแนวทางการสอนโดยใช้การวิจัย อยู่ระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล

6. การศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยภาวะผู้นำ อยู่ระหว่างสร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูล และทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมวิจัย

7. การแก้ไขความบกพร่องของการออกเสียง “ร” ในภาษาไทยของนิสิตชั้นปี 1 อยู่ระหว่างกำลังเสนอโครงร่างการวิจัย

8. โครงการวิธีใหม่ อยู่ระหว่างเขียนรายงานการวิจัย และทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมวิจัย

9. กระบวนการเกิดเครือข่ายขององค์กรชุมชนในภาคตะวันออกเฉียง อยู่ระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาที่พบในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งที่ ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวม (n=47)

ปัญหาที่พบในการทำวิจัย	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ไม่มีเวลาทำวิจัย	3.91	1.11	มาก
2. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาทำวิจัยได้	2.06	1.36	น้อย
3. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนได้	2.06	1.57	น้อย
4. ไม่มีทุนในการทำวิจัย	2.58	1.60	ปานกลาง
5. ไม่ชัดเจนในประเด็นที่ทำวิจัย	2.13	1.38	น้อย
6. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด	1.94	1.48	น้อย
7. ไม่มีความมั่นใจว่าจะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	2.48	1.59	น้อย
รวม	2.45	1.44	น้อย

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยรวม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาที่ไม่มีเวลาทำวิจัย จะอยู่ในระดับมาก และปัญหาไม่มีทุนในการทำวิจัย จะอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของปัญหาในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งที่ ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาโท (n=43)

ปัญหาที่พบในการทำวิจัย	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ไม่มีเวลาทำวิจัย	3.81	1.14	มาก
2. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาทำวิจัยได้	2.19	1.32	น้อย
3. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนได้	2.19	1.49	น้อย
4. ไม่มีทุนในการทำวิจัย	2.77	1.58	ปานกลาง
5. ไม่ชัดเจนในประเด็นที่ทำวิจัย	2.35	1.29	น้อย
6. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด	2.04	1.53	น้อย
7. ไม่มีความมั่นใจว่าจะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	2.42	1.55	น้อย
รวม	2.54	1.41	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาที่ไม่มีเวลาทำวิจัย จะอยู่ในระดับมาก และปัญหาไม่มีทุนในการทำวิจัย จะอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของปัญหาในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๑ ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับผู้มีระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก (n=3)

ปัญหาที่พบในการทำวิจัย	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ไม่มีเวลาทำวิจัย	4.40	0.89	มาก
2. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาทำวิจัยได้	1.40	1.51	น้อยที่สุด
3. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนได้	1.40	1.94	น้อยที่สุด
4. ไม่มีทุนในการทำวิจัย	1.60	1.51	น้อย
5. ไม่ชัดเจนในประเด็นที่ทำวิจัย	1.00	1.41	น้อยที่สุด
6. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด	1.40	1.14	น้อยที่สุด
7. ไม่มีความมั่นใจว่าจะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	2.80	1.92	ปานกลาง
รวม	2.00	1.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นปัญหาที่ไม่มีเวลาทำวิจัย จะอยู่ในระดับมาก และปัญหาไม่มีความมั่นใจว่าจะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด จะอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของปัญหาในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๑ ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์การทำวิจัย (n=43)

ปัญหาที่พบในการทำวิจัย	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ไม่มีเวลาทำวิจัย	3.87	1.13	มาก
2. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาทำวิจัยได้	1.97	1.35	น้อย
3. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนได้	1.93	1.53	น้อย
4. ไม่มีทุนในการทำวิจัย	2.66	1.63	ปานกลาง
5. ไม่ชัดเจนในประเด็นที่ทำวิจัย	2.03	1.37	น้อย
6. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด	1.97	1.52	น้อย
7. ไม่มีความมั่นใจว่าจะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	2.34	1.54	ปานกลาง
รวม	2.40	1.44	น้อย

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำวิจัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นการไม่มีเวลาทำวิจัยจะอยู่ในระดับมาก สำหรับการไม่มีทุนในการทำวิจัย และไม่มีความมั่นใจว่าจะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด จะอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของปัญหาในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับผู้ที่เคยได้รับการเคยฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่นก่อนที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ กับคณะฯ ในครั้งนี้ (n=28)

ปัญหาที่พบในการทำวิจัย	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ไม่มีเวลาทำวิจัย	3.84	1.26	มาก
2. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาทำวิจัยได้	2.00	1.45	น้อย
3. ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมมาจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนได้	1.94	1.55	น้อย
4. ไม่มีทุนในการทำวิจัย	2.72	1.70	ปานกลาง
5. ไม่ชัดเจนในประเด็นที่ทำวิจัย	1.72	1.40	น้อย
6. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด	1.94	1.55	น้อย
7. ไม่มีความมั่นใจว่าจะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	2.44	1.68	น้อย
รวม	2.37	1.51	น้อย

จากตารางที่ 22 พบว่า ปัญหาในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมครั้งนี้ ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่นก่อนเข้ารับการฝึกอบรมครั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาที่ไม่มีเวลาทำวิจัย จะอยู่ในระดับมาก และปัญหาไม่มีทุนในการทำวิจัย จะอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 23 ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยกับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย (n=46)

	อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย (n=43)		อาจารย์ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย (n=3)		t	p-Value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้	2.54	.89	1.67	.58	1.68	.10

จากตารางที่ 23 แสดงว่าความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยกับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 24 ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทกับระดับสูงกว่าปริญญาโท (n=46)

	อาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท (n=43)		อาจารย์ที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาโท (n=3)		t	p-Value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้	2.53	.88	2.26	1.00	.74	.47

จากตารางที่ 24 แสดงว่าความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทกับระดับสูงกว่าปริญญาโท ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และการอภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาการติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สรุปผลและอภิปรายผล ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยข้อมูลเบื้องต้น

อายุงานของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีอายุงานเฉลี่ย 5 ปี 9 เดือน หรือ 5.75 ปี

ระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 82.7 และระดับปริญญาเอก คิดเป็น ร้อยละ 17.3

สาขาวิชาที่อาจารย์สำเร็จการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชา ภาษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 19.2 รองลงมาได้แก่ บริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 13.5 บรรณารักษ์/สารสนเทศศาสตร์ และอื่น ๆ ได้แก่ ภาษาศาสตร์ ภาษาบาลีสันสกฤต และพัฒนาชุมชน คิดเป็นร้อยละ 9.6 ภาษาตะวันออก และเศรษฐศาสตร์ คิดเป็น ร้อยละ 7.7 นิเทศศาสตร์และรัฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 5.8 ภาษาไทย ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา และศาสนาและปรัชญา คิดเป็นร้อยละ 3.8 และจิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 1.9

ประสบการณ์การทำวิจัยของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 92.3 ซึ่งประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยที่เคยทำมากที่สุดคือ เคยทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาได้แก่ เคยเป็นผู้ช่วยในการวิจัย เช่น ช่วยค้นคว้าเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ คิดเป็น ร้อยละ 24.3 เคยทำวิจัยในฐานะหัวหน้าโครงการ/วิจัยส่วนตัว คิดเป็น ร้อยละ 11.7 เคยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย คิดเป็น ร้อยละ 9.9 เคยเป็นกรรมการพิจารณา โครงการวิจัย/ผลงานวิจัย คิดเป็น ร้อยละ 8.1

เกณฑ์โครงการวิจัยขณะศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 4.5 และเกณฑ์วิจัยหลังสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาเอก คิดเป็น ร้อยละ 2.7 สำหรับอาจารย์ที่ไม่มีประสบการณ์การทำวิจัย คิดเป็น ร้อยละ 7.7

การฝึกอบรมเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนใหญ่ เคยอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 53.8 ซึ่งหลักสูตรที่เคยฝึกอบรมส่วนใหญ่คือ หลักสูตรการจัดทำข้อเสนอโครงการ คิดเป็น ร้อยละ 45.5 จัดโดยหน่วยงานดังนี้ สกว. สภาวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมาได้แก่ หลักสูตรวิธีวิทยาการวิจัย คิดเป็น ร้อยละ 36.4 จัดโดยหน่วยงานดังนี้ สกว. สมาคมนักวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร และอื่น ๆ คิดเป็น ร้อยละ 18.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการวิจัยจัดโดยกองบริการการศึกษา การบรรยายเรื่องการทำแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และสภาวิจัยแห่งชาติ สำหรับผู้ที่ไม่เคยอบรม คิดเป็นร้อยละ 46.2

อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย และ/หรือหลักสูตรการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ในอดีต โดยเคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย และ/หรือหลักสูตรการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่จัดโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 15.4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 3.8 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คิดเป็นร้อยละ 1.9 และยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ สกว. สมาคมนักวิจัย และมหาวิทยาลัยบูรพา

ผลการศึกษาความคิดเห็นและความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมฯ ไปใช้/ปฏิบัติจริง

อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมฯ ไปใช้/ปฏิบัติจริง ได้ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่นำไปใช้/ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่นำไปใช้/ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แต่เห็นว่าการทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก ผู้ที่มีประสบการณ์การทำวิจัย ส่วนใหญ่นำไปใช้/ปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง แต่เห็นว่าการนำความรู้ไปใช้ โดยการเป็นวิทยากรในการอบรมเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย และเป็นวิทยากรในการอบรมการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย ในระดับน้อยที่สุด สำหรับผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่นก่อนที่ จะเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ กับคณะฯ ในครั้งนี้ ส่วนใหญ่นำไปใช้/ปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง โดยการฝึกอบรมครั้งนี้เสริมให้อาจารย์มีแนวคิดหรือเกิดประเด็นปัญหาการวิจัยอยู่ในระดับมาก

อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนใหญ่เห็นว่าได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์จากการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ สามารถนำไปปฏิบัติจริงเป็นเพียงบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 59.6 เห็นว่าเป็นประโยชน์ และสามารถนำไปปฏิบัติจริงมาก คิดเป็นร้อยละ 17.3 และเป็นประโยชน์ แต่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ คิดเป็นร้อยละ 9.6

อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่ไม่มีงานวิจัยที่สนใจเกิดจากการฝึกอบรมครั้งนี้ คิดเป็นร้อยละ 80.8 และมีงานวิจัยที่สนใจที่เกิดจากการฝึกอบรมครั้งนี้ คิดเป็นร้อยละ 19.2 โดยงานวิจัยที่สนใจ มีรายละเอียด ดังนี้

งานวิจัยที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ มีรายละเอียดของขั้นตอน การดำเนินการ และหน้าที่ในการทำงานวิจัยที่ทำเป็นคณะ หรือทีม ดังนี้

1. สืบหาความพึงพอใจของนิสิตนิเทศศาสตร์ อยู่ระหว่างสร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้ และทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมวิจัย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา 202102 อยู่ระหว่างจัดทำโครงร่างการวิจัย ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ปัญหาและความต้องการของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปี 1 เกี่ยวกับการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุด อยู่ระหว่างกำลังเสนอโครงร่างการวิจัย ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และสร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้
4. ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่างนิสิตภาคพิเศษที่ทำงานกับนิสิตที่ไม่ได้ทำงาน อยู่ระหว่างสร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้
5. การศึกษาแนวทางการสอนโดยใช้การวิจัย อยู่ระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยภาวะผู้นำ อยู่ระหว่างสร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูล และทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีม
7. การแก้ไขความบกพร่องของการออกเสียง “ร” ในภาษาไทยของนิสิตชั้นปี 1 อยู่ระหว่างกำลังเสนอโครงร่างการวิจัย
8. โครงการวิถีใหม่ อยู่ระหว่างเขียนรายงานการวิจัย และทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีม
9. กระบวนการเกิดเครือข่ายขององค์กรชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล

ปัญหาที่พบในการทำวิจัยหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระบับน้อย เว้นแต่ปัญหาหลักคือ ไม่มีเวลาทำวิจัย และปัญหารองคือ ไม่มีทุนในการทำวิจัย เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาการวิจัยต่างๆ ไป ยกเว้นปัญหา

ที่ไม่มีเวลาทำวิจัย และไม่มีทุนในการทำวิจัย อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาโทส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาการทำวิจัยด้านอื่นๆ ยกเว้นปัญหาที่ไม่มีเวลาทำวิจัย และปัญหาไม่มีความมั่นใจว่าจะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด หากจำแนกตามประสบการณ์การทำวิจัย ส่วนใหญ่มีปัญหาคือ ไม่มีเวลาทำวิจัย ปัญหาไม่มีทุนในการทำวิจัย และไม่มี ความมั่นใจว่าจะดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อจำแนกตามการเคยฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่นก่อนที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ กับคณะฯ ในครั้งนี้ พบว่าปัญหาหลัก คือ ไม่มีเวลาทำวิจัย จะอยู่ในระดับมาก และปัญหาไม่มีทุนในการทำวิจัยเช่นกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ผลสรุปว่า

1. ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยกับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2. ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้เนื้อหาการฝึกอบรมของอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทกับระดับสูงกว่าปริญญาโท พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

การอภิปรายผล

โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่า ภาระงานสอนของอาจารย์ส่วนใหญ่ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยพิจารณาจากภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ของคณะฯ (กองแผนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548) พบว่า ปี พ.ศ. 2544 – 2545 มีภาระงานสอนมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคณะอื่น ๆ (ดังตารางที่ 28-32 ในภาคผนวก ค) เนื่องจากคณะฯ มีสาขาวิชาที่เป็นวิชาพื้นฐานที่ต้องสอนให้นิสิตทั้งมหาวิทยาลัย เช่น ภาษาไทย สังคมวิทยา จิตวิทยา และโดยเฉพาะภาษาตะวันตก เป็นต้น ทำให้มีค่า FTES สูงที่สุดของมหาวิทยาลัยโดยตลอด และเมื่อพิจารณาถึงประสบการณ์การทำวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ยังมีประสบการณ์น้อย ซึ่งเป็นผลมาจากภาระงานสอนที่มากอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ปัญหามากที่สุดในการทำวิจัยของคณาจารย์ คือ ไม่มีเวลา ในการทำวิจัย แต่เมื่อพิจารณาปัญหาเรื่อง ทุนในการทำวิจัยนั้น จากการให้ทุนอุดหนุนเงินรายได้ของคณะฯ จะเห็นได้ว่าคณะฯ ให้ความสำคัญกับการทำวิจัย โดยมีอัตราการเพิ่มจำนวนและค่าใช้จ่ายของทุนขึ้น ดังตารางที่ 25 โดยเฉพาะปี 2548 ให้ทุนฯ จำนวน 1,000,000 บาท แต่เปรียบเทียบกับสัดส่วนการทำวิจัยของแต่ละภาควิชาโดยคิดจากจำนวนงานวิจัยหารด้วยจำนวนอาจารย์แล้ว พบว่ายังมีสัดส่วนในอัตราต่ำ ดังตารางที่ 26 บางภาควิชา ยังไม่มีการทำวิจัยเลย ซึ่งยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกที่อาจส่งผลให้อาจารย์ในภาควิชา ไม่สามารถทำ

วิจัยได้ จากรายงานผลการศึกษา โครงการศึกษามาตรฐานภาระงานขั้นต่ำของผู้สอนระดับอุดมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและพัฒนาองค์ความรู้ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543, หน้า 47) ได้ผลการศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ – มนุษยศาสตร์ ว่ามาตรฐานภาระงานขั้นต่ำด้านการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และการพัฒนาองค์ความรู้ ของผู้สอนระดับอุดมศึกษาจะมีระดับความยากและคุณภาพสูงขึ้นตามตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น กล่าวคือ อาจารย์ควรเริ่มสร้างผลงานตั้งแต่เอกสารประกอบการสอน บทความทางวิชาการ และงานวิจัยขึ้นไป โดยยังไม่ควรแต่งตำรา และสามารถพัฒนาขึ้นไปได้ตามตำแหน่งวิชาการที่สูงขึ้น และสุภาพ คัมภีรานนท์ (2539, หน้า 96) พบว่า ปัญหาการทำวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีปัญหาอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับแหล่งวิชาการ การให้เงินทุนสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก และได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาการทำวิจัยของอาจารย์ คือ กระตุ้นให้อาจารย์ทำวิจัย โดยจัดหางบประมาณให้พอเพียง จัดแหล่งวิชาการให้เพียงพอในการศึกษาค้นคว้า ปรับปรุงระบบการสืบค้นหาข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ลดภาระงานสอนของอาจารย์ลง รวมทั้งการดำเนินการด้านจัดหาที่ปรึกษา และผู้ร่วมวิจัยที่มีความรู้ ความชำนาญช่วยเหลือ

ด้านปัญหาการไม่มีทุนการทำวิจัยนั้น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้ ความสำคัญของการวิจัยมาโดยตลอด สนับสนุนทุน เพื่อให้อาจารย์ในคณะฯ ทำวิจัย โดยเริ่มการให้ ทุนอุดหนุนการวิจัย เงินรายได้ คณะฯ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541 จวบจนปัจจุบันมีการเพิ่มเงินทุนฯ เป็น จำนวนเงิน 1,000,000 บาท ดังนี้

ตารางที่ 25 ทุนอุดหนุนการวิจัย เงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พ.ศ.	จำนวนเงินทุน (บาท)	จำนวนเงินที่ให้ทุน (บาท)			จำนวนผู้ได้รับทุน (1)	จำนวนอาจารย์ (2)	สัดส่วน ^{๓)} (3)
		ตามทิศทางคณะฯ ¹⁾	ตามความสนใจ ²⁾	รวม			
2541	ไม่ระบุวงเงิน	-	247,600	247,600	6	97	0.06
2542	300,000	-	150,000	150,000	3	102	0.03
2543	600,000	-	300,000	300,000	6	100	0.06
2544	300,000	-	50,000	50,000	1	100	0.01

ตารางที่ 25 (ต่อ)

พ.ศ.	จำนวนเงินทุน (บาท)	จำนวนเงินที่ให้ทุน (บาท)			จำนวนผู้ได้รับทุน (1)	จำนวนอาจารย์ (2)	สัดส่วน ³⁾ (3)
		ตามทิศทางคณะฯ ¹⁾	ตามความสนใจ ²⁾	รวม			
2545	300,000	-	219,000	219,000	5	113	0.04
2546	400,000	62,000	150,000	212,000	4	113	0.04
2547	400,000	247,000	100,000	347,000	4	121	0.03
2548 ⁴⁾	1,000,000	-	300,000	300,000	6	145	0.04

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2548

หมายเหตุ

1) งานวิจัยตามทิศทางของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ใน พ.ศ. 2541 นั้นยังไม่ได้กำหนดทิศทางการวิจัยของคณะฯ โดยยึดทิศทางการวิจัยตามแผนแม่บท 10 ปี (2540-2550) ต่อมาใน พ.ศ. 2542 ได้กำหนดทิศทางการวิจัย 5 ปี (พ.ศ. 2542-2546) ขึ้น ดังนี้

1. การวิจัยที่เน้นการศึกษาและพัฒนาภาคตะวันออก

1.1 การศึกษาสภาพสังคมและวัฒนธรรม ที่มีการเปลี่ยนแปลงและได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรม ในพื้นที่ชายฝั่งทะเล ภาคตะวันออก

1.2 การวิจัยปัจจัยที่มีผลกระทบที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคลในภาคตะวันออก

1.3 การศึกษาระบบสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่นต่าง ๆ ในภาคตะวันออก ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

1.4 การวิจัยการผลิต การลงทุน การเงินการธนาคาร การคลัง การค้า การเงินระหว่างประเทศ การเกษตรและอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ในภาคตะวันออก

1.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาภูมิภาคตะวันออก โดยมุ่งเน้นการจัดระบบคมนาคม การบริหารเมืองท่า และพื้นที่อุตสาหกรรม

1.6 การใช้ภาพถ่ายทางอากาศ GIS และภาพถ่ายจากดาวเทียม เพื่อสำรวจและพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

1.7 การศึกษาความต้องการบริการสารสนเทศของกลุ่มต่าง ๆ (ธุรกิจ อุตสาหกรรม การศึกษา เกษตร)

1.8 การวิจัยบทบาทสื่อสารมวลชนต่อสังคม และวัฒนธรรมภาคตะวันออก

2. การวิจัยเพื่อความเข้าใจภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ การศึกษาระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

3. วัฒนธรรมเปรียบเทียบ ได้แก่ ศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมไทย จีน ญี่ปุ่น เกาหลี และ มาเลเซีย

4. การวิจัยสถาบัน

4.1 การติดตามผลการเข้าทำงานของบัณฑิตของคณะฯ

4.2 การศึกษาความพึงพอใจของหน่วยงานต่าง ๆ ในการจ้างงานบัณฑิตของคณะฯ

4.3 การวิจัยเพื่อการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา

5. อื่น ๆ

5.1 การวิจัยภาษาและวรรณคดีไทย

5.2 การวิจัยภาษาและวรรณคดีอังกฤษ

โดยมีผู้ได้รับทุนอุดหนุนเงินรายได้ ประเภทการวิจัยตามทิศทาง คณะฯ ใน พ.ศ. 2546 และ พ.ศ. 2547 ดังนี้

1. การศึกษารูกรักร้านค้าขายปลีกประเภทสะดวกซื้อที่ใช้แฟรนไชส์ต่างประเทศ : กรณีศึกษาร้านเซเว่นอีเลเว่นในเขตชุมชนเมืองชลบุรีและศรีราชา ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ สมชาย เตชะพรหมพันธุ์ จำนวนเงิน 62,000 บาท ทุนเงินรายได้คณะฯ พ.ศ. 2546

2. การประยุกต์ใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ผู้วิจัย อาจารย์ภัทราพร สร้อยทอง จำนวนเงิน 125,000 บาท ทุนเงินรายได้คณะฯ พ.ศ. 2547

3. การศึกษาศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และทิศทางการพัฒนาเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลในภาคตะวันออกเฉียงใต้ไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่ ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์สมชาย เตชะพรหมพันธุ์ จำนวนเงิน 122,000 บาท ทุนเงินรายได้คณะฯ พ.ศ. 2547

2) การวิจัยตามความสนใจทั่วไป มีงานวิจัยที่ได้รับทุนเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดังนี้

ปีงบประมาณ 2541	มีผู้ได้รับทุนจำนวน 6 คน	เป็นเงิน	297,600 บาท
ปีงบประมาณ 2542	มีผู้ได้รับทุนจำนวน 3 คน	เป็นเงิน	150,000 บาท
ปีงบประมาณ 2543	มีผู้ได้รับทุนจำนวน 6 คน	เป็นเงิน	300,000 บาท
ปีงบประมาณ 2544	มีผู้ได้รับทุนจำนวน 1 คน	เป็นเงิน	50,000 บาท
ปีงบประมาณ 2545	มีผู้ได้รับทุนจำนวน 5 คน	เป็นเงิน	219,000 บาท

ปีงบประมาณ 2546	มีผู้ได้รับทุนจำนวน 3 คน	เป็นเงิน	150,000 บาท
ปีงบประมาณ 2547	มีผู้ได้รับทุนจำนวน 2 คน	เป็นเงิน	100,000 บาท
ปีงบประมาณ 2548	มีผู้ได้รับทุนจำนวน 6 คน	เป็นเงิน	300,000 บาท
	รวม		1,566,600 บาท

- 3) สักส่วนผู้รับทุนต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด (1) หาด้วย (2) เป็น (3) ค่าสักส่วนจำนวนผู้ทำวิจัย คณะฯ
- 4) ทุนวิจัยเงินรายได้ คณะฯ ปีงบประมาณ 2548 จำนวนเงินทุน 1,000,000 บาท ผู้ได้รับทุน ครั้งที่ 1/2548 และครั้งที่ 2/2548

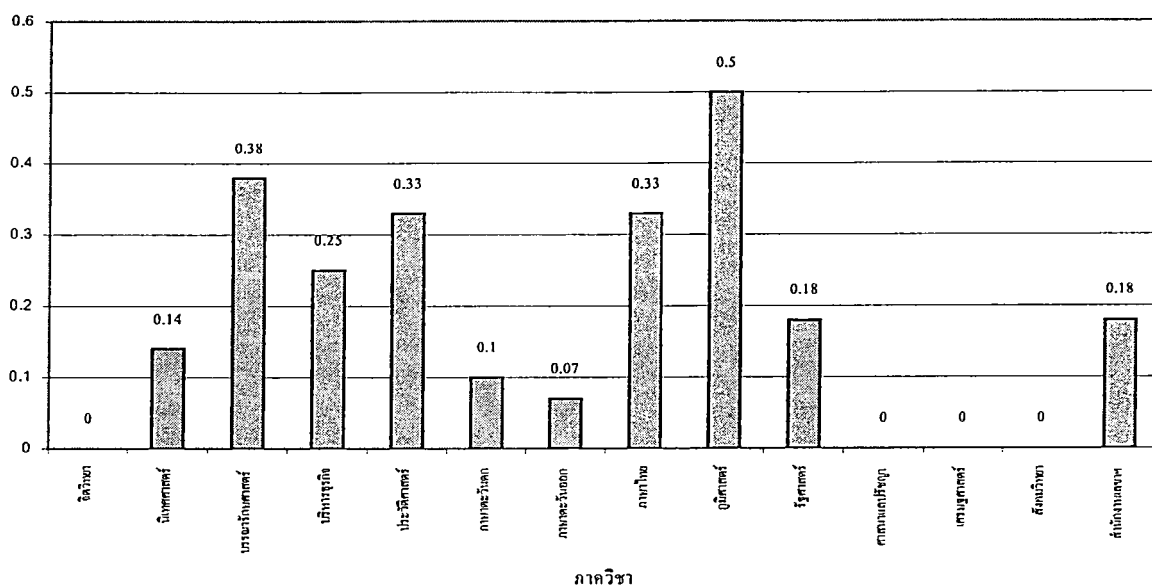
ตารางที่ 26 งานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนของคณะฯ แยกตามภาควิชาระหว่างปี 2541-2548

ลำดับ	ภาควิชา	จำนวนงานวิจัย	จำนวนผู้วิจัย	จำนวนอาจารย์ ในภาคฯ/บุคลากรใน หน่วยงาน	สัดส่วน
1.	จิตวิทยา	-	-	3	0
2.	นิเทศศาสตร์	2	1	7	0.14
3.	บรรณารักษศาสตร์	3	2	8	0.38
4.	บริหารธุรกิจ	5	4	16	0.25
5.	ประวัติศาสตร์	2	2	6	0.33
6.	ภาษาตะวันตก	5	3	31	0.10
7.	ภาษาตะวันออก	1	1	14	0.07
8.	ภาษาไทย	6	5	15	0.33
9.	ภูมิศาสตร์	6	4	8	0.50
10.	รัฐศาสตร์	2	2	11	0.18
11.	ศาสนาและปรัชญา	-	-	2	0
12.	เศรษฐศาสตร์	-	-	7	0
13.	สังคมวิทยา	-	-	7	0
14.	สำนักงานเลขานุการ	2	2	7	0.18

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2548

สัดส่วน

ภาพที่ 5.1 สัดส่วนงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนของคณะฯ แยกตามภาควิชาระหว่างปี 2541-2548

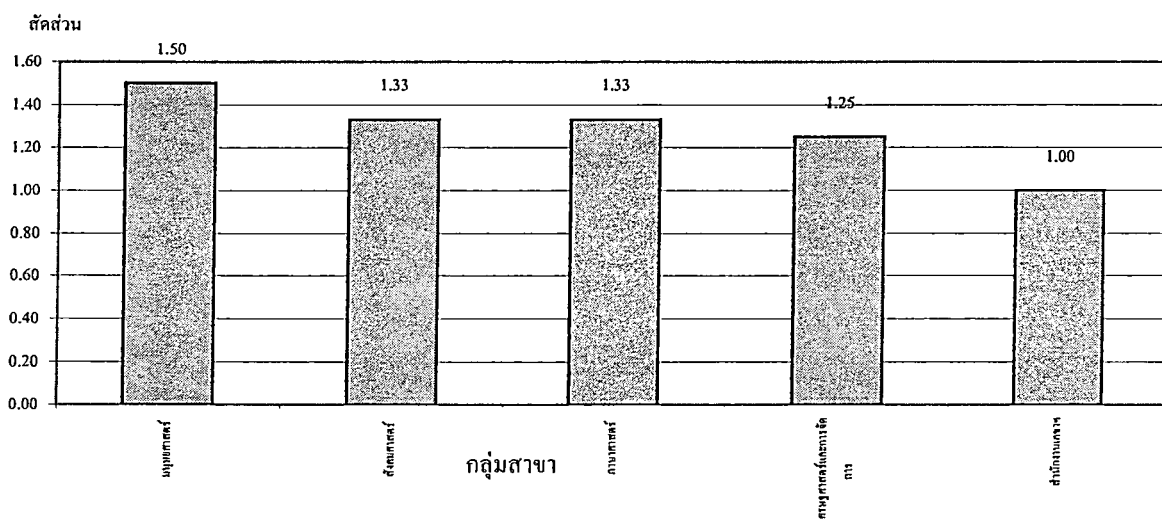
ตารางที่ 27 งานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนของคณะฯ แยกตามกลุ่มสาขา ระหว่างปี 2541-2548

ลำดับ	ภาควิชา	จำนวนงานวิจัย	จำนวนผู้วิจัย	สัดส่วน ⁵⁾
1	มนุษยศาสตร์ ¹⁾	2	2	1.50
2	สังคมศาสตร์ ²⁾	12	9	1.33
3	ภาษาศาสตร์ ³⁾	12	9	1.33
4	เศรษฐศาสตร์และการจัดการ ⁴⁾	4	4	1.25
5	สำนักงานเลขานุการ	2	2	1.00

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2548

หมายเหตุ

- 1) มนุษยศาสตร์ ได้แก่ ภาควิชาจิตวิทยา บรรณารักษศาสตร์ และสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
- 2) สังคมศาสตร์ ได้แก่ ภาควิชานิเทศศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ รัฐศาสตร์ และศึกษาศาสตร์
- 3) ภาษาศาสตร์ ได้แก่ ภาควิชาภาษาตะวันตก ภาควิชาภาษาตะวันออก และภาควิชาภาษาไทย
- 4) เศรษฐศาสตร์และการจัดการ ได้แก่ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ และภาควิชาบริหารธุรกิจ
- 5) สัดส่วน คำนวณจาก จำนวนผลงานวิจัย/จำนวนผู้ทำวิจัยในสาขานั้นๆ

ภาพที่ 5.2 สัดส่วนงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนของคณะฯ แยกตามกลุ่มสาขา ระหว่างปี 2541-2548

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ส่งเสริมการทำวิจัย โดยใช้งบเงินรายได้ของคณะฯ ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นทุนสำหรับบุคลากรในการทำวิจัย มีการให้ทุนวิจัยตลอดมา ซึ่งในแต่ละปียังมีจำนวนเงินทุนวิจัยเหลือพอสำหรับบุคลากรที่สนใจจะทำวิจัย คณะฯ ยังคงให้ความสำคัญต่อการวิจัยอย่างต่อเนื่อง มีการเพิ่มทุนวิจัยเป็นจำนวนที่สูงขึ้นในปีต่อๆ มา ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาด้านการไม่มีทุนการทำวิจัยของบุคลากรนั้น อาจไม่ใช่อุปสรรคสำคัญต่อการทำวิจัยสำหรับคณะฯ แต่อาจจะเป็นปัญหาของการเสนอขอทุนวิจัยของคณะฯ ที่ควรนำมาพิจารณาว่า บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจต่อการเขียนข้อเสนอโครงการ ขั้นตอนการเสนอขอทุนของคณะฯ และองค์ประกอบอื่นๆ หรือไม่

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ในภาควิชาที่มีการเรียนการสอนเกินมาก ๆ ควรมีการเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้เป็นสัดส่วนกับภาระงานอย่างเหมาะสม เพราะภาระงานที่มากเกินไปอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน และการสร้างงานวิจัยในภาควิชาที่มีการเรียนน้อยควรส่งเสริมให้ทำงานเชิงคุณภาพมากขึ้น เช่น งานทางวิชาการ งานวิจัย เป็นต้น และควรมีมาตรการควบคุมภาระงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ไม่สูงหรือต่ำเกินไป

2. ควรส่งเสริมและกำหนดนโยบายให้มีโครงการวิจัยเป็นกลุ่ม หรือเป็นทีมให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ในการบูรณาการมากขึ้น เพราะแต่ละสาขาวิชา มีแนวความคิดและวิธีการในการค้นหารายละเอียดที่ต่างกัน และจะทำให้อาจารย์ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยได้มีส่วนร่วม เกิดการเรียนรู้ในการทำงานวิจัย ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้มีการวิจัยเป็นรายบุคคลควบคู่กันไป

3. กำหนดให้มีการใช้เกณฑ์การแสดงผลงานวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยเป็นดัชนีชี้วัดในการประเมินผลงานประจำปีทั้ง 2 รอบการประเมิน เพื่อการพิจารณาความดีความชอบ หรือการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งต่อไป

4. กำหนดให้มีคลินิกหรือการให้คำปรึกษา หรือแหล่งทางวิชาการที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยเพื่อให้คำแนะนำ และให้การปรึกษา แก่นักวิจัยและคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยหรือไม่ทำวิจัยของอาจารย์ ว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยใดเป็นปัจจัยหลัก ปัจจัยใดเป็นปัจจัยรอง เพื่อคณะฯ จะได้นำผลการวิจัยดังกล่าวมาส่งเสริมให้อาจารย์เกิดการทำวิจัยมากขึ้น

2. ควรมีการวิจัยจำนวนภาระงานที่เหมาะสม และอย่างต่อเนืองเพื่อให้เห็นแนวโน้ม

3. ควรมีการศึกษาด้านค่าใช้จ่าย และต้นทุนที่เหมาะสมต่องานวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ

4. ควรมีการศึกษาถึงการกำหนดการจูงใจ และการตอบแทนจากการเผยแพร่งานวิจัย

อย่างจริงจังและเหมาะสม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *การวิจัยในชั้นเรียน*. (หน้า 1-5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา. (2548). ภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. วันที่ค้นข้อมูล 24 กุมภาพันธ์ 2548, เข้าถึงได้จาก <http://planning.buu.ac.th/module/page.php?module=content/research&file=menuPara.html>
- กาญจนา มณีแสง. (2542). *สถิติสำหรับวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. ชลบุรี: ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). *รายการผลการศึกษาโครงการศึกษามาตรฐานภาระงานขั้นต่ำของผู้สอนระดับอุดมศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- นภดล เจนอักษร, ว่าที่พันตรี. (2544). *แก่นวิจัยในชั้นเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- นิถาวรธม พุทธสงกรานต์. (2545). *การวิจัยในชั้นเรียน*. วันที่ค้นข้อมูล 23 กุมภาพันธ์ 2548, เข้าถึงได้จาก <http://www.spu.ac.th/~pareapan/Tip.htm>
- แผนยุทธศาสตร์ (พ.ศ. 2548-2557). (2547). (หน้า 2-5, 10-12). ชลบุรี: หน่วยแผนงาน สำนักงานเลขาธิการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1-9. 19 สิงหาคม 2542.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์. (2544). *วิจัยในชั้นเรียน*. *สานปฏิรูป*, 4 (40), 47-50.
- _____. (2544). *วิจัยในชั้นเรียน*. *สานปฏิรูป*, 4 (41), 50-53.
- ไพโรจิตร สดวกการ และศิริกาจน์ โกสุมภ์. (2545). *การวิจัยในชั้นเรียน ชุดฝึกอบรมครู : ประมวลสาระ. โครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น มีนาคม 2545*. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- มนสิข สิทธิสมบูรณ์. (2546). *การวิจัยในชั้นเรียน*. ใน *เอกสารประกอบการอบรมการวิจัยในชั้นเรียนวันที่ 14-15 ตุลาคม 2546 ณ ห้องเรียนทางไกล โครงการสารสนเทศทางไกลเพื่อ*

- การศึกษา (ชั้น 5) คณะวิศวกรรมศาสตร์. (หน้า 2). ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- _____. (2547). การทำวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัตนา ศรีเหรียญ. (ม.ป.ป.). การวิจัยในชั้นเรียน *สู่เส้นทางวิชาชีพครู*. วันที่ค้นข้อมูล 23 กุมภาพันธ์ 2548, เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/webtcs/Hom/Paper/Article/ratana/ratana02.htm>.
- ศิริพจน์ มโนดี. (2544). ผลของการจัดการสอนบนเว็บเรื่องการนำทฤษฎีพยาบาลมาใช้ในการดูแลสุขภาพของบุคคลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา, คณะพยาบาลศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญ เตียนทอง. (ม.ป.ป.). การวิจัยในชั้นเรียนแบบหน้าเดียว. วันที่ค้นข้อมูล 23 กุมภาพันธ์ 2548, เข้าถึงได้จาก <http://bet.obec.go.th/journal/research1.html>.
- สุวลัยพร พันธุ์โยธี. (2544). รายงานการวิจัยในชั้นเรียน. (หน้า 1-4). อุตรธานี : ภาควิชาพื้นฐาน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) วิทยาลัยพลศึกษา อุตรธานี.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม. (2538). หลักการแนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน. ใน *ลัดดา ภูเกียรติ (บรรณาธิการ). เส้นทางสู่การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). *คู่มือการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: หน่วยงานพิเศษ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2544). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. ใน *ประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ 7 กันยายน 2544*. (หน้า 4). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทุมพร จามรมาน (2537). การวิจัยของครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Glass, G.V. (1996). *Statistical methods in education and psychology*. (3rd ed.) Massachusetts: A Simon & Schuster.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ได้รับทุนเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2541

ลำดับ	ชื่อ โครงการ	ผู้วิจัย	จำนวนเงิน	ภาควิชา
การวิจัยตามความสนใจ				
1.	การศึกษาและติดตามผลภาวะการมีงานทำ และผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาบริหารธุรกิจ ปี 2539-2540	อาจารย์จัญฉลา ศิวะมาศ	50,000.-	บริหารธุรกิจ
2.	การก่อการร้ายระหว่างประเทศ : ศึกษากรณีการจี้เครื่องบินพาณิชย์ในประเทศไทย	อาจารย์ศรุตี สกฤตรัตน์	50,000.-	รัฐศาสตร์
3.	ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณศิลป์กับคีตศิลป์ในวรรณคดี เรื่อง ขุนช้างขุนแผน	อาจารย์ยมโดย เพ็งพงศา	47,600.-	ภาษาไทย
4.	การศึกษาศักยภาพของพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ : กรณีศึกษาเกาะสีชัง	อาจารย์บุญเชิด หนูอ้อม	50,000.-	ภูมิศาสตร์
5.	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตบริหารธุรกิจ หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี พ.ศ. 2535-2538	อาจารย์พัชนี นนทศักดิ์	50,000.-	บริหารธุรกิจ
6.	มองโลกตะวันออกผ่านวรรณกรรมของคชะวะบะตะ ยะตีนะริ	อาจารย์นันท์ชญา มหาจันทร์	50,000.-	ภาษาตะวันออก
รวม			247,600.-	

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2542

ลำดับ	ชื่อ โครงการ	ผู้วิจัย	จำนวนเงิน	ภาควิชา
การวิจัยตามความสนใจ				
1.	ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ก่อน พ.ศ. 2525	อาจารย์เรืองวิทย์ ลิ่มปนาท	50,000.-	ประวัติศาสตร์
การวิจัยตามความสนใจ				
2.	ประวัติศาสตร์นิพนธ์หลวงวิจิตรวาทการกับสังคมไทย พ.ศ. 2480-2490	อาจารย์โสภา ชานะมูล	50,000.-	ประวัติศาสตร์
3.	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก	อาจารย์บุญเชิด หนูอ้อม	50,000.-	ภูมิศาสตร์
รวม			150,000.-	

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2543

ลำดับ	ชื่อโครงการ	ผู้วิจัย	จำนวนเงิน	ภาควิชา
การวิจัยตามความสนใจ				
1.	การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา : ศึกษาเปรียบเทียบนิสิตที่รับเข้าศึกษาในระบบโควตา และระบบการสอบคัดเลือกจากส่วนกลาง	อาจารย์เจษฎา คำนสุนทร-วงศ์	50,000.-	บริหารธุรกิจ
2.	การใช้ E-mail เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	อาจารย์สมบูรณ์ เจตนจำลอง	50,000.-	ภาษาตะวันตก
3.	การศึกษาการสร้างตัวละครปรปักษ์ในวรรณคดีไทย	อาจารย์สิริวรรณ วงษ์ทัต	50,000.-	ภาษาไทย
4.	การศึกษาการใช้ภาษาของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์กับพระยาอนุমানราชชน ในหนังสือบันทึกความรู้เรื่องต่าง ๆ	อาจารย์เอกพงษ์ ประวงค์เงิน	50,000.-	ภาษาไทย
5.	การวิเคราะห์หาแหล่งโบราณคดีและประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางเดินทัพ โดยใช้ข้อมูลภูมิศาสตร์และแผนที่ จัดทำในระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์	อาจารย์อัมชา ก.บัวเกษตร	50,000.-	ภูมิศาสตร์
6.	ปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล : ศึกษากรณีจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด	อาจารย์สุพจน์ บุญวิเศษ	50,000.-	รัฐศาสตร์
รวม			300,000.-	

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2544

ลำดับ	ชื่อโครงการ	ผู้วิจัย	จำนวนเงิน	ภาควิชา
การวิจัยตามความสนใจ				
1.	การเรียนรู้แบบผสมผสานความร่วมมือกับการเรียนรู้แบบรายบุคคล : ผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ และพฤติกรรม	อาจารย์ทนต์ เตียวรัตนกุล	50,000.-	ภาษาตะวันตก
รวม			50,000.-	

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545

ลำดับ	ชื่อโครงการ	ผู้วิจัย	จำนวนเงิน	ภาควิชา
การวิจัยตามความสนใจ				
1.	การประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา	อาจารย์ดวงกมล อุ่นจิตติ	50,000.-	บรรณารักษ- ศาสตร์
2.	ความต้องการการศึกษาต่อเนื่องระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ ของบุคลากรห้องสมุดและศูนย์สนเทศในภาคตะวันออกเฉียง	อาจารย์ทิพภา ปิติหะจินดา	37,000.-	บรรณารักษ- ศาสตร์
3.	การวิเคราะห์ค่านิยมที่ปรากฏในงานโฆษณาในหนังสือพิมพ์	อาจารย์ชมพูนุช ปัญญา- ไพโรจน์	42,000.-	นิเทศศาสตร์
4.	พฤติกรรมกรซื้อและกระบวนการยอมรับผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรของผู้บริโภค : ศึกษากรณี จ.ชลบุรี ระยอง ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา	อาจารย์วุฒิชชาติ สุนทรสมัย	50,000.-	บริหารธุรกิจ
5.	การเปรียบเทียบการใช้แบบทดสอบด้วยคอมพิวเตอร์กับการใช้แบบทดสอบแบบเดิมในการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ	อาจารย์สมบูรณ์ เจตน์จำลอง	40,000.-	ภาษาตะวันตก
รวม			219,000.-	

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546

ลำดับ	ชื่อโครงการ	ผู้วิจัย	จำนวนเงิน	ภาควิชา
การวิจัยตามทิศทางคณะฯ				
1.	การศึกษาธุรกิจร้านค้าขายปลีกประเภทสะดวกซื้อที่ใช้แฟรนไชส์ต่างประเทศ : กรณีศึกษาร้านเซเว่นอีเลเว่น ในเขตชุมชนเมืองชลบุรีและศรีราชา	อาจารย์สมชาย เตชะพรหม- พันธุ์	62,000.-	ภูมิศาสตร์

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ โครงการ	ผู้วิจัย	จำนวนเงิน	ภาควิชา
การวิจัยตามความสนใจ				
1.	นางมโนहर่า : การศึกษาเชิงวิเคราะห์	อาจารย์สิริวรรณ วงษ์ทัต	50,000.-	ภาษาไทย
2.	การมีศักยภาพทางการตลาดและความเป็นผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : ศึกษาผู้ประกอบการที่ผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำจาก/หรือแปรรูปจากสมุนไพรในเขตภาคตะวันออก	อาจารย์วุฒิชาติ สุนทรสมัย	50,000.-	บริหารธุรกิจ
3.	The influence of transferred first language word recognition strategy on reading English as second language	อาจารย์อุบล ธเนศชัยคุปต์	50,000.-	ภาษาตะวันตก
รวม			212,000.-	

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547

ลำดับ	ชื่อ โครงการ	ผู้วิจัย	จำนวนเงิน	ภาควิชา
การวิจัยตามทิศทางการพัฒนา				
1.	การประยุกต์ใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในภาคตะวันออก	อาจารย์ภัทรพร สร้อยทอง	125,000.-	ภูมิศาสตร์
2.	การศึกษาศักยภาพ ปัญหา อุปสรรค และทิศทางการพัฒนาเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลในภาคตะวันออกไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่	อาจารย์สมชาย เตชะพรหมพันธุ์	122,000.-	ภูมิศาสตร์
การวิจัยตามความสนใจ				
1.	ERICA Model สำหรับการพัฒนาลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะทางและผลกระทบทต่อผู้เรียน	อาจารย์ทณุ เตียวรัตนกุล	50,000.-	ภาษาตะวันตก
2.	วรรณกรรมภูมินามเกาะและหมู่บ้านชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก	อาจารย์ทัศนีย์ ทานตวงฉิข	50,000.-	ภาษาไทย
รวม			347,000.-	

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

ลำดับ	ชื่อโครงการ	ผู้วิจัย	จำนวนเงิน	ภาควิชา
การวิจัยตามความสนใจ				
1.	การศึกษายาทละครเวทีที่เสนอทัศนะทางสังคมและการเมืองต่อเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2516	อาจารย์อภิรักษ์ ชัยปัญหา	50,000.-	ภาษาไทย
2.	สถานภาพและแนวโน้มของหลักสูตรการโฆษณาในทศวรรษ 2000	อาจารย์ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์	50,000.-	นิเทศศาสตร์
3.	สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง 2 ปี)	อาจารย์สุรวิรัตน์ พรหมสุวรรณ	50,000.-	บริหารธุรกิจ
4.	การศึกษาแนวโน้มความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และการบรรณธกร	อาจารย์ทิพพา ปลีหะจินดา	50,000.-	บรรณรักษ์-ศาสตร์
5.	ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	นางอรพร สดใส (ข้าราชการ)	50,000.-	สนง.เลขาฯ
6.	คุณลักษณะของบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง : ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง	นางเพ็ญศรี กังวาลโชคชัย (ข้าราชการ)	50,000.-	สนง.เลขาฯ
รวม			300,000.-	
วิจัยสถาบัน				
1.	การติดตามการวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	นางสาวเสาวคนธ์ วงศ์ศุภชัย-นิมิต (พนักงานเงินรายได้)	50,000.-	สนง.เลขาฯ

ภาคผนวก ข

จำนวนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย เงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จำนวนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย เงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2548

พ.ศ.	จำนวนเงินทุน (บาท)	จำนวนเงินที่ให้ทุน (บาท)			จำนวนผู้ได้รับทุน (1)	จำนวน อาจารย์ (2)	สัดส่วน ¹⁾ (3)
		ตามทิศทางคณะฯ	ตามความสนใจ	รวม			
2541	ไม่ระบุวงเงิน	-	247,600	247,600	6	97	0.06
2542	300,000	-	150,000	150,000	3	102	0.03
2543	600,000	-	300,000	300,000	6	100	0.06
2544	300,000	-	50,000	50,000	1	100	0.01
2545	300,000	-	219,000	219,000	5	113	0.04
2546	400,000	62,000	150,000	212,000	4	113	0.04
2547	400,000	247,000	100,000	347,000	4	121	0.03
2548 ²⁾	1,000,000	-	300,000	300,000	6	145	0.04
รวม	3,300,000	309,000	1,516,600	1,825,600			

- 1) สัดส่วนผู้รับทุนต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด (1) ทหารด้วย (2) เป็น (3) ค่าสัดส่วนจำนวนผู้ทำวิจัย คณะฯ
- 2) ทุนวิจัยเงินรายได้ คณะฯ ปีงบประมาณ 2548 จำนวนเงินทุน 1,000,000 บาท ผู้ได้รับทุน ครั้งที่ 1/2548 และครั้งที่ 2/2548 และมีงานวิจัยสถาบัน 1 เรื่อง จากเงินรายได้ หมวดเงินอุดหนุน งานสนับสนุนการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ งานวิจัยสถาบัน เรื่อง การติดตามการวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้วิจัย นางสาวเสาวคนธ์ วงศ์สุภชัยนิมิต (นักวิจัย) จำนวนเงิน 10,000 บาท

ภาคผนวก ก

ตารางสรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES)
และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์

ตารางที่ 28 สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิตติมเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2545

คณะ	ระดับ	อาจารย์		ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็น FTES			ภาระงานสอนที่เป็นชั่วโมงสอน					
		ทั้งหมด	ที่สอนจริง	FTESปรับค่า	อาจารย์ต่อ FTES		ชั่วโมงสอนรวมต่อสัปดาห์				คนต่อชั่วโมงต่อสัปดาห์	
					อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง	บรรยาย	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	รวม	อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง
ศึกษาศาสตร์	1	62	59	1,207.91	1 : 19.48	1 : 20.47	348	109	0	812.71	1 : 13.11	1 : 13.77
	189						24					
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1	104	87	2,350.06	1 : 22.60	1 : 27.01	1,111	87	0	1,343.29	1 : 12.92	1 : 15.44
	81						6					
ศิลปกรรมศาสตร์	1	20	20	247.5	1 : 12.38	1 : 12.38	122	87	0	209.00	1 : 10.45	1 : 10.45
วิทยาศาสตร์	1	178	124	2,145.89	1 : 12.06	1 : 17.31	647	148	0	1,025.46	1 : 5.76	1 : 8.27
	103						35					
พยาบาลศาสตร์	1	80	59	416.28	1 : 5.20	1 : 7.06	52	37	0	205.9	1 : 2.57	1 : 3.49
	55						15					
สาธารณสุขศาสตร์	1	28	20	347.83	1 : 12.42	1 : 17.39	152	19	0	171	1 : 6.11	1 : 8.55
วิศวกรรมศาสตร์	1	46	31	363.72	1 : 7.91	1 : 11.73	172	37	0	209	1 : 4.54	1 : 6.74
รวม	1	518	400	7,079.19	1 : 13.67	1 : 17.70	2,604	524	0	3,976.36	1 : 7.68	1 : 9.94
	428						80					

ที่มา : <http://planning.buu.ac.th/content/research/para/para2545.xls> (วันที่ค้นข้อมูล 24 กุมภาพันธ์ 2548)

ตารางที่ 29 สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ค่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2544

คณะ	ระดับ	อาจารย์		ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็น FTES			ภาระงานสอนที่เป็นชั่วโมงสอน					
		ทั้งหมด	ที่สอนจริง	FTES ปรับค่า	อาจารย์ต่อ FTES		ชั่วโมงสอนรวมต่อสัปดาห์				คนต่อชั่วโมงต่อสัปดาห์	
					อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง	บรรยาย	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	รวม	อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง
ศึกษาศาสตร์	ป.ตรี	59	57	1,170.04	1 : 19.83	1 : 20.53	287	178	0	809.02	1 : 13.71	1 : 14.19
	ป.โท						167	39	0			
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ป.ตรี	91	71	2,469.24	1 : 27.13	1 : 34.78	1,067	215	0	1,368.84	1 : 15.04	1 : 19.28
	ป.โท						52	0	0			
ศิลปกรรมศาสตร์	ป.ตรี	16	16	350.06	1 : 21.88	1 : 21.88	116	220	0	336	1 : 21.00	1 : 21.00
วิทยาศาสตร์	ป.ตรี	170	124	2,010.28	1 : 21.88	1 : 16.21	534	374	0	1,626.10	1 : 9.57	1 : 13.11
	ป.โท						245	185	0			
พยาบาลศาสตร์	ป.ตรี	73	51	490.76	1 : 6.72	1 : 9.62	57	144	0	331.26	1 : 4.54	1 : 6.50
	ป.โท						42	36	0			
สาธารณสุขศาสตร์	ป.ตรี	27	20	305.09	1 : 11.30	1 : 15.25	106	61	0	167	1 : 6.19	1 : 8.35
วิศวกรรมศาสตร์	ป.ตรี	41	51	261.95	1 : 6.72	1 : 12.47	132	79	0	211	1 : 5.15	1 : 10.05
รวม	ป.ตรี	477	360	7,057.42	1 : 14.80	1 : 19.60	2,299	1,271	0	4,849.22	1 : 10.17	1 : 13.47
	ป.โท						506	260	0			

ที่มา : <http://planning.buu.ac.th/content/research/para/para2544.xls> (วันที่ค้นข้อมูล 24 กุมภาพันธ์ 2548)

ตารางที่ 30 สรุปแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ภาคปลาย ปีการศึกษา 2544

คณะ	ระดับ	อาจารย์		ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็น FTES			ภาระงานสอนที่เป็นชั่วโมงสอน					
		ทั้งหมด	ที่สอนจริง	FTES ปรับค่า	อาจารย์ต่อ FTES		ชั่วโมงสอนรวมต่อสัปดาห์				คนต่อชั่วโมงต่อสัปดาห์	
					อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง	บรรยาย	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	รวม	อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง
ศึกษาศาสตร์	ป.ตรี	58	57	1,155.30	1 : 19.92	1 : 20.27	238	202	0	707.2	1 : 12.19	1 : 12.41
	ป.โท						111	49	0			
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ป.ตรี	90	76	2,139.90	1 : 23.78	1 : 28.16	1,043	208	0	1,304.44	1 : 14.49	1 : 17.16
	ป.โท						30	2	0			
ศิลปกรรมศาสตร์	ป.ตรี	16	76	242.56	1 : 15.16	1 : 15.16	121	242	0	363	1 : 22.69	1 : 22.69
วิทยาศาสตร์	ป.ตรี	170	119	2,038.60	1 : 11.99	1 : 17.13	619	416	0	1,971.87	1 : 11.60	1 : 16.57
	ป.โท						298	263	0			
พยาบาลศาสตร์	ป.ตรี	63	50	371.67	1 : 5.90	1 : 7.43	54	89	0	271.59	1 : 4.31	1 : 5.43
	ป.โท						35	42	0			
สาธารณสุขศาสตร์	ป.ตรี	27	23	211.73	1 : 7.84	1 : 9.21	68	73	0	141	1 : 5.22	1 : 5.43
วิศวกรรมศาสตร์	ป.ตรี	41	29	259.56	1 : 6.33	1 : 8.95	117	86	0	203	1 : 4.95	1 : 7.00
รวม	ป.ตรี	465	370	6,419.32	1 : 15.00	1 : 15.16	2,260	1,316	0	4,962.10	1 : 10.67	1 : 13.41
	ป.โท						474	356	0			

ที่มา : <http://planning.buu.ac.th/content/research/para/para2544.xls> (วันที่ค้นข้อมูล 24 กุมภาพันธ์ 2548)

ตารางที่ 31 แสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่ออนิติตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ภาคต้น ปีการศึกษา 2545

คณะ	ระดับ	อาจารย์		ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็น FTES			ภาระงานสอนที่เป็นชั่วโมงสอน					
		ทั้งหมด	ที่สอนจริง	FTES ปรับค่า	อาจารย์ต่อ FTES		ชั่วโมงสอนรวมต่อสัปดาห์				คนต่อชั่วโมงต่อสัปดาห์	
					อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง	บรรยาย	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	รวม	อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง
ศึกษาศาสตร์	1	62	59	1,207.91	1 : 19.48	1 : 20.47	348	109	0	812.71	1 : 13.11	1 : 13.77
	2						189	24				
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1	104	87	2,350.06	1 : 22.60	1 : 27.01	1,111	87	0	1,343.29	1 : 12.92	1 : 15.44
	2						81	6				
ศิลปกรรมศาสตร์	1	20	20	247.5	1 : 12.38	1 : 12.38	122	87	0	209.00	1 : 10.45	1 : 10.45
	2											
วิทยาศาสตร์	1	178	124	2,145.89	1 : 12.06	1 : 17.31	647	148	0	1,025.46	1 : 5.76	1 : 8.27
	2						103	35				
พยาบาลศาสตร์	1	80	59	416.28	1 : 5.20	1 : 7.06	52	37	0	205.9	1 : 2.57	1 : 3.49
	2						55	15				
สาธารณสุขศาสตร์	1	28	20	347.83	1 : 12.42	1 : 17.39	152	19	0	171	1 : 6.11	1 : 8.55
	2											
วิศวกรรมศาสตร์	1	46	31	363.72	1 : 7.91	1 : 11.73	172	37	0	209	1 : 4.54	1 : 6.74
	2											
รวม	1	518	400	7,079.19	1 : 13.67	1 : 17.70	2,604	524	0	3,976.36	1 : 7.68	1 : 9.94
	2						428	80				

หมายเหตุ ระดับ 1 หมายถึง ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ระดับ 2 หมายถึง ระดับปริญญาโท ภาคปกติ

ที่มา : <http://planning.buu.ac.th/content/research/para/para2545.xls> (วันที่ค้นข้อมูล 24 กุมภาพันธ์ 2548)

ตารางที่ 32 แสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ภาคต้น ปีการศึกษา 2544

ภาควิชา	ระดับ	อาจารย์		ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็น FTES			ภาระงานสอนที่เป็นชั่วโมงสอน					
		ทั้งหมด	ที่สอนจริง	FTESปรับค่า	อาจารย์ต่อ FTES		ชั่วโมงสอนรวมต่อสัปดาห์				คนต่อชั่วโมงต่อสัปดาห์	
					อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง	บรรยาย	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	รวม	อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง
ภูมิศาสตร์	ป.ตรี	6	5	118.94	1 : 19.82	1 : 23.79	53	28	0	81	1 : 13.50	1 : 16.20
รัฐศาสตร์	ป.ตรี	4	3	182.20	1 : 45.55	1 : 60.73	36	0	0	56.04	1 : 14.01	1 : 18.68
	ป.โท						12	0	0			
จิตวิทยา	ป.ตรี	4	2	107.88	1 : 26.97	1 : 53.94	51	20	0	71	1 : 17.75	1 : 35.50
ภาษาตะวันออก	ป.ตรี	12	7	175.77	1 : 14.65	1 : 25.11	111	55	0	166	1 : 13.83	1 : 23.71
ภาษาตะวันตก	ป.ตรี	17	12	652.41	1 : 38.38	1 : 54.37	212	56	0	291.38	1 : 17.14	1 : 24.28
	ป.โท		2				14	0	0			
ประวัติศาสตร์	ป.ตรี	4	4	83.39	1 : 16.68	1 : 20.85	53	2	0	55	1 : 11.00	1 : 13.75
บริหารธุรกิจ	ป.ตรี	12	10	341.17	1 : 28.43	1 : 34.12	167	24	0	191	1 : 15.92	1 : 19.10
ภาษาไทย	ป.ตรี	12	12	303.74	1 : 23.36	1 : 23.36	173	6	0	192.36	1 : 14.80	1 : 14.80
	ป.โท						8	0	0			
บรรณารักษ์	ป.ตรี	6	5	157.24	1 : 26.21	1 : 26.21	61	0	0	91.06	1 : 15.18	1 : 15.18
	ป.โท		3				18	0	0			
เศรษฐศาสตร์	ป.ตรี	5	3	128.00	1 : 25.60	1 : 25.60	53	0	0	51	1 : 10.20	1 : 16.20
สังคมวิทยา	ป.ตรี	4	1	142.44	1 : 47.48	1 : 142.44	50	0	0	50	1 : 16.67	1 : 50.00
นิเทศศาสตร์	ป.ตรี	4	3	76.06	1 : 19.02	1 : 25.35	49	24	0	73	1 : 18.25	1 : 24.33
รวม	ป.ตรี	91	71	2,469.24	1 : 27.13	1 : 34.78	1,067	215	0	1,369	1 : 15.04	1 : 19.28
	ป.โท						52	0	0			

ที่มา : <http://planning.buu.ac.th/content/research/para/para2544.xls> (วันที่ค้นข้อมูล 24 กุมภาพันธ์ 2548)

ตารางที่ 33 ตารางแสดงภาระงานสอนที่เป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเต็มเวลา (FTES) และสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ภาคปลาย ปีการศึกษา 2544

ภาควิชา	ระดับ	อาจารย์		ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็น FTES			ภาระงานสอนที่เป็นชั่วโมงสอน					
		ทั้งหมด	ที่สอนจริง	FTESปรับค่า	อาจารย์ต่อ FTES		ชั่วโมงสอนรวมต่อสัปดาห์				คนต่อชั่วโมงต่อสัปดาห์	
					อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง	บรรยาย	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	รวม	อาจารย์ทั้งหมด	อาจารย์ที่สอนจริง
ภูมิศาสตร์	ป.ตรี	6	6	80.56	1 : 13.43	1 : 13.43	50	18	0	68	1 : 11.33	1 : 11.33
รัฐศาสตร์	ป.ตรี	4	4	141.91	1 : 35.48	1 : 35.48	28	0	0	46.37	1 : 11.59	1 : 11.59
	ป.โท						11	2	0			
จิตวิทยา	ป.ตรี	4	3	81.44	1 : 20.36	1 : 27.15	51	2	0	53	1 : 13.25	1 : 17.67
ภาษาตะวันออก	ป.ตรี	12	7	187.39	1 : 15.62	1 : 26.77	114	62	0	176	1 : 14.67	1 : 25.14
ภาษาตะวันตก	ป.ตรี	17	13	522.13	1 : 30.71	1 : 40.16	224	68	0	303.69	1 : 17.86	1 : 23.36
	ป.โท						7	0	0	7		
ประวัติศาสตร์	ป.ตรี	5	4	80.39	1 : 16.08	1 : 20.10	52	20	0	72	1 : 14.40	1 : 18.00
บริหารธุรกิจ	ป.ตรี	12	11	327.44	1 : 27.29	1 : 29.77	155	0	0	155	1 : 12.92	1 : 18.00
ภาษาไทย	ป.ตรี	13	13	279.52	1 : 21.50	1 : 21.50	173	4	0	177	1 : 13.62	1 : 13.62
	ป.โท						0	0	0			
บรรณารักษ์	ป.ตรี	6	6	111.78	1 : 18.63	1 : 18.63	36	20	0	86.04	1 : 14.34	1 : 14.34
	ป.โท						52	0	0			
เศรษฐศาสตร์	ป.ตรี	4	4	133.50	1 : 33.38	1 : 33.38	44	0	0	44	1 : 11.00	1 : 18.00
สังคมวิทยา	ป.ตรี	3	1	109.78	1 : 36.59	1 : 109.78	52	0	0	57	1 : 19.00	1 : 57.00
นิเทศศาสตร์	ป.ตรี	4	4	84.06	1 : 21.02	1 : 21.02	59	4	0	63	1 : 15.75	1 : 15.75
รวม	ป.ตรี	90	76	2,139.90	1 : 23.78	1 : 28.16	1,043	208	0	1,301	1 : 14.46	1 : 17.12
	ป.โท						30	2	0	7		

ที่มา : <http://planning.buu.ac.th/content/research/para/para2544.xls> (วันที่ค้นข้อมูล 24 กุมภาพันธ์ 2548)

ประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ (ภาษาไทย) นายวุฒิชชาติ นามสกุล สุนทรสมัย
 (ภาษาอังกฤษ) Mr.VUTTHICHAT SOONTHONSMAI
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 ภาควิชาบริหารธุรกิจ
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 ตำแหน่งบริหาร รองคณบดีฝ่ายวางแผนและวิจัย
 ประวัติการศึกษา

- 2527 ปริญญาตรี สถิติศาสตรบัณฑิต (สถิติประยุกต์ :
 บริหารธุรกิจและการประกันภัย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2531 ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การตลาด)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2533 ปริญญาโท วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยสื่อสารมวลชน)
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2541 ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรม
 และองค์การ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2541 ปริญญาโท MBA. University of Mississippi, Mississippi, USA.
- 2544 ปริญญาเอก DBA (Marketing and International Business)
 Nova Southeastern University, Florida, USA.
- 2544 ประกาศนียบัตร Professional Certified Marketer (PCM)
 American Marketing Association, USA.

การศึกษาดูงาน

- 2547 เข้าร่วมประชุม AGBEP Network ครั้งที่ 5 ประเทศบรูไน
- 2546 เข้าร่วมประชุม AGBEP Network ครั้งที่ 4 ประเทศสิงคโปร์
- 2537 ศึกษาดูงานด้านหลักสูตรบริหารธุรกิจ ประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์
- 2537 ประกาศนียบัตรด้านการโรงแรมจาก Ecole Hoteliere De Lausanne (Hotel
 Management Institute), Switzerland ด้านต่อไปนี

- Marketing & Communication
- Effective Front Office Management
- Effective Food & Beverage Management
- Housekeeping Management

2532 Certification in English for Communication, University of Cambridge, Cambridge, U.K.

ประสบการณ์ด้านการวิจัย

- 2525 นักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ
ประมง : ศึกษากรณีชาวประมง ต.ปากน้ำประแสร์ และ ต.พังราด
จังหวัดระยอง ทูลสนับสนุนจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2527 นักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง การใช้พื้นที่ให้เป็นประโยชน์ของชุมชนชนาน
กรุงเทพมหานคร สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2540 นักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง Consumer's Profile of Oxford Newspaper,
Mississippi, USA.
- 2545 ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการวิจัย เรื่องการสำรวจทัศนคติและความนิยมในการรับฟังราย
การวิทยุกระจายเสียง: ศึกษากรณีผู้ฟังในเขตจังหวัดชลบุรีและจังหวัดใกล้เคียง
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 2545 หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่องการสำรวจทัศนคติและความนิยมในการรับฟังรายการ
วิทยุกระจายเสียง: ศึกษากรณีผู้ฟังในเขตจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดใกล้เคียง
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 2546 หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการซื้อและกระบวนการยอมรับผลิตภัณฑ์
แปรรูปจากสมุนไพรของผู้บริโภคในเขตภาคตะวันออก : ศึกษากรณีจังหวัดชลบุรี
ระยอง ปราจีนบุรีและฉะเชิงเทรา ทูลสนับสนุนจาก งบรายได้คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2545
- 2546 หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง การสำรวจพฤติกรรมและลักษณะการเดินทางภายใน
ประเทศ ภาคกลางและภาคตะวันออก ประเทศไทย 2546 ทูลสนับสนุนจากการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา 2546

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ (ภาษาไทย) นางสาวเสาวคนธ์ นามสกุล วงศ์สุภชัยนimit
 (ภาษาอังกฤษ) Miss SAOWAKON WONGSUPACHAINIMIT
 ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิจัย สำนักงานเลขานุการ
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประวัติการศึกษา

- 2536 ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ภาษาไทย)
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 2547 ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)
 มหาวิทยาลัยบูรพา

การศึกษาดูงาน

- 2546 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” คณะมนุษยศาสตร์และ
 สังคมศาสตร์
 2546 การฝึกอบรม หลักสูตรการพัฒนานักวิจัยทางสังคมศาสตร์ ระยะที่ 1 สมาคม
 นักวิจัย

ประสบการณ์การวิจัย

- 2546 วิทยานิพนธ์ เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้
 ด้วยการนำตนเองของผู้ใหญ่